بازار دیجیتال

دنیای اقتصاد

۱۷

• پنج‌شنبه
• ۱۱ آبان‌ماه ۱۴۰۲
• سال بیست‌ویکم
• شماره ۵۸۶۳

گروه دیجیتال
۴۲۷۱۰۳۳۰

Digital@den.ir

وزیر ارتباطات: استارلینک می‌تواند با قوانین ما در ایران فعالیت کند

سیتنا: وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: «نمایندگان ارائه دهنده اینترنت ماهواره‌ای شرکت استارلینک بعد از مذاکرات با سازمان تنظیم مقررات و پذیرفتن قوانین سرزمینی ایران می‌توانند فعالیت خود را شروع کنند.» عیسی زارع پور در حاشیه جلسه هیات دولت روز گذشته گفت: «استارلینک مکلف شده است برای فعالیت در ایران از سازمان تنظیم مقررات مجوز بگیرد. آنان تا جلسه بعدی که در اسفند ماه است مکلف شده‌اند سازوکارهای اجرایی را فراهم کنند و ما هم موضوع را پیگیری می کنیم.» وزیر ارتباطات در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت حمایت از پیام‌رسان‌های داخلی اظهار کرد: «حمایت از پیام‌رسان‌های داخلی و پهنای باند آن‌ها از ابتدا در دستور کار دولت است. سال گذشته آیین‌نامه‌ای برای حمایت از کسب‌وکارهایی که روی پیام‌رسان‌های داخلی کار می کنند تصویب کرد و روز به روز به تعداد کاربران و میزان فعالیت مردم در پیام‌رسان‌های داخلی افزوده می‌شود.»

همکاری زیمنس و مایکروسافت برای ساخت دستیار هوش مصنوعی

ایسنا: غول صنعتی آلمانی زیمنس آگ با مایکروسافت برای طراحی دستیار مجهز به هوش مصنوعی برای بهبود همکاری میان انسان و ماشین آلات بخش تولید، همکاری می کند. زیمنس در بیانیه‌ای اعلام کرد که «دستیار زیمنس ایندااستریال کوپایلت» از هوش مصنوعی مولد برای ایجاد، بهینه‌سازی و اشکال‌زدایی کدهای اتوماسیون به عنوان ابزاری برای صرفه‌جویی در زمان برای شرکت‌ها استفاده می کند. این شرکت اعلام کرد این دستیار، کاری را که پیش از این، هفته‌ها طول می کشید، به چند دقیقه کاهش می‌دهد. مایکروسافت پس از سرمایه گذاری بیش از ۱۰ میلیارد دلاری در شرکت OpenAI که سازنده هوش مصنوعی چت جی‌پی‌تی است، در یکپارچه کردن دستیارهای هوش مصنوعی مولد در محصولات و خدمات خود، پیشگام بوده است. این شرکت اکنون سرگرم ساخت دستیارهایی با شرکای خود برای کمک به بخش‌های صنعتی شامل خودروسازی، بسته‌بندی کالاهای مصرفی و ماشین‌سازی است.

روی خط

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی:

اصلاح تعرفه‌های اینترنت در دستور کار قرار دارد

مهر: رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی گفت: «اصلاح مدل تعرفه‌ای که اختلاف تعرفه‌های اینترنت سیار و ثابت است، هدف ماست تا این فاصله باعث افزایش اتصال کاربران در شبکه ثابت شود.» امیر محمدزاده لاجوردی، رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در چهارمین رویداد هفته ایران دیجیتال گفت: «در لایه دسترسی اصلاح الگوی مصرف در دستور کار وزارت ارتباطات است. ۸۰ درصد ترافیک ما روی شبکه سیار است که برای ما چالش‌هایی را ایجاد کرده است. بار ترافیکی کاربران ما کاملا بر شبکه سیار است. بنابراین توسعه شبکه ثابت یکی از کارهایی است که ما در لایه دسترسی در حال انجام آن هستیم.» لاجوردی با بیان اینکه توسعه شبکه ملی اطلاعات اولویت اصلی وزارت ارتباطات است، تصریح کرد: «اولویت ما در وزارتخانه توسعه شبکه ملی اطلاعات است. بهمن ماه سال گذشته مرکز ملی فضای مجازی توسعه را از ۲۳ درصد به ۵۷ درصد اعلام کرد.» وی با اشاره به محتوا به عنوان بخشی از شبکه ملی اطلاعات گفت: «فعلا در معماری سند کلان این شبکه فقط زیرساخت ارائه خدمات و سرویس‌ها مطرح است.» لاجوردی در خصوص ظرفیت شبکه انتقال در کشور افزود: «ظرفیت شبکه انتقال ما تا انتهای امسال دو برابر می‌شود و به ۷۲ ترابیت بر ثانیه می‌رسد و همچنین در شبکه IP هم تا پایان سال شاهد افزایش ۵۰ درصدی ظرفیت شبکه خواهیم بود.» وی با بیان اینکه به دنبال توسعه نسل پنجم تلفن همراه هستیم، گفت: «در حال حاضر، متوسط تاخیر در تهران ۱۰ میلی ثانیه است و در نسل سوم یا 3G تاخیر ۴۰ مینی‌ثانیه است و در نسل چهارم 4G حدود ۳۰ ثانیه است.»

وضعیت ترافیک مرسولات پستی در سال جاری

ایسنا: مدیرعامل شرکت ملی پست بیان اینکه پیش‌بینی افزایش ترافیک در سال جاری ۱۲ درصد بوده است، از تحقق ۹ درصدی ترافیک در هفت ماهه امسال خبر داد. همزمان با محدودیت‌های ایجاد شده برخی از پلتفرم‌های خارجی، روند حمایت از پلتفرم‌های داخلی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت و با گذشت چندین ماه از این موضوع، مسوولان اعلام کردند که روند طبیعی کسب‌وکارهای اینترنتی در جریان است و درآمد شرکت ملی پست و هم تعداد مرسوله‌ای که جابه‌جا می کنند، نسبت به اوایل سال، افزایش یافته است. در همین رابطه، اخیرا جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده صاحبان سهام بودجه اصلاحیه سال ۱۴۰۲ شرکت ملی پست به ریاست علی‌اصغر انصاری، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وزیر ارتباطات و با حضور محمود لیائی، مدیرعامل شرکت ملی پست و نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه‌وبودجه کشور برگزار شد. مدیرعامل شرکت ملی پست در این جلسه با اشاره به تغییر رفتار مشتریان و کاهش مرسولات کاغذی از افزایش ۹ درصدی ترافیک خبرداد و گفت: این مساله روی تمام فرآیندهای پستی اثرگذار است، بنابراین باید زیرساخت‌های پستی تقویت شود. وی با بیان اینکه پیش‌بینی افزایش ترافیک در سال جاری ۱۲ درصد بوده است، از تحقق ۹ درصدی ترافیک در ۷ ماهه امسال خبر داد. مدیرعامل شرکت ملی پست به پروژه‌های نوین پست اشاره کرد و در این خصوص از راه‌اندازی صندوق‌های هوشمند پستی برای صرفه‌جویی در زمان و همچنین هزینه‌ها و نیروی انسانی خبر داد. رئیس هیات‌مدیره شرکت ملی پست تصریح کرد: «هوشمندسازی محصولات و خدمات پستی نیازمند ارتقای داده‌های زیرساخت و همچنین تجزیه و تحلیل برنامه‌های کاربردی است.» همچنین در این جلسه معاون وزیر ارتباطات با تاکید بر تدوین طرح جامع هوشمندسازی خدمات و فرآیندهای شبکه پستی از دستور کار قرار داشتن پست لجستیک و سرمایه گذاری در این بخش خبر داد. وی با بیان اینکه امروز هوشمندسازی برای افزایش کیفیت خدمات الزامی است، بر ایجاد تحولی اساسی در زیرساخت‌های پست تاکید کرد.

۴۰ کشور برای باج ندادن به هکرها پیمان می‌بندند

مهر: به گفته یک مقام ارشد کاخ سفید، ۴۰ کشور به رهبری آمریکا پیمانی امضا می کنند تا هیچ‌گاه به مجرمان سایبری باج ندهند و برای حذف مکانیسم‌های تامین مالی هکرها اقداماتی انجام دهند. به گزارش رویترز، اقدام بین‌المللی مقابله با باج‌افزار در حالی انجام می‌شود که تعداد این نوع حملات سایبری در سراسر جهان در حال افزایش است. ایالات متحده بیشتر از بقیه کشورها با این حملات روبه‌رو شده است. آن نوبرگر، معاون مشاور امنیت ملی آمریکا در دولت بایدن در امور سایبری و فناوری‌های نوظهور به رسانه‌ها اعلام کرد هدف ۴۶ درصد حملات باج‌افزاری آمریکا بوده است. او در این باره گفت: «تا زمانی که جریان مالی برای باج‌گیرهای سایبری ادامه دارد، این مشکل بزرگ‌تر می‌شود.» هکرها طی حملات باج‌افزاری سیستم‌های سازمان هدف را رمزگذاری و در ازای رمزگشایی درخواست پول می کنند. بیشتر اوقات آنها داده‌های حساس را سرقت و از آن برای اخاذی از قربانیان استفاده می کنند. همچنین اگر باج درخواستی مجرمان پرداخت نشود، آنها اطلاعات افراد را در فضای آنلاین منتشر می کنند. به گفته نوبرگ اقدام جدید با هدف حذف جریان مالی مجرمان از طریق اشتراک‌گذاری بهتر اطلاعات درباره حساب‌های پرداخت باج انجام می‌شود. دو پلتفرم اشتراک‌گذاری اطلاعات ایجاد خواهند شد. کشورهای عضو این اتحاد از طرق وزارت خزانه‌داری آمریکا یک فهرست سیاه تهیه می کنند که شامل اطلاعاتی درباره کیف پول‌های دیجیتالی است که برای پرداخت باج به کار می‌روند. نوبرگر در ادامه افزود: «در این فرآیند از هوش مصنوعی برای تحلیل بلاک‌چین با چشم‌انداز شناسایی پول‌های غیرقانونی استفاده می‌شود.»

نامه‌نگاری رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس و شورای رقابت، نخستین برکناری را رقم زد

بزنگاه آشفته بازار موبایل

دنیای اقتصاد-هانیه تقی‌زاده: گلایه از دست‌های پشت‌پرده و مافیایی که نبض واردات و کنترل بازار موبایل را در دست دارد، صحبت دیروز و امروز نیست. اما مدتی است که اظهارات برخی نمایندگان مجلس درباره ضوابط دوگانه‌ای که در قبال واردات برندها و مدل‌های مختلف گوشی موبایل در پیش گرفته شده، حساسیت‌ها به این موضوع را افزایش داده است. حالا حتی می‌توان گفت نامه‌ای که اخیرا رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس خطاب به شورای رقابت نوشت و در آن خواستار بررسی روند تخصیص ارز و انحصار در بازار تلفن همراه شد، این حساسیت را به اوج رسانده و حتی یک قربانی نیز گرفته است. زیرا به فاصله چند ساعت از انتشار این نامه، خبر رسید که مهدی عبقری، دبیر انجمن واردکنندگان موبایل از سمت خود برکنار شده و جایگزین وی به زودی معرفی خواهد شد. اگرچه در اظهاراتی کلی از سوی برخی منابع آگاه، دلیل این برکناری وجود تعارض در رویکرد عبقری با اعضای هیات‌مدیره انجمن اعلام شد، اما همزمانی این تصمیم با انتشار آن نامه، از وجود زوایای دیگری در این ماجرا حکایت دارد.

■ برکناری غیرمنتظره دبیر انجمن واردکنندگان موبایل

اواسط مهر ماه بود که مجتبی توانگر، رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهور خواستار رسیدگی به وضعیت بازار موبایل شد و با طرح ظن وجود انحصار در واردات محصولات این بازار و مشکلاتی که در تخصیص ارز آن وجود دارد، خواستار پیگیری وضع موجود شد. همین نامه شروعی بر نامه‌نگاری‌های دیگری بود که در ادامه انجام شد و کار را به جایی رساند که معاون اول رئیس جمهور دستور داد تا شورای رقابت وارد کار شود و این موضوع را پیگیری کند.

در همین راستا روز سوم آبان‌ماه امسال، محمدرضا سیدنورانی، رئیس شورا و مرکز ملی رقابت در نامه‌ای به مجتبی توانگر، از وصول گزارشی دال بر وجود انحصار و واگذاری امتیازات تبعیض‌آمیز در روند واردات و تخصیص ارز انواع گوشی تلفن همراه (حسب نامه نوشته شده به معاون اول رئیس جمهور) خبر داد و بر عزم این مجموعه برای پیگیری این موضوع تاکید کرد. رئیس مرکز ملی رقابت در نامه خود به ضرورت ارسال مستندات و اطلاعاتی که در اختیار کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس قرار گرفته است اشاره کرد و خواستار معرفی اشخاصی شد که تحقیق از ایشان در شناسایی ابعاد و جزئیات موضوع راهگشا باشد.

آن‌طور که گفته می‌شود، گویا مجتبی توانگر تنها دریافت کننده این نامه نبوده و مهدی عبقری، دبیر انجمن واردکنندگان موبایل نیز در نامه مشابهی با آنچه برای توانگر ارسال شده، خطاب قرار گرفته و برای شفاف شدن ابعاد موضوع، به همکاری دعوت شده است. اما برکناری غیرمنتظره عبقری با رای حداکثری اعضای هیات‌مدیره انجمن واردکنندگان موبایل نشان می‌دهد که گویا ورود شورای رقابت به ماجرای رسیدگی به بحث انحصار در واردات موبایل، چندان به مذاق عده‌ای خوش نیامده است.

در ساعات ابتدایی انتشار این خبر در رسانه‌ها، گمانه‌زنی‌های مختلفی درباره دلیل این اقدام مطرح شد، اما تماس‌های خبرنگار «دنیای اقتصاد» با انجمن برای دریافت جزئیات بیشتر درباره علل اتخاذ چنین تصمیمی، به نتیجه نرسید. با این حال آن‌طور که اظهارات غیررسمی فعالان این حوزه نشان می‌دهد، گویا دلیل این تصمیم، ناهمخوانی رویکرد دبیر انجمن با اهداف اعضای هیات‌مدیره عنوان شده و عملکرد عبقری در یک سال فعالیتش در این سمت، از دید هیات‌مدیره موفقیت‌آمیز تلقی نشده است.

■ اوج گیری تعارض منافع در انجمن

مهدی عبقری، دبیر معزول انجمن واردکنندگان موبایل، در گفت‌وگوی خود با «دنیای اقتصاد» تصریح می کند، گویا گمانه‌زنی‌های انجام شده مبنی بر مرتبط بودن این عزل با آنچه در روزهای اخیر در مکاتبات میان رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس و شورای رقابت مطرح شده، صحت دارد. مهدی عبقری در تشریح روال معمول عضویت و فعالیت افراد در انجمنی مانند انجمن واردکنندگان موبایل می گوید: طبق آنچه در اساس‌نامه فعالیت انجمن‌های صنفی آمده است، دبیر انجمن نباید مالک یک بنگاه اقتصادی باشد و همزمان خط‌مشی را دنبال کند که اعضای هیات‌مدیره تعیین می کنند. این درحالی است که اعضای هیات‌مدیره انجمن واردکنندگان همگی از فعالان اقتصادی این حوزه و صاحبان شرکت‌های واردکننده موبایل هستند. او در ادامه می گوید: طبیعتا میزان شفافیتی که دبیر انجمن به عنوان یک فرد غیروابسته و حامی منافع عمومی، در طرح برخی موضوعات صلاح می‌داند، با فردی که منافع تجاری در ماجرا دارد متفاوت است و همین موردپسند اعضا نیست.

دبیر سابق انجمن واردکنندگان موبایل در تکمیل گفته‌های خود با بیان اینکه تضاد منافع در حوزه‌ای مانند واردات موبایل، بسیار جدی و قابل‌توجه است، می گوید: بیش از هزار شرکت در قالب واردکنندگان تلفن همراه در حال فعالیت هستند که حسب موقعیت‌هایی که در اختیار هر یک قرار می گیرد، گاهی حجم واردات یک شرکت از ۵۰۰ هزار دلار در سال فراتر نمی‌رود و همزمان شرکت دیگری می‌تواند حجم واردات خود را به بیش از ۵۰۰ میلیون دلار در سال برساند. تمام اینها درحالی است که شاید اگر شرایط به گونه‌ای دیگر پیش می‌رفت، همان شرکت ۵۰۰هزار دلاری نیز می‌توانست پا به پای شرکت ۵۰۰میلیون دلاری فعالیت خود را توسعه دهد؛ اما وضع برخی مقررات دست‌وپاگیر، آن فرد و شرکتش را از رشد باز داشته است. در نتیجه منافع عمومی اقتضا می کند که به چنین موضوعاتی رسیدگی و شفاف‌سازی لازم انجام شود.

■ تقاضا برای همکاری اطلاعاتی و شفاف‌سازی

فارغ از آنچه زیر پوست عزل و نصب‌های مرتبط با واردات موبایل در جریان است، رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس به عنوان درخواست کننده اصلی رسیدگی به ماجرا، در نامه جدید خود به تاریخ نهم آبان که خطاب به رئیس شورای رقابت نوشته شده، خواستار فراهم شدن مقدماتی شده تا نهادهای دست‌اندرکار، اطلاعات لازم را در اختیار این نماینده مجلس قرار دهند.

توانگر در نامه خود تاکید کرده است که برای روشن شدن روند واردات و تخصیص ارز انواع گوشی‌های هوشمند تلفن همراه، اطلاعاتی تفکیک شده مربوط به بازه زمانی اردیبهشت ۱۴۰۰ تا شهریور ۱۴۰۲ فراهم شود تا دقیقا مشخص شود «کدام شرکت‌ها و افراد حقیقی و حقوقی»، چه تعداد گوشی و با چه برندی را وارد کرده‌اند و میزان ارز تخصیص داده شده به آنها چقدر بوده است. به صورت مشابه وی خواسته تا اطلاعات همین بازه زمانی استخراج شود تا معلوم شود کدام شرکت‌ها در زمینه واردات قطعات تلفن همراه برای CKD و SKD اقدام کرده‌اند و میزان ارز و تسهیلات دریافت شده توسط هر کدام چقدر بوده است. در ادامه نیز تقاضا شده تا دقیقا مشخص شود که با این قطعات چه میزان گوشی موبایل تولید شده و چه تعداد از آنها در هر کدام از شبکه‌های مخابراتی فعال هستند.

رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس معتقد است چنانچه این اطلاعات از طریق نهادهای نظارتی در اختیار او باشد، می‌تواند درخصوص رویه‌های ضدرقابتی، انحصارات و اختصاص رانتی ارز به واردات تلفن همراه، موضع کارشناسی‌تری در پیش بگیرد و در مسیر حل بحران شکل گرفته در واردات موبایل قدم بردارد. توانگر در ادامه نامه خود تاکید کرده است که در صورت تعلل شورای رقابت و وزارتخانه‌های مرتبط با موضوع، کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس شورای اسلامی از طریق ابزارهای نظارتی اعم از تذکر، سوال از وزرا، اعمال ماده ۴۵ آیین‌نامه اداره مجلس (گزارش نظارتی به صحن علنی، نمایندگان و عموم مردم)، اعمال ماده ۲۳۴ آیین‌نامه (معرفی خارج از نوبت متخلفین به قوه‌قضائیه)، تحقیق و تفحص از دستگاه‌های دولتی و غیردولتی و... موضوع را با جدیت بیشتری پیگیری خواهد کرد. این نماینده مجلس در انتهای نامه خود و با نیم‌نگاهی به عملکرد نه چندان مطلوبی که شورای رقابت در مقوله «قیمت‌گذاری خودرو و واردات آن» از خود نشان داد، ابراز امیدواری کرده است که تلاش‌های آغاز شده برای سامان‌دهی واردات تلفن همراه، سمت و سوی درستی را طی کند و ثمربخش باشد.

آشفته‌بازار موبایل نتیجه تغییرات در سیاست‌هایی است که از اوایل سال ۱۴۰۰ در بحث تخصیص ارز و صدور مجوز برای واردات گوشی‌های تلفن همراه از برندهای مختلف اعمال شدند. همین تغییرات سیاستی تا امروز کار را به جایی رسانده است که بسیاری از واردکنندگان در تامین ارز مورد نیاز برای واردات محصولات خود با مشکل مواجهند و در مقابل گروهی دیگر، با سرعتی چشم‌گیر، محموله‌های خود را در شرایطی عجیب به بازار می‌رسانند. دوگانگی در این سیاست‌ها کار را به جایی رسانده است که امروز عملا واردات گوشی‌های برند اپل -چه به صورت تجاری و چه مسافری- ممنوع شده و همین موضوع قیمت آی‌فون‌های سری ۱۳ را به حد نامعقولی بالا برده است. این ممنوعیت‌ها زمانی سوال برانگیز شد که هیچ توضیح صریحی درباره دلایل اعمال این ممنوعیت‌ها داده نمی‌شود و واردات گوشی‌های برندهای دیگر مانند سامسونگ - که پرچم‌داران آنها قیمتی همسطح و گاهی بیشتر از آی‌فون‌های سری جدید دارند- بدون محدودیت خاصی انجام و این گوشی‌ها به راحتی روانه بازار شده و رجیستر شوند. در این مدت به جز مجتبی توانگر، نمایندگان دیگری مانند جلال رشیدی کوچی نیز بر ابهامات موجود در روند واردات گوشی‌های موبایل دست گذاشته و از وجود مافیایی قدرتمند در این بازار خبر داده‌اند.

هشدار عجیب گوشی‌های چینی درباره اپلیکیشن گوگل

ایسنا: تعدادی از تلفن‌های هوشمند ساخت چین، هشدار عجیبی را نشان می‌دهند که مدعی است اپلیکیشن گوگل، مخرب است و باید فورا حذف شود. گزارش‌های متعدد مدعی شده‌اند بعضی از تلفن‌های هوشمند و تبلت‌های ساخت شرکت‌های چینی هوآوی، آنر و ویوو، همگی هشدار «تهدید امنیتی» را نمایش داده و اپلیکیشن گوگل را به عنوان «تروجان اس‌ام‌اس-پی‌ای» شناسایی می کنند. در جزئیات این هشدار، توضیح داده شده که اپلیکیشن گوگل به‌طور مخفیانه پیامک ارسال می کند و می‌تواند به کاربر آسیب مادی وارد کند یا اطلاعات خصوصی کاربر را سرقت کند. این هشدار به کاربران توصیه می کند فورا این اپلیکیشن را حذف کنند. گوگل در بیانیه‌ای به وب‌سایت بلیپینگ کامپیوتر، اعلام کرد که این هشدار توسط «پلی پروتکت» (Play Protect) ارسال نشده است و کاربران باید آن را با کسانی که این دستگاه‌ها را ساخته‌اند (یعنی هوآوی، ویوو و سازندگان دیگر گوشی) در میان بگذارند. سخنگوی گوگل اعلام کرد: «این هشدار امنیتی توسط «گوگل پلی پروتکت» ارسال نشده است و به نظر می‌رسد از دستگاهی است که دارای گواهی «پلی پروتکت» نیست و به دانلود رسمی اپلیکیشن‌های اصلی گوگل از فروشگاه پلی استور دسترسی ندارد.» «گوگل پلی»، تنها فروشگاه برنامه‌ای است که می‌توانید برنامه‌های اصلی گوگل برای اندروید را به‌طور رسمی دانلود کنید. همه اپلیکیشن‌های گوگل مانند سایر اپلیکیشن‌هایی که در «گوگل پلی» وجود دارند، تحت آزمایش‌های دقیقی قرار می گیرند. این آزمایش‌ها برای اطمینان از ایمن بودن، مطمئن بودن و مطابقت با استانداردهای کیفیت گوگل طراحی شده‌اند. بر اساس گزارش وب‌سایت تِک رادار، بررسی و تحلیل بیشتر نشان می‌دهد که این هشدار توسط برنامه «هوآوی اپتیمایزر» داده شده است، اما هنوز مشخص نیست که چرا دستگاه‌های دیگر همان هشدار را نشان می‌دهند. سازندگان چینی هنوز درباره این خبر اظهارنظر نکرده‌اند. در حال حاضر، اجماع عمومی بر این است که هشدار مذکور، نادرست است و اگر کاربران، برنامه گوگل را از منابع تایید نشده دانلود نکرده‌اند، می‌توانند با خیال راحت این اخطار امنیتی را نادیده بگیرند.

افزایش نگرانی‌ها از گسترش هوش مصنوعی

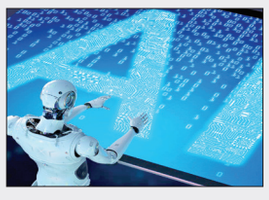

سیتنا: انتشار ویدئویی جعلی از کسنیا تورکوا، مجری روسی یک شبکه تلویزیونی در فضای مجازی خبرساز شد؛ او در این «دیپ‌فیک» یا ویدئوی ساختگی و غیرواقعی، داخل استودیو با میهمانی درباره نرم‌افزار معاملات رمزارز گفت‌وگو می کند! این ویدئوی جعلی که توسط هوش مصنوعی ساخته شده است، بسیار واقعی به‌نظر می‌رسد و مجری از نظر ظاهر، رفتار و گفتار شباهت فوق‌العاده‌ای به کسنیا تورکوا دارد. ویدئوی اخیر نمونه نگران کننده‌ای از قابلیت هوش مصنوعی برای ایجاد ویدئوهایی است که در آن مجریان واقعی اخبار در حال گزارش داستان‌های جعلی هستند. به گفته کارشناسان، این پدیده نگران کننده خطر انتشار اطلاعات نادرست و ایجاد بی‌اعتمادی به رسانه‌ها را افزایش می‌دهد. کسنیا تورکوا در این دیپ‌فیک به جای خواندن اخبار، در حال تبلیغ یک محصول تجاری است. خود او وقتی جمعه برای نخستین‌بار این ویدئو را دید، لحظاتی طول کشید تا متوجه شود که جعلی است. با این شیوه، سوءاستفاده از رسانه‌ها رو به گسترش است؛ تاکتیکی که فراگیر بودن آن باعث نگرانی کارشناسان هوش مصنوعی و افزایش انتشار اطلاعات نادرست شده است. این یک ترفند نسبتا جدید است، اما روزنامه‌نگاران رسانه‌های خبری از جمله سی‌بی‌اس، سی‌ان‌ان و بی‌بی‌سی نیز هدف چنین حملاتی قرار گرفته‌اند؛ حملاتی که معمولا برای انتشار اطلاعات نادرست مورد استفاده قرار می گیرد. این ویدئوی جعلی در حساب فیس‌بوک آژانس ارتباطات آرژانتینی «دیجیت استودیو» منتشر شد که به نظر می‌رسد از سال ۱۴۰۰ غیرفعال بوده است. رئیس جمهوری آمریکا، روز دوشنبه یک فرمان اجرایی را امضا کرد که در آن حفاظ‌های اولیه برای شرکت‌های هوش مصنوعی ایجاد می‌شود. کاخ سفید امیدوار است که این مقررات جامع، زمینه لازم را برای نظارت بیشتر و جلوگیری از سوءاستفاده از قابلیت هوش مصنوعی فراهم کند.

از آن سو

نوکیا از آمازون شکایت کرد

ایسنا: نوکیا از آمازون در دادگاه‌های سه قاره جهان شکایت کرد و مدعی شد این غول تجارت الکترونیک از فناوری‌های این شرکت فنلاندی بدون دریافت مجوز، در سرویس‌ها و دستگاه‌های پخش، استفاده کرده است. آروین پاتل، مدیر ارشد مجوزدهی نوکیا در بیانیه‌ای در وب‌سایت این شرکت اعلام کرد: این شکایت‌ها در آمریکا، آلمان، هند، انگلیس و دادگاه یکپارچه ثبت امتیاز انحصاری اروپا، تنظیم شده‌اند. همچنین یک شکایت جداگانه علیه شرکت هیولت پاکارد (اچ‌پی) در آمریکا بر سر فناوری‌های مربوط به ویدئو، تنظیم شده است.

پاتل اظهار کرد: «ما چندین سال است که با هر یک از شرکت‌های آمازون و اچ‌پی در حال مذاکره بوده‌ایم، اما گاهی اوقات دادخواهی تنها راه پاسخگویی به شرکت‌هایی است که تصمیم می گیرند قوانین مورد احترام دیگران را رعایت نکنند.» پاتل گفت: «شرکت‌هایی که خدمات پخش ویدئو یا دستگاه‌های استریم عرضه می کنند از «مزایای عظیم» تحقیقات نوکیا بهره می‌برند که به نوبه خود باید به شکل متناسب جبران شود.» آمازون از اظهارنظر خودداری کرد، زیرا اقدامات قانونی در حال انجام است. شرکت اچ‌پی هم به درخواست اظهارنظر پاسخ نداد.

نوکیا اعلام کرد دعوای قضایی، هرگز نخستین انتخاب این شرکت نیست و اکثر قراردادهای مجوز استفاده از امتیازهای انحصاری این شرکت به صورت دوستانه انجام شده است، اما رگولاتورهایی مانند کمیسیون اروپا با این استدلال که اختلافات طولانی می‌تواند مانع نوآوری شود، در سال‌های اخیر، تلاش‌هایی را برای کاهش تعداد اختلافات بر سر فناوری‌هایی مانند تلفن همراه که به دادگاه ختم می‌شود، انجام داده‌اند. بر اساس گزارش بلومبرگ، نوکیا در ژوئن، بدون افشای مفاد، توافق مجوز با شرکت اپل را اعلام کرد.

دستیار سابق بیل گیتس از موسس مایکروسافت پولدارتر می‌شود

ایسنا: دستیار سابق بیل گیتس ممکن است به زودی از موسس مایکروسافت و رئیس سابق خود در میزان ثروت، پیشی بگیرد. دستیار سابق بیل گیتس در فهرست میلیاردرها صعود کرده و ممکن است به زودی از نظر ثروت خالص، از موسس مایکروسافت و رئیس سابق خود جلو بزند. ثروت استیو بالمر در سال میلادی جاری، حدود ۲۹ میلیارد دلار افزایش یافته و به حدود ۱۱۵ میلیارد دلار رسیده و او را در رتبه پنجم فهرست میلیاردرهای بلومبرگ قرار داده است. ثروت بالمر اکنون تنها شش میلیارد دلار کمتر از گیتس است که با ۱۲۱ میلیارد دلار، در رتبه چهارم قرار دارد. این فاصله تا سه ماه پیش، ۱۷ میلیارد دلار بود. طبق داده‌های شاخص میلیاردرهای بلومبرگ، بالمر در حال حاضر از لری الیسون (۱۱۴ میلیارد دلار)، وارن بافت (۱۱۱ میلیارد دلار)، لری پیج (۱۱۰ میلیارد دلار)، مارک زاکربرگ (۱۰۸ میلیارد دلار) و سرگی برین (۱۰۵ میلیارد دلار) پولدارتر است. بالمر در سال ۱۹۸۰ به عنوان دستیار رئیس، به مایکروسافت پیوست، اما بیشتر به عنوان یک مدیر تجاری عمل کرد تا یک دستیار شخصی. طبق گزارش فوربس، بالمر ابتدا در مورد حقوق پایه ۵۰ هزار دلاری به اضافه ۱۰ درصد رشد سودی که ایجاد می کرد مذاکره کرد، اما وقتی سهم او از رشد سود، بیش از حد افزایش یافت، موافقت کرد که آن را با سهام قابل‌توجهی مبادله کند.

مشاور مورد اعتماد گیتس، پیشرفت پیوسته‌ای داشت و در سال ۲۰۰۰ به سمت مدیرعاملی مایکروسافت ارتقا یافت. اظهارات تنظیم شده نزد رگولاتوری نشان می‌دهد که او در سال ۲۰۱۴، با ۳۳۳ میلیون سهم معادل چهار درصد از سهام مایکروسافت، از سمت خود بازنشسته شد. طبق گزارش بلومبرگ، با فرض اینکه او بیشتر این سهام را حفظ کرده است و بر اساس قیمت سهام فعلی مایکروسافت، سهام او اکنون بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار ارزش دارد. بالمر احتمالا در طول سال‌های گذشته، میلیاردها دلار سود سهام جمع کرده است. ثروت بالمر امسال تا حدی به دلیل رونق هوش مصنوعی و رشد ارزش سهام مایکروسافت، افزایش یافته است. سرمایه‌گذاری این غول نرم‌افزاری در شرکت OpenAI (سازنده چت جی‌پی‌تی) در بهار امسال، این امیدها را تقویت کرده است که مایکروسافت می‌تواند موقعیت برتر آلفابت (شرکت مادر گوگل) در جست‌وجوی اینترنتی را مختل کند و به رشد ۳۸ درصدی ارزش سهام مایکروسافت در ۱۰ ماه گذشته کمک کرد. گفتنی است که بالمر مورد نامعمول در فهرست ۱۰ میلیاردر برتر جهان بلومبرگ است.

ایلان ماسک، برنارد آرنو، جف بزوس و سایر میلیاردرهای بزرگ، ثروت خود را مدیون سهام شرکت‌هایی هستند که خودشان تاسیس کرده‌اند یا هنوز هم اداره می کنند، اما بالمر، موسس مایکروسافت یا مدیرعامل فعلی این شرکت نیست. بر اساس گزارش بیزینس اینسایدر، اگر بالمر از نظر میزان ثروت، از بیل گیتس جلو بزند که ثروتش را متنوع کرده و مبالغ زیادی را به «بنیاد بیل و ملیندا گیتس» و سایر خیریه‌ها اهدا کرده است، یک مورد واقعا نادر است که یک کارمند، از موسس شرکتش، ثروتمندتر می‌شود.

خبر

تجلیل از سرآمدان پخش فرآورده‌های نفتی در هرمزگان

دنیای‌اقتصاد-بندرعباس: با حضور مدیرکل پدافند غیرعامل استانداری هرمزگان از سرآمدان پخش فرآورده‌های نفتی استان که با اقدامات خود موجب تقویت قابلیت‌های پدافندی استان و کشور شده‌اند؛ تجلیل شد.

در ابتدای این مراسم احمد سالاری‌فر، مدیر منطقه هرمزگان شرایط و تغییرات صورت گرفته در حوزه فنی و عملیاتی انبار نفت شهید رجایی را تشریح کرد و گفت: با تلاش شبانه‌روزی همکاران اکنون انبار نفت شهیدرجایی بندرعباس محل اطمینان انبارش و تبادل فرآورده و تامین سوخت بخش عظیمی از کشور است.

سالاری‌فر افزود: با افزایش ظرفیت ذخیره و تعمیرات اساسی روی چهار مخزن تاکنون توانسته‌ایم عدد قابل توجهی به قابلیت نگهداری و انتقال فرآورده بیفزاییم و مخازن دیگری را هم در نوبت اورهال و تعمیرات اساسی قرار داده‌ایم. وی توضیح داد: ظرفیت اضافه شده در این مرحله در مقایسه با وضعیت انبارش برخی مناطق از دو تا چهار برابر برخی مناطق پخش فرآورده نفتی است.

مدیر منطقه هرمزگان ادامه داد: همکاران ما در حوزه محیط‌زیست که امروز مورد توجه جهانی است با نگاه تخصصی موفق شدند بخش بزرگی از خور میان انبار نفت شهیدرجایی و پالایشگاه بندرعباس را از آلودگی پاک و ایمن‌سازی کنند به‌طوری که با اطمینان می‌توان گفت اکنون هیچ مخاطره محیط‌زیستی و آلودگی صنعتی در آن محیط وجود ندارد و اتفاق هم نخواهد افتاد.

احمد سالاری‌فر در پایان افزود: از اینکه اکنون با تلاش همکاران واحد بهداشت و محیط‌زیست این آبراه متصل به دریا به کارکرد واقعی خود بازگشته و نقش طبیعی خود را در اکوسیستم برای حفظ حیات جانداران و ماهی‌ها ایفا می‌کند؛ احساس خوشایندی در انسان به‌وجود می‌آید.

در ادامه رادمهر، مدیرکل پدافند غیرعامل استانداری هرمزگان نیز با اشاره به اهمیت و جایگاه استان هرمزگان در موضوع پدافند غیرعامل کشور گفت: افتخاری که در این حوزه نصیب پخش فرآورده‌های نفتی شده مرهون مدیریت و زحمات جهادگونه شما عزیزان است.

وی افزود: در بازدیدهای متعددی که از تاسیسات عملیاتی شده تغییرات و خدمات و زحمات کاملا مشهود است.

در انتهای این مراسم از دو تن از همکاران موثر در امر لایروبی خور آقای پیراسته و خانم انصاری با اهدای لوح سپاس تقدیر شد.

همچنین به پاس تلاش‌های موثر در امر پدافند غیرعامل، احمد سالاری‌فر مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی هرمزگان لوح تقدیر دریافتی از معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی کشور را تقدیم همکاران منطقه هرمزگان کرد.

چهارعلت «توریسم‌سوزی با غذای ایرانی» چیست؟

توریسم‌سازی با دستپخت محلی

منوی کلیشه‌ای رستوران‌ها برای گردشگران خارجی جذابیت جهانی خوراک‌های خوشمزه ایران را سرکوب کرده است

دنیای‌اقتصاد-صدیقه نژادقربان: باوجود اهمیت غذا در گردشگری، همچنان شاهد منوهای کلیشه‌ای رستوران‌ها برای گردشگران خارجی هستیم که این توریسم‌سوزی را باید در چهار علت بررسی کرد، تا غذاهای ایرانی را که اکنون در جهان جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده‌اند، با استفاده از ظرفیت غذاهای محلی به فرصتی برای توریسم‌سازی تبدیل کرد.

یکی از متنوع‌ترین غذاها و خوراک‌ها در جهان را می‌توان در ایران یافت، زیرا هر منطقه، شهر و حتی روستا غذای مخصوص با هویت، فرهنگ و بافت خود را دارد، که این امر منجر به تنوع بیش از حد غذا در ایران شده است. اما خوراک ایرانی با وجود شهرت جهانی خود، نتوانست در صنعت گردشگری جایگاه چندانی به دست بیاورد. زیرا برگزارکنندگان تورهای خارجی به‌جای تمرکز بر غذاهای محلی و رستوران‌های محلی، تمرکز خود را بر روی گران‌ترین رستوران‌ها که عمدتا تنها محدود به چند نوع کباب خاص و غذاهای فرنگی می‌شود گذاشته‌اند و برنامه‌ای در جهت معرفی غذاهای ایرانی که خود در واقع شناساندن فرهنگ و هویت ایرانی است، ارائه نکرده‌اند.

این در حالی است که غذا، به تنهایی می‌تواند یکی از مهم‌ترین عوامل محرک در جذب گردشگران باشد، چنان که بسیاری از کشورهای پیشرو، از پتانسیل غذایی خود در جهت جذب گردشگر استفاده می‌کنند. برگزاری جشنواره‌ها و فستیوال‌های غذایی سالانه در بسیاری از کشورهای جهان از اکوادور در آمریکای جنوبی گرفته تا ژاپن در شرقی‌ترین نقطه آسیا، یا غذاهای خیابانی در برخی از معابر توریستی جهان، نشان‌دهنده بهره‌وری کشورها از پتانسیل غذایی خود در جهت جذب هرچه بیشتر گردشگر از سراسر جهان به مقاصد توریستی‌شان است.

به‌طور مثال «شله زرد» مانند چند خوراک ایرانی دیگر در لیست بهترین‌های اطلس جهانی غذا قرار گرفته و توانست در آخرین اعلام وب‌سایت tasteatlas.com در جایگاه نخست برترین پودینگ‌ها قرار گیرد. پیش از این، زیتون پرورده در فهرست اول غذاهای وگان قرار گرفت و جوجه کباب در فهرست ۱۰۰ غذای برتر با مرغ و قیمه نیز در رتبه نخست غذاهای با حبوبات جایگاهی جهانی یافتند.

نگاهی به فهرست غذاها در این اطلس جهانی نشان می‌دهد، ۱۰۰ غذای ایرانی در آن به ثبت رسیده است و در بیشتر موارد غذاهای ایرانی در رده برترین غذاهای رسته خود قرار گرفته‌اند. این موضوع حاکی از توجه جهان به نوع پخت و مواد اصلی و افزودنی غذاهای ایرانی است که قابلیت تبدیل شدن به یک جاذبه مهم را دارند.

■ چهار علت عقب ماندن از گردشگری خوراک

غذا و خوراک محلی در سفرها به‌عنوان اصالت و هویت یک مقصد به‌شمار می‌روند تا جایی که حتی برخی از گردشگران با هدف تجربه غذاهای محلی و بومی به سفر می‌روند. از این رو، گردشگری خوراک را می‌توان یکی از انواع مهم و اصلی در صنعت گردشگری دانست که می‌تواند نقش بسیار مهمی در انتخاب مقاصد ایفا کند. با نگاهی به تجربه سفرنویسان می‌توان دریافت که غذاهای محلی و خاص یک کشور، شهر و حتی روستا نقش مهمی در کیفیت سفر گردشگران داشته است. بنابراین، برخی کشورها از ظرفیت تنوع غذایی خود استفاده کرده و با برندسازی غذاهای بومی خود در سطح جهانی، اقدام به جذب گردشگران می‌کنند. اینکه ایران باوجود برخورداری بالا از پتانسیل غذا و خوراک که توانسته در جهان خود را مطرح کند، تاکنون جایگاه چندانی در جذب توریست با هدف غذا به دست نیاورده است را باید در چهار علت بررسی کرد.

علت اول را، همان‌طور که در ابتدای گزارش به آن اشاره شد، باید در اقدامات ناکافی شرکت‌ها و آژانس‌های مسافرتی بین‌المللی دانست که معرفی غذاهای محلی و شناساندن جوامع بومی، جایگاهی در مسافرت خارجی‌ها به ایران ندارد و سفرهای لوکس و غذاهای فرنگی، بیش از هرچیزی در پکیج‌های سفر بین‌المللی به ایران گنجانده شده است و از غذاهای ایرانی عمدتا فقط چند نوع کباب از رستوران‌های خاص ارائه می‌شود. علاوه بر این، تنها سه تا نهایت پنج شهر تنها مقصد مسافران خارجی است و دیگر مقاصد و ظرفیت‌های گردشگری همچنان مغفول باقی مانده‌اند و همین موضوع منجر به ناشناخته ماندن بسیاری از غذاهای بومی ایران در جهان شده است. همچنین عدم‌توجه کافی فعالان بخش غذا و خوراک به «غذاهای محلی»، دلیل دوم ضعف در گردشگری خوراک و برندسازی غذاهای ایرانی به‌عنوان یک عامل جذب گردشگر محسوب می‌شود. در کل غذاهای محلی جایگاه چندانی در منوی رستوران‌ها، هتل‌ها و حتی جوامع محلی ندارند. غذاها معطوف به چند کباب و غذاهای فرنگی است و عمدتا مسافران فرصتی برای تجربه غذاهای محلی خاص که اسم آن را پیش از سفر شنیده بودند نخواهند داشت. مگر اینکه از طریق یک دوست در کشوری دیگر فرصت تجربه غذایی به صورت شخصی را به دست آورند. ایران در امر غذا و خوراک بسیار ضعیف عمل کرده است. باوجود اینکه رشت و کرمانشاه به عنوان شهرهای خلاق خوراک ثبت جهانی شده‌اند و بسیاری از شهرهای ایران نیز به اشکال مختلف در جهان به ثبت رسیده‌اند، اما غذاهای ایرانی همچنان در جهان گمنام مانده‌اند. زیرا گردشگری خوراک در ایران چندان جایگاهی ندارد و غذاهای فرنگی در منوی رستوران‌ها جایگزین غذاهای محلی شده‌اند. دلیل سوم را باید در عدم‌برگزاری فستیوال‌ها و جشنواره‌های بزرگ بین‌المللی جست‌وجو کرد. با نگاهی به فستیوال‌های جهانی، سالانه بین ۲۰ تا ۵۰ فستیوال بزرگ غذا در کشورهای مختلف برگزار می‌شود، که علاوه بر این فستیوال‌های بزرگ، جشنواره‌های کوچک دیگری که اکنون به یک برند تبدیل شده‌اند نیز وجود دارد که هر کدام به نوبه خود، به معرفی غذاهای محلی منطقه و جذب گردشگر از سراسر جهان می‌پردازد. جشنواره‌های غذا به سرعت در حال تبدیل شدن به بخشی از صنعت گردشگری غذا هستند و حضور در جشنواره‌های غذا به‌منزله حمایت از توسعه صنعت محلی به‌شمار می‌رود. فستیوال غذا بخش مهمی از برندسازی مقصد برای بسیاری از مناطق محسوب می‌شود، و دلیلی مبتنی بر رویداد برای افراد ایجاد می‌کند تا از مناطق غیرجذاب بازدید کنند و محصولات و خدمات محلی را خارج از محیط محصول شهری تبلیغ کنند.

حداقل ۲۰ فستیوال غذا در سراسر جهان برگزار می‌شود که از اکوادور در آمریکای جنوبی تا تایلند در شرق آسیا را دربر می‌گیرد. سنگاپور، نروژ، مالزی، اندونزی، تایلند، ایتالیا، اکوادور، آلمان، هنگ کنگ، آمریکا، دانمارک، هند، روسیه، سوئیس، استرالیا، فرانسه، نیوزیلند و انگلیس از جمله کشورهایی هستند که هر ساله فستیوال غذایی ثابتی را برگزار می‌کنند که عامل مهمی در جذب گردشگران به این کشورها است.

نروژ طی یک سال هفت فستیوال غذایی در فصول مختلف سال در تاریخ‌های معین برگزار می‌کند. این فستیوال‌ها علاوه بر معرفی غذاها و خوراک‌های نروژی و برندسازی غذاها منجر به جذب هرچه بیشتر گردشگران به این کشور و معرفی فرهنگ و مردمان آن می‌شود و سهم قابل‌توجهی در جذب گردشگران به این کشور خواهد داشت. جشنواره بین‌المللی غذای مالت نیز هر ساله در این کشور برگزار می‌شود که طی ۵ روز فستیوال روزانه حدود ۱۵۰ هزار گردشگر از آن بازدید می‌کنند. بعضی فستیوال‌ها مانند «ایونت کازین» در ایتالیا، فرانسه و چین تنها در فصول خاص و بر اساس غذاهای مناسب فصل برگزار می‌شود. برخی فستیوال‌ها نیز با هدف خاصی برگزار می‌شوند. مثلا برخی با هدف معرفی غذاهای گیاهی مانند فستیوال «سیر» که در بسیاری از کشورها هرساله برگزار می‌شود و به فستیوال وگان‌ها معروف است یا فستیوال «باربکیو» نمونه دیگر فستیوال‌های سالانه است که با هدف خاصی در فصول مختلف سال در بسیاری از کشورها برگزار می‌شود و گردشگران را به سوی خود جذب می‌کند. ویژگی مهم جشنواره‌ها و فستیوال‌های بین‌المللی غذا این است که از یک سال قبل، در تقویم جهانی به ثبت می‌رسند و امکان رزرو تور سفر به این فستیوال‌ها نیز برای گردشگران در سراسر جهان فراهم است، تا حتی از یک سال قبل از برگزاری فستیوال بلیت‌ها به فروش رسیده باشد و برگزارکنندگان بتوانند ضمن آگاهی از تعداد رزروها و مخاطبان خود، شرایط را برای حضور همه ذائقه‌ها و فرهنگ‌ها فراهم کنند. از دیگر ویژگی‌های فستیوال‌های غذا این است که عمدتا در پارک‌ها و خیابان‌ها برگزار می‌شود تا امکان حضور توریست‌ها را در فضای عمومی فراهم کند و صرفا در یک فضای بسته به شکل نمایشگاه نباشد. زیرا شکل نمایشگاه پیدا کردن فستیوال‌ها باعث می‌شود، اولا احتمال اینکه افراد از این نمایشگاه بی‌اطلاع باشند، وجود دارد و دوم اینکه برگزاری نمایشگاه در فضای بسته ممکن است تنها برای مخاطبان خاص همچون آشپزها، رستوران‌داران، هتلداران و... جذاب باشد. اما در فضای عمومی همچون خیابان‌ها و پارک‌ها امکان حضور همه افراد و گردشگران وجود دارد؛ حتی آنهایی که صرفا برای گردشگری خوراک یا شرکت در فستیوال حضور پیدا نکرده‌اند.

ادامه در صفحه ۱۹

۱۰۰ غذای ایرانی ثبت شده در سایت TasteAtlas.com

بریانی	سبزی خوردن	کوکو سیب زمینی	بریانی اصفهان	کباب لقمه
پیلاف	کشک بادمجان	آش دوغ	خورش کدو	گوش فیل
کوکو	کوفته تبریزی	رنگینک	دنده کباب	حلوای هویج
گز	قورمه سبزی	مرصع پلو	کباب دیگی	آب دوغ خیار
آبگوشت	مرغ شکم پر	آش جو	کباب چنجه	سالاد شیرازی
خورش	مسقطی	قیمه نثار	کباب بختیاری	دال عدس
قیمه	نان سنگک	میگو پلو	آش رشته	نان کباب
چلو کباب	نقل	ناز خاتون	فسنجان	واویشکا
کباب کوبیده	کوکو سبزی	کوکو بادمجان	شیر خرما	انار بیج
زولبیا	نان تافتون	آش	خورش قارچ	باقالا قاتوق
جوجه کباب	قطاب	خورش ماست	خورش لوبیا سبز	قرابیه
کباب برگ	نان بربری	خورش کرفس	خورش آلو	کباب دنبلان
پشمک	زیتون پرورده	میرزا قاسمی	خورش هویج	کوکو گردو
زرشک پلو	نان برنجی	زرده	خورش کنگر	رشته پلو
بستنی سنتی	حلوا ارده	خورش بامیه	خورش کورما	مهیاوه
ته چین	ماست و خیار	کلوچه	خورش بادمجان	اشکنه
ته دیگ	کباب ترش	هویج بستنی	استانبولی پلو	پودینی کوسه
نان لواش	فالوده	خورش آلو اسفناج	تر حلوا	کله جوش
کته	نان شیرمال	کیک یزدی	خورش ریواس	نافله
شله زرد	نوقا	سوهان عسلی	کباب حسینی	ته انداز

دنیای اقتصاد روزنامه صبح ایران
بایک تماس مشترک شوید
۰۲۱-۵۲۱۸۹۲۶۵

نوبت دوم
فراخوان مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۰۱۱
«عمومی دو مرحله‌ای»
۱) مناقصه‌گذار: شرکت مدیریت تولید برق منتظر قائم.
۲) موضوع مناقصه ۱: خرید اقلام مورد نیاز در تعمیرات واحدهای بخاری و گازی نیروگاه منتظر قائم کرج (خرید اقلام مرحله سوم)
۳) موضوع مناقصه ۲: خرید البسه کارکنان نیروگاه منتظر قائم و نیروگاه زواره
۴) محل دریافت اسناد: تارنمای نیروگاه منتظر قائم به نشانی www.mgpg.ir > سربرگ بازرگانی > مناقصات
۵) محل تسلیم اسناد: امور بازرگانی - اداره تدارکات داخلی و قراردادها، به نشانی: استان البرز، شهرستان کرج، کیلومتر ۷ جاده ملارد، روبه‌روی شهرداری منطقه یک فردیس.
۶) تاریخ‌های درج آگهی: ۱۴۰۲/۰۸/۰۸ و ۱۴۰۲/۰۸/۱۱
۷) مهلت اخذ، تکمیل و عودت اسناد: از زمان درج آگهی تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲
نکات مهم:
- نیروگاه در قبول یا رد پیشنهادات مختار است.
- فروشنده باید صلاحیت، تجربه و تخصص لازم جهت ایفای کامل موارد فوق را دارا باشد و با آگاهی کامل به موضوع مناقصه نسبت به ارسال پیشنهادات اقدام نماید. (ارزیابی فنی از سوی کارفرما انجام می‌پذیرد).
- فروشنده باید پیشنهاد خود را در پاکات فنی و مالی به‌صورت جداگانه، با ذکر عنوان و شماره مناقصه به آدرس این شرکت ارسال نماید. در غیر این‌صورت از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.
- پیشنهادهای کمتر از میزان مقرر، مخدوش، مبهم و مشروط مردود است.
- شرکت/ فروشنده اسناد تکمیل شده را در دو پاکت جداگانه الف) پیشنهاد قیمت و ب) مدارک فنی جهت ارزیابی
- اسناد و مدارک شرکت/ فروشنده شامل: اساسنامه، گواهینامه ارزش افزوده، کد اقتصادی، شناسه ملی، پروانه کسب فروشنده، کپی شناسنامه، کارت ملی، شماره حساب شرکت یا فروشنده، نام بانک و شماره شبا و...
در صورت هرگونه ابهام و یا سوال فنی با شماره تلفن ۵-۳۶۶۶۰۶۸۱-۰۲۶ داخلی ۶۱۱ تماس حاصل فرمایید.
شرکت مدیریت تولید برق منتظرقائم

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای
شرکت شیر پاستوریزه پگاه اصفهان

ردیف	شرح مناقصه	شماره مناقصه	مهلت دریافت و تحویل اسناد مناقصه	زمان بازگشایی پاکت الف و ب	زمان بازگشایی پاکت ج
۱	انتخاب پیمانکار فعالیت های حجمی ساختمانی	۵۱ - ۱۴۰۲	۱۴۰۲/۰۸/۱۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۴	۱۴۰۲/۰۸/۲۴	اعلام می گردد

متقاضیان می توانند جهت ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه و دریافت اسناد مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ذیل تماس حاصل فرمایند.
محل تحویل اسناد مناقصه: اصفهان ـ کیلومتر ۵ جاده تهران ـ نبش خیابان ۱۸ ـ معاونت بازرگانی – واحد خرید و پشتیبانی
تلفن: ۳۸۹۸-۰۳۱ داخلی : ۲۴۷ – ۳۵۷
Email: Pegah.esfahan@yahoo.com
معاونت بازرگانی شرکت شیر پاستوریزه پگاه اصفهان

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله ای
به شماره ۰۰۳-۱۴۰۲
شرکت پتروشیمی اصفهان(سهامی عام) در نظر دارد تهیه و تأمین کالا وفق شرایط اولیه ذیل و از طریق برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله ای به تأمین کننده واجد شرایط که دارای سوابق اجرایی مفید و مرتبط باشد واگذار نماید. لذا از کلیه تأمین کنندگان حقیقی و حقوقی ذیصلاح دعوت می گردد حداکثر تا ۱۰ روز پس از درج آگهی در روزنامه پتروشیمی اصفهان با نمابر شماره ۳۳۹۲۲۶۸۱-۰۳۱ اعلام آمادگی نموده و از شماره ۳۳۹۲۲۶۸۰-۰۳۱ تأییدیه دریافت نمایند. ضمناً مدارک خود را طبق آنچه در دفترچه اسناد مناقصات قید گردیده به آدرس: اصفهان- کیلومتر ۵ بزرگراه آزادگان- بلوار اختصاصی پتروشیمی اصفهان- شرکت پتروشیمی اصفهان، کدپستی ۸۳۳۵۱۴۵۱۱۱، اداره تدارکات و امور کالا ارسال نمایند.
۱- مشخصات کالا:
۱-۱- دوربین axis p1467 le گارانتی اصلی و تحویل ۱۰روزه
۱-۲- سیسکو switch ie3000pc صنعتی Poe اصلی ودارای گارانتی
۱-۳- دکل شش وجهی ۴ متری ورق ۳میل به همراه دستک و صاعقه‌گیر متعارف با سیم و میله و سرج ارستر همراه ترمینال وفیوز
۱-۴- فنداسیون ۸۰*۸۰*۸۰ مربوط به دکل شش وجهی چهارمتری
۱-۵- سوکت شبکه cat6sftp برند knet شیلدار
۱-۶- کابل شبکه cat6-sftp تمام مس برند لگراند به شرط پاس کردن تست پرمننت (طول ۱۲۰متر)
۱-۷- پچ کورد فیبر نوری sc-lcsmدو متری
۱-۸- ماژول فیبر نوری سیسکو GLC-LH-SM
۲- تأمین ضمانت نامه بانکی شرکت درمناقصه و یا چک بانکی تضمینی به مبلغ ۱,۳۸۰,۰۰۰,۰۰۰ (یک میلیارد و سیصد و هشتاد میلیون)ریال
۳- جهت رویت مشخصات فنی کالا و دریافت اسناد مناقصه به وب سایت شرکت پتروشیمی اصفهان به نشانی www.epciran.com مراجعه یا به صورت حضوری اقدام نمایند.
۴- سایر شرایط انجام تعهدات، در مدارک اسناد مناقصه درج گردیده است.
۵-دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت هیچ گونه دلیلی بر تأیید صلاحیت پیمانکاران نمی باشد و برنده مناقصه صرفاً پس از تأیید صلاحیت فنی و با توجه به حسن سوابق کاری و توان اجرایی پیمانکاران تعیین می گردد. لذا شرکت پتروشیمی اصفهان در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
۶- ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن - ۳۳۹۲۲۶۷۰ – ۰۳۱ یا شماره همراه ۰۹۱۳۹۶۴۳۱۸۱و شماره ۰۹۱۳۳۱۰۹۱۹۵ تماس حاصل فرمایید.
روابط عمومی شرکت پتروشیمی اصفهان

مناقصه عمومی خرید BUS DUCT
به شماره ۰۰۰۲/۱۶۱/م ط
ICIIC
شرکت سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران (سهامی عام) در نظر دارد خرید Bus Duct خود را مطابق با اطلاعات فنی و اسناد مربوطه از طریق برگزاری مناقصه عمومی به تامین‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از کلیه متقاضیان دعوت می‌گردد جهت دریافت اسناد و مدارک مربوطه به وب سایت شرکت به نشانی www.iciiclab.com (بخش بازرگانی، مزایده و مناقصه) مراجعه و پس از بررسی و تکمیل مدارک، از روز پنجشنبه به تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۱ تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه به تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷ به یکی از آدرس های زیر تحویل نمایند.
دبیرخانه مجتمع: اصفهان، کیلومتر ۱۵ جاده اصفهان- تهران کدپستی: ۸۳۳۵۱۴۴۱۱۴ ، تلفن: ۷-۰۳۱۳۳۸۰۸۳۵۰
دبیرخانه دفتر مرکزی: تهران، بلوار نلسون ماندلا (آفریقا)، خیابان شهید سعیدی (حافظ شیرازی)، شماره۱۶ کدپستی: ۱۹۶۷۹۶۳۷۳۵، تلفن: ۰۲۱-۲۲۰۵۷۱۵۴ و ۰۲۱-۲۲۰۵۴۸۹۰ داخلی ۱۲۲ و ۱۲۵
روابط عمومی و امور بین الملل
شرکت سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده
شرکت تولیدی گرانیت بهسرام (شرکت سهامی عام)
ثبت شده به شماره ۱۲۴۰۷ اصفهان و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۳۴۳۵۱
بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت دعوت به‌عمل می‌آید تا در مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت که رأس ساعت ۱۱ صبح روز دوشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ در محل دفتر مرکزی شرکت واقع در اصفهان : سی و سه پل ، ابتدای چهارباغ بالا ، مجتمع کوثر، طبقه دوم، واحد ۴۲۰ برگزار می‌گردد، حضور به‌هم رسانند .سهامداران گرامی می‌توانند شخصاً یا از طریق وکیل (با ارائه وکالت‌نامه رسمی) در مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت نمایند.
امکان مشاهده همزمان مجمع از طریق پیوند http://meet.google.com/xhv-jsts-rzq فراهم می باشد. برگه ورود به جلسه برای سهامداران اعم از حقیقی و حقوقی در محل مجمع از ساعت ۹ صبح همان روز صادر خواهدشد.
دستور جلسه :
۱ ـ اصلاح اساسنامه.
هیأت مدیره

دومین صورتجلسه هیأت مدیره شرکت هواپیمایی ایران ایرتور (سهامی خاص)
دومین جلسه هیأت مدیره شرکت در ساعت ۱۴ بعد از ظهر مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۴ در محل دفتر مرکزی شرکت با حضور کلیه اعضای هیأت مدیره تشکیل و نسبت به موارد ذیل اتخاذ تصمیم گردید:
تصمیمات هیأت مدیره:
براساس تصویب هیأت مدیره اختیارات مندرج در بند (ل) ماده ۳۷ اساسنامه در خصوص حق اقامه و تعقیب دعاوی به رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت (با حق اقدام به صورت منفرداً و یا مجتمعاً) تفویض شد.
اقامه هرگونه دعوای حقوقی و کیفری و دفاع از هر دعوای حقوقی و کیفری اقامه شده، در هر یک از دادگاه‌ها، دادسراها، مراجع قضایی یا غیر قضایی اختصاصی یا عمومی و دیون عدالت اداری، از طرف شرکت، دفاع از شرکت در مقابل هر دعوای اقامه شده علیه شرکت چه کیفری و چه حقوقی در هر یک از مراجع قضایی یا غیر قضایی اختصاصی یا عمومی و دیوان عدالت اداری، با حق حضور و مراجعه به مقامات انتظامی و استیفای کلیه اختیارات مورد نیاز در دادرسی از آغاز تا اتمام، از جمله حضور در جلسات، اعتراض به رأی، درخواست تجدید نظر، فرجام، واخواهی و اعاده دادرسی، اعسار، مصالحه و سازش، استرداد اسناد یا دادخواست یا دعوا، ادعای جعل یا انکار و تردید نسبت به سند طرف و استرداد سند، تعیین جاعل، حق امضای قراردادهای حاوی شرط داوری یا توافقنامه داوری و ارجاع دعوا به داوری و تعیین و گزینش داور منتخب (با حق صلح یا بدون آن)، اجرای حکم نهایی و قطعی داور، درخواست صدور برگ اجرایی و تعقیب عملیات آن و اخذ محکوم به و وجوه ایداعی و تعقیب آن‌ها، تعیین مصدق و کارشناس، انتخاب و عزل وکیل و نماینده با حق توکیل مکرر، اقرار در ماهیت دعوا، جلب ثالث و دفاع از دعوای ثالث، دعوای متقابل و دفاع در مقابل آن‌ها، ورود شخص ثالث و دفاع از دعوای ورود ثالث، قبول یا رد سوگند، تأمین خواسته، تأمین ضرر و زیان ناشی از جرائم و امور مشابه دیگر.
هیأت مدیره

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به‌طور فوق العاده
شرکت تولیدی گرانیت بهسرام (شرکت سهامی عام)
ثبت شده به شماره ۱۲۴۰۷ اصفهان و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۳۴۳۵۱
بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت دعوت به‌عمل می‌آید تا در مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده شرکت که رأس ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ در محل دفتر مرکزی شرکت واقع در اصفهان : سی و سه پل ، ابتدای چهارباغ بالا، مجتمع کوثر،طبقه دوم، واحد ۴۲۰ برگزار می‌گردد، حضور به‌هم رسانند. سهامداران گرامی می توانند شخصاً یا از طریق وکیل (با ارائه وکالت‌نامه رسمی) در مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت نمایند.
امکان مشاهده همزمان مجمع از طریق پیوند http://meet.google.com/xhv-jsts-rzq فراهم می باشد.برگه ورود به جلسه برای سهامداران اعم از حقیقی و حقوقی در محل مجمع از ساعت ۹ صبح همان روز صادر خواهدشد.
دستور جلسه :
استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس قانونی
تصویب صورت‌های مالی سال(دوره) مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
انتخاب روزنامه کثیر الانتشار
سایرموارد
هیأت مدیره

بازار آتی

آمار معاملات آتی بورس کالا-۱۰آبان -۱۴:۱۶

قرارداد	شرح - هر واحد معاملاتی	قیمت - ریال
SAFAB02	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل آبان‌ماه ۱۴۰۲	۵۴۷۷۰۰
GB30AB02	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۰ آبان‌ماه ۱۴۰۲	۳۳۹۰۰۰۰۰
SILAZ02	قرارداد آتی نقره تحویل آذرماه ۱۴۰۲	۴۲۹۸۰۰
ETCAZ02	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل آذرماه ۱۴۰۲	۲۰۶۰۰۰
GB28AZ02	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۲۸ آذرماه ۱۴۰۲	۳۵۹۷۵۰۰۰
ETCBA02	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل بهمن‌ماه ۱۴۰۲	۲۲۱۰۰۰
SILES02	قرارداد آتی نقره تحویل اسفندماه ۱۴۰۲	۴۷۷۸۰۰
SAFES02	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اسفندماه ۱۴۰۲	۷۲۷۹۰۰
ETCFA03	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۳	۲۴۲۹۰۰
SAFOR03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳	۷۸۳۰۰۰
ETCKH03	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل خردادماه ۱۴۰۳	۲۷۲۰۰۰
ETCMO03	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل مردادماه ۱۴۰۳	۲۹۸۰۰۰
GB31OR03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳	۴۳۰۰۰۰۰۰

بازار فولاد

جدول قیمتی مقاطع طویل فولادی-چهارشنبه- ۱۰ آبان

نوع کالا	کارخانه / انبار	قیمت (ریال)
میلگرد ۸ آجدار -A2 هر کیلو	انبار تهران	۲۳۶۰۰۰
میلگرد ۱۰ آجدار -A2 هرکیلو	انبار تهران	۲۳۶۰۰۰
میلگرد ۱۲ آجدار -A2 هر کیلو	انبار تهران	۲۳۶۰۰۰
میلگرد ۱۴ تا ۳۲ آجدار -A3 هرکیلو	انبار تهران	۲۳۵۰۰۰
تیرآهن ۱۲- هر شاخه	انبار تهران	۳۹۵۰۰۰۰۰
تیرآهن ۱۴- هر شاخه	انبار تهران	۴۱۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۱۶- هر شاخه	انبار تهران	۴۷۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۱۸- هر شاخه	انبار تهران	۵۷۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۲۰- هر شاخه	انبار تهران	۷۰۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۲۲- هر شاخه	انبار تهران	۸۳۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۲۴- هر شاخه	انبار تهران	۹۵۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۲۷- هر شاخه	انبار تهران	۱۱۰۰۰۰۰۰۰
تیرآهن ۳۰- هر شاخه	انبار تهران	۱۳۵۰۰۰۰۰۰
میلگرد ۱۲ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۵۸۰۰۰
میلگرد ۱۴ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۷۰۰۰
میلگرد ۱۶ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۷۰۰۰
میلگرد ۱۸ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۸۰۰۰
میلگرد ۲۰ آجدار -A3 هر کیلو	انبار اصفهان	۲۴۸۰۰۰
میلگرد ۲۲ آجدار -A3هر کیلو	انبار اصفهان	۲۴۵۰۰۰
میلگرد ۲۵ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۵۰۰۰
میلگرد ۲۸ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۱۰۰۰
میلگرد ۳۲ آجدار -A3 هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۱۰۰۰
تیرآهن ۱۲- هرکیلو	انبار اصفهان	۳۰۰۰۰۰
تیرآهن ۱۴- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۶۷۰۰۰
تیرآهن ۱۶- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۸۰۰۰
تیرآهن ۱۸- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۸۰۰۰
تیرآهن ۲۰- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۵۳۵۰۰۰
تیرآهن ۲۲- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۵۴۰۰۰
تیرآهن ۲۴- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۵۱۰۰۰
تیرآهن ۲۷- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۴۷۰۰۰
تیرآهن ۳۰- هرکیلو	انبار اصفهان	۲۶۳۰۰۰

قیمت‌های اعلامی مربوط به محصولات شرکت ذوب‌آهن اصفهان است.

آمار معاملات زنجیره ارزش فولاد در بورس کالا

نوع کالا	قیمت معاملاتی ریال هر کیلوگرم	تاریخ
سنگ آهن کلوخه -MVF620 ایمیدرو- میشدوان	۲۵۰۰	۱۴۰۲/۸/۶
کنسانتره سنگ آهن معدنی و صنعتی گهرزمین	۳۶۰۵۰	۱۴۰۲/۷/۲۲
گندله سنگ آهن گهر زمین	۴۹۵۰۱	۱۴۰۲/۸/۶
گندله سنگ آهن معدنی و صنعتی گل گهر	۴۸۳۲۲	۱۴۰۲/۸/۶
آهن اسفنجی - ایمیدرو- قائنات	۱۱۹۲۵۷	۱۴۰۲/۸/۶
آهن اسفنجی آهن و فولاد غدیر ایرانیان	۱۱۵۸۹۱	۱۴۰۲/۸/۶
شمش بلوم (۱۵۰*۱۵۰) 5SP فولاد خوزستان	۱۹۲۹۳۷	۱۴۰۲/۸/۸
میلگرد متوسط -۱۶، ۱۸، ۲۰ ذوب آهن اصفهان	۲۱۰۰۰۰	۱۴۰۲/۸/۳

بررسی شاخص مدیران خرید چین در ماه اکتبر نشان می‌دهد

بازگشت مجدد اقتصاد چین به فاز انقباضی

دنیای اقتصاد: شاخص مدیران خرید تولید چین در ماه اکتبر با وجود پیش‌بینی‌های افزایشی تحلیلگران ۴۹٫۵ اعلام شد که این رقم شرایط انقباضی اقتصاد چین را نشان می‌دهد. شعله‌وری آتش جنگ در منطقه خاورمیانه، دامن دومین اقتصاد بزرگ دنیا را نیز گرفت و میزان تقاضای خارجی را برای این کشور در ماه اکتبر کاهش داد. از طرفی با توجه به تعطیلات (هفته طلایی) در این کشور، میزان ساعت کاری نیز در ماه مورد بررسی با کاهش همراه بود که این موضوع هم بر میزان تقاضای داخلی و همچنین شاخص اشتغال تاثیر مستقیم گذاشت. کاهش غیرمنتظره PMI تولید نشان می‌دهد که بهبود اقتصاد چین مسیر پرفراز و نشیبی را پیش‌رو دارد، چراکه تقاضای داخلی همچنان بسیار ضعیف بوده و در این وضعیت افت تقاضای جهانی نیز به مشکلات چینی‌ها افزوده است. در این میان تاکنون اقدامات محرک اقتصادی که توسط دولت چین انجام می‌شود برای بهبود و بازگشت رونق به اقتصاد این کشور کافی نبوده است.

اداره ملی آمار چین روز سه‌شنبه ۳۱ اکتبر، شاخص مدیران خرید تولید (PMI) را اعلام کرد که براساس آن PMI از ۵۰٫۲ در ماه سپتامبر به ۴۹٫۵ کاهش یافته و این در صورتی است که شاخص اعلام‌شده از پیش‌بینی‌های رویترز با شاخص ۵۰٫۲ بازماند. اما به طور کلی شاخص اعلام‌شده کمتر از سطح ۵۰ بوده و همچنان در فاز انقباضی و نشان‌دهنده این است که اقتصاد چین تحت‌تاثیر اتفاقات خاورمیانه مجددا وارد فاز انقباضی شده است.

شاخص مدیران خرید Caixin توسط بخش خصوصی چین اندازه‌گیری و براساس نظرسنجی از ۴۳۰ شرکت صنعتی خصوصی اعلام شد. شاخص مدیران خرید تولیدی پنج شاخص فردی با وزن‌های سفارش‌های جدید (۳۰ درصد)، بازده (۲۵ درصد)، اشتغال (۲۰ درصد)، زمان تحویل تامین کنندگان (۱۵ درصد) و موجودی اقلام خریداری شده (۱۰ درصد) را شامل می‌شود. عدد بیشتر از ۵۰ نشان‌دهنده رونق در بخش تولید نسبت به ماه قبل است و عدد کمتر از ۵۰ وضعیت رکود و انقباض را نشان می‌دهد. عدد ۵۰ نیز نشان‌دهنده عدم‌تغییر است. براساس داده‌های منتشرشده این مرکز، شاخص مدیران خرید تولید Cainxin چین از ۵۰٫۶ در ماه سپتامبر به ۴۹٫۵ در اکتبر ۲۰۲۳ کاهش یافته است. بنابراین PMI پیش‌بینی بازار ۵۰٫۸ را از دست داده و نشان می‌دهد که بعد از ماه ژوئیه در میان کاهش مجدد میزان تولید چین به دلیل شکننده بودن شرایط رونق اقتصاد چیناین کشور اولین انقباض فعالیت کارخانه‌ها اتفاق افتاده است. همچنین صادرات چین برای چهارمین ماه کاهشی بوده و این در حالی است که سطح خرید از ماه ژوئیه برای اولین بار کاهش یافته است. علاوه بر این، اشتغال در چین بیشترین کاهش را در پنج‌ماه گذشته تجربه کرده است، به طوری که برخی از شرکت‌ها این موضوع را به فشار بر ظرفیت‌ها ارتباط می‌دهند.

نمودار شاخص مدیران خرید صنعتی چین

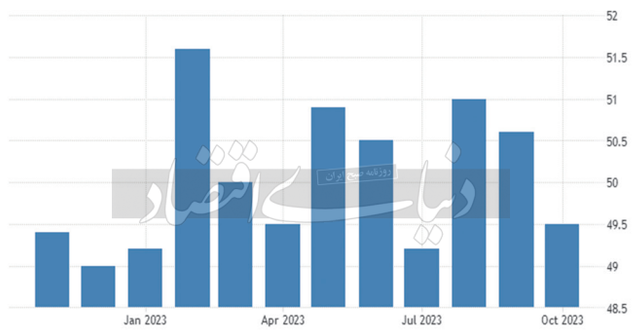

■ **کاهش PMI در پی افت تقاضا**

در این شرایط میزان سفارش‌های جدید نیز در دو ماه متوالی روند نزولی به خود گرفت. قیمت مواد خام و نفت به دلیل اوج گرفتن آتش جنگ در منطقه خاورمیانه به بالاترین حد رسید و از این رو، تورم هزینه نهاده‌ها نیز به اوج ۹ ماهه رسید. به طور کلی می‌توان گفت به دلیل نگرانی درخصوص چشم‌انداز جهانی، انگیزه تولیدکنندگان به کمترین میزان از سپتامبر ۲۰۲۲ رسیده است. در حالی که تولیدکنندگان انگیزه و روحیه کافی برای تولید نداشتند، نشانه‌هایی از سقوط اقتصاد قابل لمس است و پایه‌های بهبود شرایط مستحکم نیست. به طور کلی آمار و شاخص‌ها نشان می‌دهد که بخش تولید چین بار دیگر با کاهش تقاضا مواجه شده و رکود و انقباض در این بخش حاکم شده است.

PMI غیر تولیدی نیز بخش خدمات و صنایع ساختمانی را پوشش می‌دهد که در ماه اکتبر به ۵۰٫۶ کاهش یافت که کمترین سطح از زمان لغو محدودیت‌های کووید-۱۹ در چین از دسامبر ۲۰۲۲ به حساب می‌آید. طبق گفته NBS تعطیلات هفته طلایی که از ۲۹ سپتامبر تا ۶ اکتبر بود باعث شد تعداد روزهای کاری در ماه اکتبر کمتر باشد و PMI تولید نیز تحت‌تاثیر قرار گیرد که این موضوع بر شکنندگی و سستی دومین اقتصاد بزرگ جهان اشاره مستقیم دارد. در حال حاضر اقتصاد چین با چالش‌های متعددی دست و پنجه نرم می‌کند که عمیق‌تر شدن بحران بخش املاک در این کشور و همچنین کاهش تقاضای جهانی به مشکلات چینی‌ها افزوده است. به عبارت بهتر بخش تولید ۲۸ درصد از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص می‌دهد که پس از ماه مارس برای پنجمین ماه متوالی در حالت انقباضی قرار داشت و سرانجام در ماه سپتامبر به بیشترین میزان خود رسید و گمانه‌ها را برای به کف رسیدن اقتصاد تقویت کرد. به عقیده تحلیلگران اقتصادی کاهش غیرمنتظره PMI تولید نشان می‌دهد که بهبود اقتصاد چین مسیر پرفراز و نشیبی را در پیش‌رو دارد؛ چراکه تقاضای داخلی همچنان بسیار ضعیف بوده و در این وضعیت افت تقاضای جهانی نیز به مشکلات چینی‌ها افزوده است و در این وضعیت افت تقاضای جهانی نیز به مشکلات چینی‌ها افزوده است.

براساس نظرسنجی NBS، میزان سفارش‌های کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی در ماه اکتبر نسبت به ماه پیشین کاهش یافته است که این موضوع به افت تقاضا در بازار داخلی و خارجی این کشور اشاره مستقیم دارد. همچنین با توجه به کاهش شاخص اشتغال در این کشور می‌توان دریافت که در ماه اکتبر کارخانه‌ها کارگر کمتری را استخدام کرده‌اند.

■ **افزایش اقدامات محرک در پکن طی هفته‌های اخیر**

هفته گذشته هیات عالی پارلمانی چین انتشار اوراق قرضه دولتی به ارزش یک تریلیون یوآن معادل ۱۳۷ میلیارد دلار را برای تحریک اقتصاد این کشور تصویب کرد که این صدور برای پروژه‌های زیربنایی در مناطق آسیب‌دیده کشور در نظر گرفته شده است. از طرفی اقدامات درخصوص تسهیل بخش ساخت‌وساز املاک نیز در سراسر چین در حال اجراست و شهرهای بیشتری از جمله هانگژو و لیوژو در هفته‌های اخیر محدودیت‌های خرید خانه را کاهش داده‌اند. روز دوشنبه، رئیس جمهور چین نشست سیاست‌های مالی کلیدی را در پکن آغاز کرد که اولین گردهمایی در نوع خود در شش سال گذشته به حساب می‌آید تا راه‌هایی برای تحریک رشد و حل و فصل ریسک‌های مالی، از جمله افزایش بدهی در میان دولت‌های محلی بیابد.

ژائوپنگ زینگ، استراتژیست ارشد چین در ANZ Research، روز سه‌شنبه گفت: دولت‌های محلی که ریسک‌زدایی می‌کنند به ترکیبی از سیاست‌های پولی پیشگیرانه و مالی تطبیقی نیاز دارند و بانک خلق چین باید نسبت ذخایر الزامی -درصدی از سپرده‌هایی را که بانک‌های تجاری باید به عنوان ذخیره نگه دارند- را ۵۰ واحد در سه‌ماهه چهارم کاهش دهد که می‌تواند ۱٫۲ تریلیون یوآن معادل ۱۶۴ میلیارد دلار را به سیستم مالی تزریق کند.

محاسبات غیرشفاف در خرید طلا پایان یافت

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: وقتی مردم به جای خرید فیزیکی طلا، خرید گواهی شمش طلا در بورس کالا را انتخاب می‌کنند، دیگر خبری از قیمت‌های سلیقه‌ای و محاسبات ناآشنا و غیرشفافی که همیشه فروشنده‌ها مبالغ اضافه‌تری را نسبت به ارزش طلا عنوان می‌کنند نیست؛ چراکه روی تابلوی بورس، قیمت شمش طلا شفاف و دقیق مشخص است.

به گزارش «کالاخبر»، فردین آقابزرگی اظهار کرد: حذف ریسک نگهداری و سرقت، دارا بودن کیفیت و استاندارد قیدشده در اوراق، نقدشوندگی بالا، شفافیت و سهولت در انجام معاملات، استفاده از مکانیزم حراج و داشتن بازار قابل نظارت از مهم‌ترین مزیت‌های بازار گواهی سپرده شمش طلا نسبت به بازار آزاد است. وی افزود: گواهی سپرده شمش طلا به دلیل آنکه در بازار مالی بورس کالا فعال است، نقدشوندگی بالایی دارد و دارندگان اوراق به‌راحتی می‌توانند با فروش اوراق خود در زمان دلخواه، از نوسانات قیمت طلا سود کسب کنند. همچنین امکان تحویل شمش طلا در بورس وجود دارد و کل فرآیندها در کوتاه‌ترین زمان انجام می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: از سوی دیگر با توجه به اینکه در این بازار از طریق مکانیزم حراج، قیمت‌ها کشف می‌شود، نرخ‌ها منصفانه تعیین شده و افراد می‌توانند اطمینان داشته باشند که قیمت‌ها سلیقه‌ای نبوده و فروشنده با محاسباتی ناآشنا و غیرشفاف، مبالغ اضافه‌تری نسبت به ارزش طلا از خریدار دریافت نمی‌کند.

آقابزرگی متذکر شد: در عین حال این بازار قابل رقابت و نظارت است؛ به این مفهوم که قیمت‌ها بعد از رقابت شکل گرفته در بازار، نهایی می‌شود و در این روند افزایش عرضه می‌تواند بر کاهش قیمت‌های کشف‌شده موثر باشد. همچنین نظارت بر این بازار به‌راحتی صورت می‌گیرد. وی اضافه کرد: علاوه بر این از آنجا که معامله در بازاری کاملا شفاف انجام می‌شود، همه جزئیات معامله مشخص است. اینکه چه کسی و با چه میزان طلا را عرضه کرده و کالای عرضه‌شده چه عیار و استانداردی دارد و اینکه چه کسی طلا را خریداری کرده و طلای خریداری‌شده چه استاندارد و کیفیتی دارد و به چه میزان فروخته شده، همه در این بازار مشخص است. از سوی دیگر این معاملات از مالیات معاف است و همه مردم می‌توانند در بازار شفاف به مبادله طلا، آن هم در امنیت کامل بپردازند.

از دارایی‌های خرد هم می‌توان در مقابل تورم محافظت کرد

کارشناس بازار سرمایه گفت: امکان خرید گواهی شمش طلا در بورس کالا این امکان را به افراد با سرمایه‌های خرد می‌دهد که در این بازار از دارایی‌های خود، حتی اگر میزان آن اندک باشد، در برابر تورم محافظت کنند.

به گزارش «کالاخبر»، علی بیک‌زاده اظهار کرد: مزیت اصلی این ابزار این است که وقتی یک اوراق مالی خریداری می‌شود، مساله نگهداری دارایی مشکلی برای خریدار ایجاد نخواهد کرد. مسلما نگهداری طلا و شمش طلا در منزل مشکلات خود را خواهد داشت و نگرانی‌هایی در خصوص سرقت این دارایی همواره خریداران را درگیر می‌کند.

وی افزود: گواهی شمش طلا این نگرانی را ندارد چرا که به غیر از خریدار هیچ فرد دیگری قادر به معامله و فروش آن نخواهد بود. این اوراق به نام افراد ثبت می‌شود و مالک اوراق حق معامله آن را خواهد داشت.

این کارشناس توضیح داد: خریدار همچنین می‌تواند از مزایای خرید این دارایی مانند بهره‌مندی در نوسان قیمت‌ها و پوشش ریسک در برابر تورم استفاده کند.

به گفته وی، مشتری این اوراق هم صندوق‌های طلا بوده و هم متقاضیان عادی می‌توانند در معاملات ثانویه شرکت کنند.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه یکی دیگر از مزایای اوراق سپرده شمش طلا، وثیقه‌پذیری آن است، تاکید کرد: برخی بانک‌های کشور این اوراق را به عنوان وثیقه بانکی می‌پذیرند و افراد می‌توانند در ازای تودیع اوراق، تسهیلات بانکی دریافت کنند.

وی در خصوص معافیت مالیاتی اوراق نیز گفت: معاملات گواهی سپرده شمش طلا دارای معافیت مالیاتی است و آن مالیاتی که در بازار سنتی از طلا گرفته می‌شود در بورس وجود ندارد.

بیک‌زاده تصریح کرد: در مجموع معاملات طلا در بورس برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای بازار نیز به دلیل وجود ابزارهای متنوعی در حوزه بازار مشتقه و مالی می‌تواند مزایای زیادی داشته باشد.

وی در پایان تصریح کرد: ابزارهایی مثل اختیار معامله می‌تواند مورد استفاده سرمایه‌گذاران قرار گیرد و علاوه بر بهره‌مندی از خرید دارایی نقدشونده و باارزش، از امتیازات ابزارهای مالی نیز استفاده شود.

افت فروش شمش فولاد، احتمال کاهش بیشتر قیمت در بازه میان‌مدت را مطرح کرد

کاهش نرخ، نوردکاران را خریدار نکرد

بهای فروش شمش فولاد به کمترین قیمت از ابتدای امسال رسید؛ اما این افت نرخ نیز نتوانست به رونق معاملات شمش منجر شود، به نحوی که در دومین هفته از آبان‌ماه تنها ۴۶ درصد عرضه‌ها معامله شد. رکود سنگین حاکم بر بازار مصرف محصولات نهایی و چالش واحدهای نوردی در تامین نقدینگی، عوامل اصلی کاهش حجم معاملات فولاد به‌رغم قیمت‌های ارزنده این محصول هستند. در این شرایط تسهیل صادرات در تمامی حلقه‌های زنجیره و به‌خصوص در بخش محصولات نهایی می‌تواند فعالان این بخش را از عواقب رکود دور نگه دارد. به گزارش «اکوایران»، نسبت فروش به عرضه در رینگ شمش فولاد ظرف هفته جاری به ۴۶ درصد رسید. به این ترتیب به سیاق هفته گذشته همچنان کمتر از ۵۰ درصد عرضه شمش فولاد در رینگ فیزیکی بورس کالای ایران معامله می‌شود. افزایش حجم عرضه‌ها و نبود متقاضی در بخش محصولات نهایی از مهم‌ترین دلایل فروکش تقاضا در رینگ شمش فولاد هستند.

ظرف دومین هفته از آبان‌ماه بالغ بر ۳۱۰ هزار تن شمش فولاد با قیمت پایه‌ای در بازه ۱۷ هزار و ۸۰۰ تومان تا ۱۹ هزار و ۱۰۰ تومان در رینگ صنعتی بورس کالا عرضه شد. عدم استقبال نوردکاران از عرضه‌های شمش فولاد به کاهش مستمر قیمت‌های پایه ظرف هفته‌های اخیر انجامیده است. با وجود این، کاهش قیمت پایه نتوانسته است به رونق قابل ملاحظه در رینگ فولاد بینجامد.

میزان تقاضای ثبت‌شده برای شمش فولاد عرضه‌شده در رینگ فیزیکی بورس کالا ظرف دومین هفته از آبان به ۲۶۶ هزار تن رسید و در نهایت ۱۴۳ هزار تن شمش فولاد از این بازار مورد معامله قرار گرفت که این رقم برابر ۴۶ درصد کل عرضه‌ها بود. فروش کمتر از ۵۰ درصدی شمش فولاد از رینگ صنعتی بورس کالا احتمال افت بیشتر قیمت‌های پایه در هفته‌های آینده را مطرح می‌کند. میانگین نرخ فروش شمش فولاد از رینگ صنعتی بورس کالای ایران در دومین هفته از آبان‌ماه به ۱۸ هزار و ۶۰۰ تومان رسید که این رقم کمترین بهای فروش شمش فولاد از این بازار پس از فروردین امسال بود. به این ترتیب بهای فروش شمش فولاد به کمترین قیمت در بازه هفت‌ماهه عقب نشست. افت نرخ شمش فولاد به کمترین قیمت در بازه هفت‌ماهه نیز نتوانست خریداران را به رینگ فولاد بیاورد. نبود تقاضای مصرفی و سرمایه‌ای در رینگ مقاطع طویل فولادی به مانعی بزرگ در مسیر رونق معاملات شمش فولاد تبدیل شده است.

■ **رکود در رینگ مقاطع؛ مانع فروش شمش فولاد**

میانگین نرخ تمام‌شده فروش شمش فولاد برای نوردکاران در هفته منتهی به روز جمعه ۱۲ آبان‌ماه با احتساب مالیات ارزش‌افزوده و کارمزد ارکان بورس به ۲۰ هزار و ۳۰۰ تومان می‌رسد. هزینه تبدیل این محصول به مقاطع طویل فولادی حدود ۲ هزار تومان و هزینه حمل حدود هزار تومان است. به این ترتیب میانگین نرخ تمام‌شده میلگرد با این شمش به ۲۳ هزار و ۳۰۰ تومان می‌رسد. بنابراین با وجود افت نرخ شمش فولاد، کف قیمت تعادلی برای فروش میلگرد در کانال ۲۳ هزار تومان خواهد بود. بررسی روند معاملات مقاطع طویل فولادی در بازار آزاد نشان می‌دهد که در شرایط کنونی بازار آزاد مقاطع طویل فولادی انباشته از محصول با همین نرخ است و مشتری محدودی نیز برای مقاطع طویل فولادی در این قیمت وجود دارد. به این ترتیب عقب‌نشینی بهای شمش بر انگیزه نوردکار در تولید بیشتر مقاطع نمی‌افزاید. درنهایت قفل بازار محصولات نهایی گریبان کل زنجیره فولاد کشور را خواهد گرفت. در این شرایط تسهیل صادرات در بخش محصولات نهایی و نیمه‌نهایی مهم‌ترین راهکار برای عبور از بحران کنونی است.

فلزات جهانی

نرخ فروش فلزات اساسی در بورس فلزات لندن -۱۰ آبان- ۱۴:۲۸

محصول	قیمت - دلار به ازای تن
آلومینیوم	۲۲۵۷
نیکل	۱۸۱۷۱
سرب	۲۰۹۵٫۵
روی	۲۴۵۱٫۵
مس	۸۱۳۶٫۵
قلع	۲۳۷۷۰

نرخ‌های اعلامی، قیمت غیررسمی لحظه‌ای از بازار فلزات پایه است

صندوق کالایی

آمار معاملات صندوق کالایی بورس کالا -۱۰آبان- ۱۴:۲۰

نماد معاملاتی	نوع صندوق	قیمت - ریال
عیار	صندوق طلای عیار مفید	۷۲۵۹۴
طلا	صندوق س.پشتوانه طلای لوتوس	۱۹۴۶۸۱
نهال	صندوق س. طلای سرخ نوویرا	۲۱۱۳۳
مثقال	صندوق س.پشتوانه طلای زرین آگاه(مثقال)	۲۲۴۵۳
سحرخیز	صندوق س. گروه زعفران سحرخیز	۲۵۹۱۸
زر	صندوق س.پشتوانه سکه طلای زر	۱۲۷۰۷۸
گوهر	صندوق سکه طلای کیان	۱۳۳۲۰۰
کهربا	صندوق س.پشتوانه سکه طلای کهربا	۲۵۶۴۳
ناب	صندوق س.پشتوانه طلای نهایت نگر	۹۳۱۰
زرفام	صندوق س.پشتوانه طلای زرفام آشنا	۲۰۲۱۰
آلتون	صندوق س.پشتوانه طلای آسمان آلتون	۹۳۸۶
نفیس	صندوق س.پشتوانه طلای صبا	۱۵۸۸۷
گنج	صندوق س. طلای کیمیا زرین کاردان	۲۳۱۷۶

بازار گواهی

آمار معاملات گواهی بورس کالا -۱۰ آبان- ۱۴:۲۶

نماد معاملاتی	نوع کالا	قیمت - ریال
سکه ۰۳۱۲ پ ۰۱	تمام سکه طرح جدید۰۳۱۲ رفاه	۲۹۶۱۲۰۹
سکه ۰۴۱۲ پ ۰۳	تمام سکه طرح جدید۰۴۱۲ سامان	۲۹۴۳۴۹۵
سکه ۰۲۱۱ پ ۰۲	تمام سکه طرح جدید۰۲۱۱ ملت	۲۹۴۷۳۶۴
سکه ۰۳۱۰ پ ۰۴	تمام سکه طرح جدید ۰۳۱۰ صادرات	۲۹۴۴۱۹۶
سکه ۰۴۱۱ پ ۰۵	تمام سکه طرح جدید۰۴۱۱ آینده	۲۹۴۰۰۶۷
زعف ۰۲۱۰ پ ۱۰	زعفران۰۲۱۰ نگین طلای سرخ(پ)	۵۲۳۶۳۹
زعف ۰۲۱۰ پ ۲۰	زعفران۰۲۱۰ نگین وحدت جام(پ)	۵۳۲۲۹۲
زعف ۰۲۱۰ پ ۱۹	زعفران۰۲۱۰ نگین تروند قاینات(پ)	۵۲۸۵۳۸
زعف ۰۲۱۰ پ ۲۱	زعفران۰۲۱۰ نگین ملل(پ)	۵۳۳۲۰۷
زعف ۰۲۱۰ پ ۰۵	زعفران۰۲۱۰ نگین زرین(پ)	۵۳۰۷۶۰
زعف ۰۲۱۰ پ ۱۱	زعفران۰۲۱۰ نگین سحرخیز(پ)	۵۳۲۳۲۹
زعف ۰۲۱۰ پ ۲۵	زعفران۰۲۱۰ نگین زرپران (پ)	۵۲۶۶۶۷
زعف ۰۲۱۰ پ ۲۲	زعفران۰۲۱۰ نگین گلیران(پ)	۵۳۰۰۰۰
زعف ۰۲۱۰ پ ۱۶	زعفران۰۲۱۰ نگین بیرجند(پ)	۵۲۱۶۴۲
زعف ۰۲۱۰ پ ۱۸	زعفران۰۲۱۰ نگین بهرامن(پ)	۵۳۱۹۳۸
زعف ۰۲۱۰ پ ۰۸	زعفران۰۲۱۰ نگین روستا(پ)	۵۳۲۰۵۰
زعف ۰۲۱۰ پ ۲۳	زعفران۰۲۱۰ نگین مدبرتوس(پ)	۵۳۱۷۸۹
زعف ۰۲۱۰ پ ۰۹	زعفران۰۲۱۰ نگین نوین(پ)	۵۳۲۳۲۹
زعف ۰۲۱۰ پ ۲۴	زعفران۰۲۱۰ نگین پارسیلون(پ)	۵۲۰۳۳۳

هر ۱۰۰ گواهی معادل یک سکه تمام است.

ادامه از صفحه ۱۸

توریسم‌سازی با دستپخت محلی

رزرو بلیت شرکت در فستیوال، دیگر بخش‌های گردشگری را نیز منتفع می‌کند، زیرا مراکز اقامتی، تفریحی، موزه‌ها، پارک‌ها و سایت‌های گردشگری، رستوران‌ها و... نیز فرصت جذب گردشگر و کسب درآمد برایشان فراهم می‌شود. در نهایت، عدم‌برندسازی غذاهای خیابانی در معابر پرتردد گردشگران را می‌توان علت چهارم ضعف گردشگری خوراک در ایران دانست. نه‌تنها در ایران بلکه در کل جهان همیشه غذاهای خیابانی یکی از جاذبه‌های اصلی و مهم برای گردشگران در سراسر جهان به شمار می‌رود. غذاهای خیابانی به‌ویژه در آسیا یا آمریکای جنوبی و حتی آفریقا طرفداران بسیاری دارد. توریست‌ها در گشت و گذارهای خود در خیابان‌ها، عرضه‌کنندگان غذاهای محلی را در برنامه‌های سفر خود در کشور مقصد می‌گذارند؛ زیرا غذا و خوراک یکی از جاذبه‌های اصلی و مهم هر سفر به‌شمار می‌رود. از این رو بسیار مهم قلمداد می‌شود و کشورها از این پتانسیل خود در جهت جذب گردشگر استفاده می‌کنند. غذاهای خیابانی در دکه‌ها، گاری‌ها یا ماشین‌های خاص از سالیان بسیار دور در برخی خیابان‌ها وجود داشته و فروش لبو، باقالی، فلافل یا سمبوسه در همه شهرها و در اکثر معابر شهری به چشم می‌خورد و حتی در سال‌های اخیر این نوع از ارائه غذا گسترش پیدا کرده و علاوه بر دولت‌آباد در جنوب تهران که محلی قدیمی برای غذاهای خیابانی در تهران محسوب می‌شود، خیابان سی‌تیر، باب همایون، استاد معین و باغ غذا در باغ کتاب تهران نیز اکنون به یک معبر غذای گردشگری تبدیل شده و مخاطبان زیادی را به خود جذب کرده‌اند. این سبک غذای خیابانی در دیگر شهرهای ایران نیز رواج دارد و خیابان لشگرآباد اهواز نیز مملو از دکه‌های فلافل و سمبوسه‌فروشی و حمص و کبه است؛ غذاهایی که خاص منطقه است و اکنون به یک محل مهم گردشگری تبدیل شده است یا در اکثر خیابان‌های ارومیه فروش «یئرآلما» از طریق کابین‌های وانتی علاقه‌مندان بسیاری دارد. رشت، شیراز، گرگان و بسیاری از شهرهای بزرگ و کوچک دیگر نیز معابری را به غذاهای خیابانی اختصاص داده‌اند. اما با وجود توجه مردم به این سبک غذاهای خیابانی، برندسازی صورت نگرفته و قدم زدن در معابر غذاهای خیابانی برای گردشگران خارجی تعبیه نشده است. البته ضعفی که در اکثر غذاهای خیابانی وجود دارد این است که منوی عمده دکه‌ها به فست‌فودها و غذاهای فرنگی اختصاص دارد و غذاهای محلی و بومی بسیار کمی به چشم می‌خورند و غذاهای محدودی را ارائه می‌دهند.

کسب‌وکار پایدار

داستان دو شیوه تفکر درباره تغییر اقلیم

مترجم: مهدی نیکوئی
منبع: strategy+business

نگاهی به تاریخ فلسفه نشان می‌دهد که دو تفکر متمایز درباره رابطه بین طبیعت و اقتصاد وجود دارد.

در این مطلب، کتاب «کمیابی: تاریخچه‌ای از منشأ سرمایه‌داری تا بحران اقلیمی» را بررسی می‌کنیم که توسط جانسون و ونرلیند نوشته شده و انتشارات دانشگاه هاروارد آن را منتشر کرده است.

فرضیه ابتدایی دو تاریخ‌نگار دانشگاه‌های آمریکایی نویسنده این کتاب، بسیار رایج است. آنها کوشیده‌اند که مفهومی ثقیل و دشوار (رابطه رشد اقتصادی و محیط‌زیست) را در قالبی فهم‌پذیر عرضه کنند. رویکرد آنها به خوبی جواب داده ولی به سوالات بیشتری انجامیده که نویسندگان تمایلی به بحث درباره‌شان ندارند.

فردریک جانسون و برنارد ونرلیند که به ترتیب استاد دانشگاه شیکاگو و کالج بارنارد دانشگاه کلمبیا هستند، دلیل آورده‌اند که متفکران دست کم ۶۰۰ سال بر سر رابطه آرمانی بین طبیعت و اقتصاد اختلاف نظر داشته‌اند.

با آنکه شرایط و اقتضائات زمانی این فیلسوفان، اقتصاددانان و شاعران در دوران طولانی مورد بحث تغییرات زیادی داشته است، نویسندگان کتاب کمیابی معتقدند که می‌توان آنها را در دو مکتب فکری کلی قرار داد. عده‌ای «وفورگرا» هستند که از قدرت نبوغ انسان برای توسعه برکت‌های طبیعت برای ارضای تمام خواسته‌های ما سخن می‌گویند و عده‌ای «محدودگرا» هستند که منابع سیاره و قدرت انسان بر آنها را محدود می‌دانند. نگاه مکتب فکری دوم به این معناست که تمام خواسته‌های ما ارضاشدنی نیست و برای بقا و رونق مجبور به عقب‌نشینی برخی از آنها هستیم.

انگلستان قرن ۱۶ جایی است که داستان جانسون و ونرلیند آغاز می‌شود. در آن فضا، تفکر غالب در اختیار محدودگرایان بود. «تامین نیازهای اساسی نیازمند کشمکشی دائمی با جهان مادی بود. سختکوشی و نیایش به درگاه خدا و اولیای الهی تنها راه‌های قابل تصور جامعه برای آسایش و کفایت بود.» دوره، دوره کشاورزی لایموت بود.

برداشت محصول فقط برای گذران زندگی کافی بود و مازاد چندانی برای رشد اقتصادی وجود نداشت. پیشرفت‌های فناوری به کندی و تدریجی صورت می‌گرفت، ولی وقوع بحران‌های طبیعی و بیماری‌ها مکرر بود. بنابراین به نظر می‌رسید که انسان تحت سلطه طبیعت است نه بالعکس.

گسترش طبقه تاجران در اروپا، تمام این معادلات را تغییر داد. آنها نه تنها از پول به عنوان ابزار معاوضه بلکه برای کسب سود استفاده می‌کردند. به ادعای نویسندگان کتاب، وسعت لندن از ۱۵۵۰ میلادی تا ۱۶۰۰ میلادی ۴ برابر شد.

پیشه‌وران و صنعتگرانی جذب این شهر شدند که مصمم به رایگان‌سازی علم و روش‌های علمی بودند تا از این طریق، علم «مسیر مستقل و منفعت‌گرایانه خود را ترسیم کند.» از آن زمان، به تدریج وفورگرایان دست بالا را گرفتند.

در حقیقت، طبق توضیح جانسون و ونرلیند، الگویی جدید شکل گرفت: پیشرفتی اتفاق می‌افتاد، محدودگرایان درباره یک بحران قریب‌الوقوع هشدار می‌دادند، جامعه راهی برای عبور از آن می‌یافت و ایمان افکار عمومی به وفور افزایش می‌یافت. معروف‌ترین شکست محدودگرایان را توماس مالتوس، اقتصاددان انگلیسی قرن ۱۸ تجربه کرد.

او در انتهای قرن ۱۸ هشدار داد که سرعت بالای افزایش جمعیت منجر به قحطی فراگیر خواهد شد و تنها راهکار آن کاهش نرخ زادآوری است. بعدها نام او به عنوان معادل منفی‌بافی رواج یافت.

مالتوس اشتباه می‌کرد و بدتر آنکه مصر بود. «مانند سربازی که مدت‌ها پس از پایان جنگ، میدان را ترک نمی‌کند». انقلاب صنعتی و سپس ظهور اقتصاد نفت‌محور به چنان رشد و مازاد تولیدی انجامید که مالتوس و همفکرانش قدرت تصورش را هم نداشتند.

در حقیقت، دو قرن اخیر شواهد بیشتر و بیشتری از سلطه انسان بر خاک، آب و فضای سیاره را نشان داد. جمعیت با هر نرخی که افزایش یافت، سرعت رشد اقتصادی و منابع غذایی از آن فراتر رفت؛ هرچند این منافع در اختیار همگان قرار نگرفت و صدها میلیون نفر زیر خط فقر هستند.

زمان نظریه‌پردازی مالتوس جمعیت جهان یک میلیارد نفر بود. ابتدا ۱۳۰ سال طول کشید تا جمعیت دوبرابر شود. بار بعد، این اتفاق در ۵۰ سال رخ داد.

در دوران وفور دهه‌های اخیر، تفکر غالب اقتصادی جهان در اختیار نئوکلاسیک‌ها بوده است. آنها هدف را حداکثرسازی مصرف از طریق استفاده از منابع موجود برای بهینه‌سازی آسایش مصرف‌کنندگان تعریف کرده‌اند. هیچ عقب‌نشینی از خواسته‌ها، چه به دلایل اخلاقی یا محافظه‌کاری لازم نیست. در مدل‌های نئوکلاسیک، طبیعت تا جایی وارد معادلات می‌شود که هزینه تولید را افزایش دهد.

نویسندگان کتاب کمیابی، نزدیک به دوسوم از حجم کتاب را به تشریح وفور و شکست‌های متوالی محدودگرایان اختصاص داده‌اند. با این حال در چرخشی غیرمنتظره در نتیجه‌گیری کتاب فاش می‌کنند که خودشان اعتقاد به کمیابی منابع طبیعت دارند. آنها رابطه انسان با طبیعت را ناسالم و ناپایدار توصیف کرده و پیشرفت‌ها و بهبود استانداردهای زندگی بشر را بر شالوده‌ای از درک ناکافی از طبیعت و خطرات فراوان می‌دانند. همچنین با اصرار بر اینکه این‌بار گفته‌های منفی‌باف‌ها را باور کنید، احتمال راه‌گشایی دوباره نبوغ انسان برای عبور از بحران اقلیمی را غیرمحتمل توصیف می‌کنند.

یکی از نقدهای کتاب این است که چرا نویسندگان فقط بر تحولات اندیشه انگلستان، اسکاتلند و فرانسه تمرکز کرده‌اند. آنها توجهی به جایگاه آمریکا در پیشرفت‌های قرن اخیر و چین دهه‌های گذشته نداشته‌اند.

همچنین کشف لایه ازن به عنوان نقطه‌عطفی در شناخت انسان از طبیعت مورد اشاره قرار نگرفته است؛ بحرانی که باز هم نبوغ انسان راهکاری برای عبور از آن یافت و لایه ازن ترمیم شد. نویسندگان درباره کاهش جمعیت در ۲۰ کشور اروپایی و آسیای شرقی و چین آینده نظری نداشته‌اند.

البته که هدف نویسندگان، تاریخ‌نگاری بوده است. با توجه به سطح مصرف و رشد جمعیتی جهان، اگر راهکارهای فناوری‌محور برای بازگرداندن تعادل به طبیعت و عبور از بحران اقلیمی بیابیم، نویسندگان نیز خوشحال خواهند شد. اگر این اتفاق نیفتد و سطح مصرف را هم کاهش ندهیم، نمی‌توانیم ادعا کنیم که به ما هشدار نداده بودند.

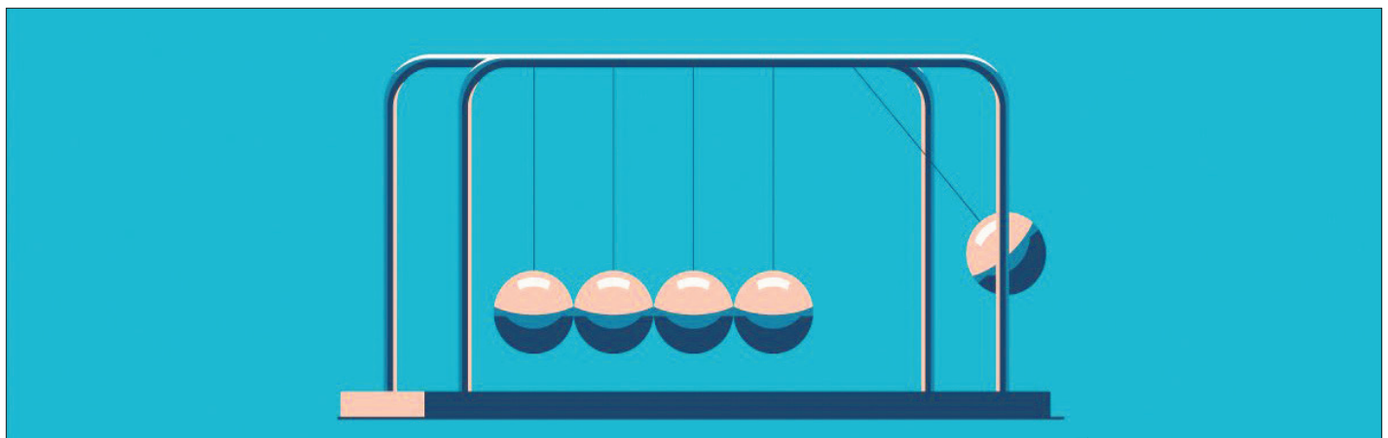

آشنایی با سه مولفه اساسی در سفر سازمان به سوی پیشرفت

اهمیت بهبود مستمر در مسیر شغلی

نویسنده: منصور مژدهی
کارشناس ارشد حوزه‌های بازرگانی و بیمه
Mansour_mozhdehi@yahoo.com

شاید هیچ سرمایه‌گذاری‌ای، بهتر از زمان گذاشتن برای خودمان نباشد. وقتی برای بهتر شدن در چیزی وقت می‌گذاریم، توانایی بهبود مستمر را ایجاد می‌کنیم.

برای بسیاری از ما، این سرمایه‌گذاری یعنی ارتقای فعالانه مهارت‌ها و دانش، یا حمایت از سلامت کلی ذهنی و جسمی.

خواه برای پیشرفت شخصی باشد و خواه برای رشد شغلی یا رضایت از زندگی، پذیرش بهبود مستمر یا یادگیری مادام‌العمر می‌تواند منجر به یک زندگی رضایت‌بخش‌تر و موفق‌تر شود.

دلایل دیگری فراتر از داشتن یک زندگی کامل‌تر و موفق‌تر برای اتخاذ دیدگاه بهبود مستمر وجود دارد.

پیچیدگی و سرعت تغییرات سریع در کسب‌وکار ما که عمدتا توسط فناوری جدید هدایت می‌شود، تمام آن چیزی است که برای تعهد به بهبود مستمر باید در نظر بگیریم.

اگر نتوانیم با عوامل محرک رشدمان همگام شویم، از رقبا عقب می‌مانیم و کسب‌وکار خود را از دست می‌دهیم، برخی از آنها ممکن است حتی امروز وجود نداشته باشند یا در همان صنعت رقابت کنند.

موفقیت دیگر صرفا دستیابی به اهداف و فراتر رفتن از اهداف استراتژیک ما نیست. درمورد بهبود مستمر، موفقیت یعنی تکامل برای فعال یا پیشرو ماندن در روش‌هایمان و حفظ جایگاه خود برای نسل‌های آینده.

بهبود مستمر که اغلب به عنوان «کایزن» در زمینه کسب و کار و مدیریت کیفیت شناخته می‌شود، یک رویکرد سیستماتیک و مداوم برای ایجاد تغییرات تدریجی و مثبت در فرآیندها، محصولات، خدمات یا خود فرد است و شامل بررسی منظم، تجزیه و تحلیل و اصلاح جنبه‌های مختلف سیستم‌ها یا عملکرد ما برای دستیابی به کارآیی، اثربخشی، کیفیت و برتری کلی می‌شود.

هنگامی که ما نگرش رشد دائمی ایجاد می‌کنیم و به طور مداوم برای اصلاح فرهنگ خود تلاش می‌کنیم، می‌توانیم راحت‌تر با شرایط متغیر بازار سازگار شویم و در ارائه محصولات و خدمات مربوطه خود برتر باشیم.

در اینجا نگاهی دقیق‌تر به مولفه‌های اساسی بهبود مستمر و نحوه استفاده از آنها برای برتری سازمان آورده شده است.

■ یادگیری از تجربیات

همه ما این جمله را شنیده‌ایم که «تجربه بهترین معلم است.» یادگیری اغلب زمانی اتفاق می‌افتد که ما فعالانه در انجام آن مشارکت داشته باشیم. ما به طور طبیعی با انجام کارها بهبود می‌یابیم؛ با این درک که هر تجربه - چه مثبت یا منفی - دارای بینش‌های ارزشمندی است که به ما چیزی می‌آموزد که می‌تواند به بهبود عملکرد ما کمک کند.

برای ایجاد فرآیندهای موثر در جهت یادگیری از تجربیات، سازمان‌ها می‌توانند شیوه‌های اساسی زیر را اتخاذ کنند:

۱- بازتاب و تحلیل. پس از تکمیل هر پروژه، فرآیند یا کار، باید در مورد آنچه خوب پیش رفت و آنچه می‌توانستیم متفاوت انجام دهیم فکر کنیم. این بازتاب باید همه ذی‌نفعان را در هر سطحی شامل شود، نه اینکه صرفا به نظارت رهبری سازمان یا مدیریت محدود شود. با تجزیه و تحلیل تجربیات جمعی ما، سازمان‌ها می‌توانند دیدگاهی کل‌نگر به دست آورند و فرصت‌های بهبود را شناسایی کنند.

۲- ایجاد یک حلقه بازخورد. بازخورد سازنده ابزار قدرتمندی برای یادگیری و رشد است که ارتباطات باز را تشویق می‌کند و به اعضای تیم اجازه می‌دهد تا افکار، ایده‌ها و نگرانی‌های خود را به اشتراک بگذارند.

بسته به ساختار و فرهنگ سازمانی، این حلقه بازخورد می‌تواند شامل جلسات منظم یک به یک، بحث‌های تیمی یا پیشنهادهای ناشناس باشد.

۳- درس‌های آموخته‌شده را مستند کنید. سیستمی را برای ثبت درس‌های آموخته‌شده از هر تجربه به یاد آورید یا توسعه دهید. این درس‌ها می‌توانند منبع ارزشمندی برای تلاش‌های آینده باشند. خواه این یک گزارش پس از مرگ پروژه باشد یا یک مخزن دانش، داشتن یک روش ساختاریافته برای ذخیره و دسترسی به بینش ضروری است.

۴- ترویج فرهنگ مسوولیت پذیری. مسوولیت‌پذیری برای هر سازمانی حیاتی است تا اطمینان حاصل شود که درس‌های آموخته‌شده فراموش نمی‌شوند.

تیم‌ها و افراد باید مسوولیت‌های خود را به عهده بگیرند و برای ایجاد تغییرات و بهبودهای لازم توانمند شوند. فرهنگ پاسخگویی با تعیین انتظارات روشن و واگذاری مالکیت پرورش می‌یابد.

۵- شکست را به‌عنوان یک پله پیشرفت در آغوش بگیرید. شکست پایان کار نیست، بلکه گامی به سوی موفقیت است.

سازمان‌هایی که ذهنیت رشد را ترویج می‌دهند درک می‌کنند که شکست‌ها بخشی از فرآیند یادگیری هستند.

تلاش‌ها را جشن بگیرید، آنچه را که نتیجه نداده تصدیق کنید و از دانش به دست آمده برای اصلاح و تقویت تلاش‌های آینده‌تان استفاده کنید.

سازمان‌ها می‌توانند با نهادینه کردن این شیوه‌ها، پایه‌ای برای یادگیری و بهبود مستمر ایجاد کنند. وقتی تجربیات یادگیری ما تبدیل به عادت می‌شوند، پیشرفت ما را هدایت می‌کنند و جرقه نوآوری می‌زنند.

■ اندازه‌گیری نتایج

اگر نتوانیم دستاوردهای خود را اندازه‌گیری کنیم، بهبود مستمر ناشناخته می‌ماند یا اتفاق نمی‌افتد. سازمان‌ها باید بتوانند نتایج خود را به طور موثر اندازه‌گیری و پیگیری کنند. بدون توانایی اندازه‌گیری تاثیر تغییرات، پیشرفت‌ها صرفا عکس‌هایی در تاریکی هستند. مراحل زیر برای ایجاد فرآیندهای اندازه‌گیری قوی مورد استفاده قرار می‌گیرد:

۱- معیارهای واضح را تعریف کنید. با شناسایی شاخص‌های کلیدی عملکرد (ترجیحا پیشرو، نه عقب‌مانده) که با اهداف سازمان شما همسو هستند، شروع کنید. این موارد باید خاص، قابل اندازه‌گیری و مرتبط با حوزه‌هایی باشد که قصد دارید آن را بهبود ببخشید. برای مثال، اگر می‌خواهید رضایت کلی مشتری را اندازه‌گیری کنید، معیارها باید شامل «امتیاز خالص ترویج‌کنندگان» یا NPS (Net Promoter Score)، معیاری برای سنجش میزان وفاداری، رضایت و اشتیاق مشتری در مورد یک شرکت) یا نرخ‌های نگهداری باشد.

۲- جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها را اجرا کنید. جمع‌آوری دقیق داده‌ها حیاتی است. روی سیستم‌ها و ابزارهایی سرمایه‌گذاری کنید تا داده‌ها را به طور مداوم و قابل اعتماد جمع‌آوری کنید. علاوه بر این، یک تیم یا افراد مسوول برای تجزیه و تحلیل داده‌ها ایجاد کنید. این تحلیلگران می‌توانند بینش‌های عملی به دست آورند که تصمیمات آینده شما را هدایت می‌کند.

۳- به‌طور منظم پیشرفت را مرور کنید. بررسی و ارزیابی مکرر داده‌ها برای شناسایی روندها و زمینه‌هایی که نیاز به توجه دارند ضروری است. جلسات بررسی منظم را برنامه‌ریزی کنید تا مطمئن شوید که همه در روند بهبود، مطلع و درگیر هستند.

۴- اهداف واقع‌بینانه تعیین کنید. براساس داده‌ها و تجزیه و تحلیل، اهداف بهبود مشخص و واقع‌بینانه را تعیین کنید. از تعیین اهداف بیش از حد جاه‌طلبانه که ممکن است باعث بی‌انگیزگی کارکنان شود یا منجر به انتظارات غیرواقع‌بینانه شود، خودداری کنید.

۵- حلقه‌های بازخورد پیوسته. بازخورد به یادگیری از تجربیات محدود نمی‌شود. همچنین برای اندازه‌گیری نتایج، بسیار مهم است. اطمینان حاصل کنید که اعضای تیم تشویق می‌شوند تا در مورد معیارها و پیشرفت‌های انجام شده اطلاعاتی ارائه دهند. این بازخورد می‌تواند به تنظیمات و اصلاحات در فرآیند اندازه‌گیری منجر شود.

■ ایجاد بهبودهای تکراری

هنگامی که از تجربیات خود آموختیم و نتایج خود را اندازه‌گیری کردیم، آخرین و حیاتی‌ترین گام در بهبود مستمر، ایجاد بهبودهای تکراری است. این مرحله به طور سیستماتیک از بینش‌ها و داده‌ها برای بهبود فرآیندها، محصولات و خدمات ما استفاده می‌کند. در اینجا نحوه انجام آن آمده است:

۱- اولویت‌بندی بهبودها. همه بهبودها از نظر تاثیر یا امکان‌سنجی برابر نیستند. اولویت‌بندی بهبودها بر اساس پتانسیل آنها برای به دست آوردن مهم‌ترین نتایج ضروری است. یک چارچوب اولویت‌بندی می‌تواند به شما در تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر کمک کند.

۲- برنامه‌ریزی و اجرای تغییرات. یک برنامه روشن برای اجرای بهبودها ایجاد کنید. این طرح باید اقدامات لازم، طرف‌های مسوول و زمان‌بندی را مشخص کند.

در اجرای این تغییرات فعال باشید و اطمینان حاصل کنید که فرآیند به خوبی مستند شده است و طرف‌های درگیر در مورد دستاوردهای خود گزارش می‌دهند.

۳- نظارت و اندازه‌گیری دوباره. با اعمال تغییرات، به اندازه‌گیری نتایج ادامه دهید. این مرحله برای درک و ارزیابی اثربخشی بهبودها بسیار مهم است.

در صورت عدم‌دستیابی به نتایج مطلوب، ممکن است احزاب مسوول نیز نیاز به تعدیل اهداف خود داشته باشند.

۴- ارتباط با پیشرفت. شفافیت برای حفظ اعتماد و انگیزه در بین اعضای تیم حیاتی است. به طور منظم پیشرفت‌های انجام شده در اجرای بهبودها و دستیابی به نتایج را در میان بگذارید. موفقیت‌ها و زمینه‌هایی را که هنوز نیاز به توجه دارند برجسته کنید.

۵- موفقیت‌ها را جشن بگیرید. در آخر، بدانید که شناخت، یک انگیزه قوی است. دستاوردهای حاصل از تلاش‌های بهبود مستمر را جشن بگیرید. از کار سخت و فداکاری تیم‌ها و افرادی که در این فرآیند مشارکت داشتند، قدردانی کنید.

ایجاد بهبودهای تکراری به عنوان بخشی از استاندارد عملیات سازمان شما، فرهنگ توسعه و تعالی مداوم را ایجاد می‌کند. با گذشت زمان، این رویکرد به بخشی از فرهنگ شرکت شما تبدیل می‌شود و تضمین می‌کند که سفر بهبود مستمر هرگز به پایان نمی‌رسد.

بهبود مستمر هرگز نباید یک ابتکار یک‌باره در نظر گرفته شود و باید یک روش زندگی برای سازمان‌های موفق باشد. یادگیری از تجربیات، سنجش نتایج و ایجاد بهبودهای تکراری سه رکن اساسی هستند که از این فلسفه حمایت می‌کنند.

سازمان‌ها می‌توانند با پذیرش و ادغام این ارکان در فرهنگ خود، در جهانی در حال تغییر پیشرفت کنند. بهبود مستمر به معنای کمال نیست، بلکه تلاش بی‌وقفه برای تعالی است که می‌تواند هر سازمانی را به سمت موفقیت فوق‌العاده سوق دهد.

آیا زمان آن نرسیده است که سفر سازمان خود را به سوی بهبود مستمر آغاز کنید؟

جهان در آمار

بیشتر مردم وقتی می‌خواهند برای خرید چیزی تصمیم‌گیری کنند، به نظرات دایره اجتماعی خود اعتماد می‌کنند.

داده‌های «دیدگاه‌های مصرف‌کننده» سایت Statista نشان می‌دهد به‌جز این، خیلی‌ها به افراد محبوب در شبکه‌های اجتماعی که ابعاد زندگی خود را با دیگران به اشتراک می‌گذارند و تبدیل به یک آشنای همیشگی در زندگی ما می‌شوند هم اطمینان می‌کنند: اینفلوئنسرها.

براساس نظرسنجی‌هایی که نماینده جمعیت آنلاین یکسری کشورهاست، می‌توان گفت اینفلوئنسرها در حال حاضر در کشورهای برزیل، چین و هند، بیشترین قدرت را بر تصمیمات خرید مردم دارند.

طبق همین نظرسنجی‌ها، درحالی که سلطه اینفلوئنسرها اخیرا در برزیل و هند بیشتر شده، در چین کاهش یافته است.

این روند پیروی از اینفلوئنسرها هنگام تصمیم‌گیری خرید، در کشورهای دیگر هم پیگیری شده است. دانمارک و ژاپن، کمترین توجه را به اینفلوئنسرها نشان می‌دهند.

در میان کشورهای اروپایی، مردم ایتالیا بیشتر از همه از اینفلوئنسرها تاثیر می‌گیرند، به‌طوری که ۲۴ درصد آنها در سال ۲۰۲۳ گفته‌اند که خریدشان به‌خاطر توصیه یک سلبریتی یا اینفلوئنسر بوده است.

اثر اینفلوئنسرها

درصد پاسخ‌دهندگان در کشورهای منتخبی که مردم محصولات را به خاطر تبلیغات و توصیه سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرها خریداری کرده‌اند

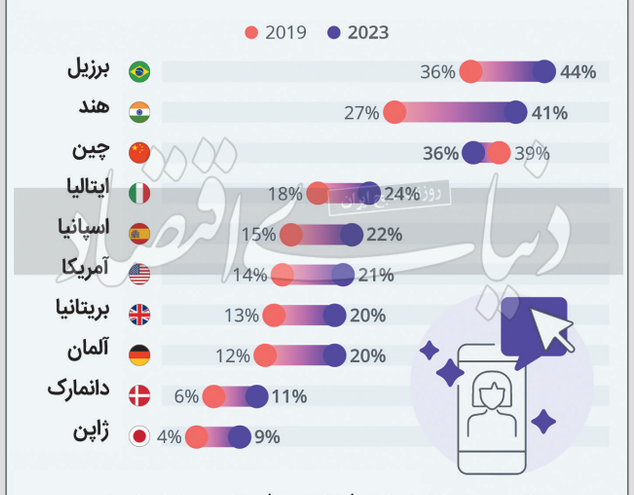

در هر کشور بین ۲ هزار تا ۱۰ هزار نفر (۱۸ تا ۶۴ ساله) در نظرسنجی شرکت کرده‌اند.

منبع: Statista Consumer Insights

تغییر فرهنگ مدیریت

بررسی حس تعلق کارمندان در گفت‌وگو با لری کالپ

لری کالپ، رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل GE Aerospace است که طی پنج سال تحولات بزرگی در این شرکت داشته است. در مصاحبه‌ای که او در ۶ سپتامبر ۲۰۲۳ در منهتن داشت، به فلسفه تجاری چندساله به نام «Lean» اشاره می‌کند که به تکنیک‌های تولید ژاپنی می‌پردازد. در ادامه شرح مصاحبه دایان بریدی و لری کالپ را می‌خوانید.

■ لری از اینکه امروز برای ما وقت گذاشتید، متشکرم. چرا موضوع Lean را انتخاب کردید؟

فکر می‌کنم در طول پنج سال گذشته Lean در قلب تحول GE بوده است. ما مشتریان و تامین‌کنندگان زیادی داریم و همین‌طور سایر طرف‌های علاقه‌مند که واقعا مشتاق درک عمیق‌تر بوده‌اند که Lean چیست، امروزه چگونه در GE اعمال می‌شود و چگونه ممکن است در دنیای آنها به کار گرفته شود. بنابراین ما فکر کردیم که بهترین راه برای پاسخ به این سوالات این است که تعدادی متخصص همفکر از طیف وسیعی از صنایع مختلف جمع‌آوری کنیم. ما NFL را تا Wolf پوشش دادیم تا به همه کمک کنیم بفهمند اصول بنیادی چیست و در عمل چگونه به نظر می‌رسد.

■ قبل از اینکه به آنچه در حال وقوع است بپردازیم، طرز فکر Lean را برای ما توضیح دهید و تعریف کنید. تفاوت GE با Lean چیست؟

از نظر من اساسا تفاوت زیادی وجود دارد. زیرا Lean رویکردی بسیار گسترده‌تر و جامع‌تر برای اجرای هر چیزی است، نه فقط تجارت محصولات تولیدی و خدمات با فناوری پیشرفته مانند GE. برای من، سه موضوع اهمیت دارد. اولین مورد حذف ضایعات به روشی پایدار است. این واقعا اساسی است. دوم، جهت‌گیری به سمت کار در Gemba، کلمه ژاپنی برای جایی که کار واقعی انجام می‌شود. همان‌طور که یکی از مهمانان ما قبلا گفت، بزرگ‌ترین شکل احترام، گوش دادن، مشاهده و تلاش برای کمک به آنها در انجام کاری است که آنها برای خدمت‌رسانی به مشتریان هر روز ارائه می‌دهند. سوم، این است که مطمئن شویم هر روز روی مشتری و هر کاری که انجام می‌دهیم تمرکز می‌کنیم و خودمان را مانند آنها می‌بینیم. نه با معیارهای خودمان که ممکن است بر اساس آنها تولید کنیم، بلکه با معیارهایی که مشتریان برای سنجش عملکرد ما استفاده می‌کنند، تولید داشته باشیم.

■ بنابراین شما در پنجمین سالگرد خود به عنوان مدیرعامل شرکت در مورد دستاوردهایتان صحبت می‌کنید، می‌دانم که شما ابتدا به هیات‌مدیره آمدید. وضعیت GE را به ما یادآوری کنید که برداشت اولیه شما در هنگام ورود به سمت مدیرعاملی چه بود و چه تغییری مورد نیاز بود؟

من در سال ۲۰۱۸ در هیات‌مدیره بودم و در اول اکتبر مدیرعامل شدم، فکر می‌کنم در طول آن تابستان، مشخص بود که واقعا دو اولویت وجود دارد. اولین مورد این واقعیت بود که ما باید از قدرت نفوذ شرکت استفاده کنیم. ۱۴۰ میلیارد دلار بدهی داشتیم و نمی‌توانستیم آن را در آینده حفظ کنیم. دوم این بود که نیاز به بهبود مادی عملکرد عملیاتی کسب و کار داشتیم. اینکه بدهی بیش از حد بود یا نه، ما نیاز داشتیم که نه‌تنها سودآوری بهتر و پول نقد بهتر برای سرمایه‌گذارانمان را به ارمغان بیاوریم، بلکه باید برای تیم خودمان با کیفیت تحویل امن‌تر و عملکرد بهتر تولید کنیم، چه رسد به مشتریانمان. و بهترین روشی که من می‌شناسم برای انجام آن، از طریق ذهنیت Lean است.

■ آیا نیازی به تغییر فرهنگ وجود داشت؟ در مورد برخی از مشکلاتی که با آن روبه‌رو هستید صحبت کنید و اینکه کار شما هنگام شروع چیزی که من تصور می‌کنم یک تغییر عمیق فرهنگی بوده است.

نه‌تنها با این دو هدف مهم تجاری، مشکلات زیادی وجود داشت، بلکه من اولین مدیرعامل خارجی در تاریخ شرکت بودم، یک شرکت بزرگ با فرهنگ خاص خود، واژگان خاص خود، چه رسد به تعدادی از مشاغل که من واقعا در طول ۲۵ سال، زمان زیادی را در آنها صرف نکرده بودم. بنابراین نیاز داشتم که حقایق را در دست بگیرم، سطوح بدهی به راحتی قابل درک بود، چون فقط لازم بود به ترازنامه نگاه کنید. اما از نظر اینکه ما چگونه کسب و کارها را اداره می‌کردیم، مشتریان ما چگونه به ما نگاه می‌کردند، تیم خودمان چگونه شرکت را می‌دیدند، این مشکلات واقعا بود و من فکر می‌کنم کاری که من به‌عنوان اولین کار باید انجام می‌دادم، همین بود. اجازه دهید بگویم فرصت‌های زیادی برای بهبود وجود داشت و به همین دلیل طرز فکر Lean بسیار انتقادی بود.

■ وقتی در مورد بهره‌وری باورنکردنی صحبت می‌کنیم، بسیاری از مدیران ارشد فورا به هوش مصنوعی مولد اشاره می‌کنند که امروز در اینجا ذکر نشده است. آیا فکر می‌کنید که ما باید نقشی را که فناوری در انواع پیشرفت‌هایی که می‌خواهید به دست آورید، ایفا می‌کند بیش از حد افزایش دهیم؟

عموما فناوری در اوایل چرخه زندگی یا منحنی پذیرش آن بیش از حد پرهیجان و سپس عادی می‌شود. من فکر می‌کنم جایی که ما امروز هستیم، بنیادی و بسیار مهم‌تر از هر چیز دیگری است و این همان طرز فکر Lean با توجه به معنای آن برای افراد و سازمان‌هاست. مجددا تمرکز بر بهبود مستمر که بر افرادی متمرکز است که کار واقعی را با توجه به خدمت به مشتری انجام می‌دهند که در هوش مصنوعی یا هر ابتکار دیجیتال دیگری که در آینده انجام می‌شود، مهم خواهد بود. من فکر می‌کنم ما در تجارت صنعتی با فناوری پیشرفته مانند کار ما یا واقعا در هر موقعیت دیگری به شدت موافق هستیم. چه در کلینیک کلیولند باشید، چه رستوران‌های ولف باکس، چه میلواکی باکس و NBA همان‌طور که امروز می‌بینیم، این موضوع بسیار قدرتمند است.

■ به‌نظر شما آیا باید در این محیط متفاوت رهبری کنیم؟

خب، ما رهبران زیادی را دیدیم و آنها با یکدیگر متفاوت به نظر می‌رسیدند، اما از بسیاری جهات، ما امروز اینجا هستیم، زیرا آنها در آن ذهنیت Lean سهیم هستند. من فکر می‌کنم رهبری کسب‌وکار همیشه در حال تکامل است، به‌ویژه در کاربرد، اما حقایق جهانی خاصی وجود دارد و من می‌توانم استدلال کنم که بسیاری از چیزهایی که امروز در مورد آن صحبت کردیم، از نظر ذهنیت Lean، نشان‌دهنده آن حقایق جهانی است.

■ چه عادت خاصی را که به‌عنوان موثرترین عادت می‌دانید، برای خود ادامه می‌دهید؟

کاری که به‌عنوان مدیرعامل انجام می‌دهم این است که مطمئن شوم انتظاراتمان از لحاظ استراتژیک کاملا واضح است، نه‌تنها در مورد بازی که انجام می‌دهیم، بلکه در مورد اینکه چگونه روزبه‌روز به سوی پیشرفت گام برمی‌داریم. فقط اطمینان حاصل کنیم که ما به‌عنوان یک تیم به آن اهداف وفادار مانده‌ایم و پیشرفت می‌کنیم. ما احتمالا هر روز پیشرفت نمی‌کنیم. اما اگر بیشتر روزها پیشرفت کنیم، خوب خواهیم بود.

منبع: ماهنامه مدیران و کارآفرینان - مهر ۱۴۰۲
ترجمه: آزاده خرمی‌مقدم

موسیقی

برگزاری کنسرت علی زندوکیلی با ارکستر خصوصی

دنیای اقتصاد: علی زندوکیلی، خواننده موسیقی ایرانی، بیستم آبان امسال همراه با ارکستر خصوصی «ایستگاه»، کنسرتی در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران برگزار می‌کند. این کنسرت نخستین تجربه اجرای علی زندوکیلی است که به صورت ارکسترال برگزار خواهد شد. در این کنسرت گروه ایستگاه با همراهی ارکستر پاپ ثابتی که در کنسرت‌های علی زندوکیلی روی صحنه می‌رود، یک اجرای مشترک را روی صحنه خواهد برد. ارکستر ایستگاه به سرپرستی مهدی نوروزی پیش از این با گروه «ریچارد کلایدرمن» در تهران روی صحنه رفته بود. مهدی نوروزی، سرپرست این ارکستر، درباره کنسرت مشترک با علی زندوکیلی گفت: ارکستر ایستگاه معمولا با چهره‌هایی روی صحنه رفته که کارنامه تاثیرگذاری در حوزه موسیقی و تئاتر داشته‌اند. علی زندوکیلی از شاخص‌ترین خواننده‌های تلفیقی در ایران است که آثار ارزنده‌ای را در سال‌های اخیر منتشر کرده است و به همین دلیل تصور می‌شود که کنسرت پیش رو نقطه عطفی در تجارب ما باشد.

کوتاه از فرهنگ و هنر

دنیای اقتصاد: نمایش «نا» به نویسندگی و کارگردانی فرناز عقیلی که بر اساس داستان «گیله‌مرد» اثر بزرگ علوی نوشته شده، از یکشنبه ۱۴ آبان‌ماه ساعت ۱۸:۳۰ در تماشاخانه مهر اجرا می‌شود. «نا» داستان سربازی را روایت می‌کند که در دوران تبعید به گیلان، دچار عشقی نافرجام شده و برای رهایی از آن دست به انتقام می‌زند. در این اثر بازیگرانی همچون جواد اسماعیلی، همایون ظفرپور، سیدحسن حسینی، مریم محبی و یحیی گلنسایی به ایفای نقش پرداخته‌اند.

■■■

دنیای اقتصاد: فصل پانزدهم مسابقه رادیویی «یک، دو، صدا» با موضوع گویندگی و بازیگری رادیو در اصفهان کلید خورد. داوران فصل پانزدهم مسابقه «یک، دو، صدا» حسین رفیعی، فاطمه آل‌عباس، ساجد قدوسیان و محمدرضا کبیری از گویندگان مرکز اصفهان هستند. فصل پانزدهم مسابقه «یک، دو، صدا» از ۲۰ آبان ۱۴۰۲ همزمان از رادیو ایران و رادیو اصفهان پخش خواهد شد.

■■■

دنیای اقتصاد: فیلم «رُکسانا» جدیدترین ساخته پرویز شهبازی، نخستین نمایش جهانی خود را در بخش مسابقه سی و ششمین جشنواره معتبر فیلم توکیو تجربه کرد و یسنا میرطهماسب برای بازی در این فیلم برنده جایزه بهترین بازیگر مرد جشنواره شد. سی و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم توکیو با اختصاص جایزه بهترین بازیگر و بهترین فیلم در بخش آینده آسیا به سینمای ایران به کار خود پایان داد. جایزه بزرگ بهترین فیلم جشنواره توکیو ۲۰۲۳ هم به فیلم «یوزپلنگ برفی» ساخته پما تسیدن، سینماگر چینی، رسید. سی و ششمین جشنواره فیلم توکیو از تاریخ ۲۳ اکتبر تا اول نوامبر (اول تا دهم آبان) در ژاپن برگزار شد.

سریال پرحاشیه کمال تبریزی به برگ برنده تلویزیون تبدیل شد

«سرزمین مادری» از سرخط

دنیای اقتصاد: یک سریال ناتمام قدیمی بعد از ده سال توقیف به تلویزیون برگشت و به نقطه‌قوت تلویزیون در این روزها بدل شد.

مجموعه «سرزمین مادری» ساخته کمال تبریزی به بررسی تاریخ سیاسی-اجتماعی ایران از سال ۱۳۲۰ تا پیروزی انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ ایران در بستر زندگی یک پسربچه می‌پردازد. در فصل اول سریال، کودکی رهی که شخصیت اصلی سریال است به تصویر کشیده می‌شود، که نقش او را علی شادمان بازی می‌کند. رهی بعد از بمباران دهکده محل سکونتشان توسط نیروهای متفقین، از زیر آوار بیرون کشیده می‌شود. پس از چند روز مراقبت توسط مادرش راهی تهران می‌شود. سال‌ها بعد او در یک خانواده توده‌ای بزرگ می‌شود، اما بر اثر به‌وقوع پیوستن ماجراهایی او به یک خانواده درباری سپرده می‌شود. در این خانواده است که او رفته رفته به هویت خود پی می‌برد. همین باعث می‌شود به یک خانواده دیگر که مذهبی هستند، سپرده شود، اما این پایان ماجراهای او و اطرافیانش نیست.

پخش سریال «سرزمین مادری» در سال ۱۳۹۲ از شبکه سه ایران آغاز شد اما پس از پخش ۴ قسمت، از آن سوءتفاهم توهین و تحریف تاریخ ایل بختیاری برداشت شد و موجی از اعتراضات در مناطق بختیاری‌نشین، در استان‌های خوزستان، چهارمحال‌وبختیاری، اصفهان و همچنین از سوی شخصیت‌های تاثیرگذار ایل بختیاری شکل گرفت. پس از این اعتراضات، پخش این مجموعه با استدلال‌هایی همچون بازنگری در پوشش بازیگران زن و همچنین آنچه نارضایتی مسوولان صداوسیما از کم‌رنگ بودن نقش جریانات اسلامی در پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ خواندند، با تاخیر روبه‌رو شد تا برخی صحنه‌های آن دوباره فیلم‌برداری شود.

همچنین ۶۰ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با توجه به تذکر قبلی به رئیس صداوسیما، و آنچه بی‌توجهی در حذف دیالوگ‌های مشکل‌دار عنوان شد، دستور برخورد جدی مدیر سازمان صداوسیما با مسوول مربوطه را در جلسه معاونان صادر کردند. سرانجام با ادامه اعتراضات در برخی شهرها، عزت‌الله ضرغامی رئیس وقت سازمان صدا و سیما در نامه‌ای رسمی به معاون سیما تذکر و از لرهای بختیاری دلجویی کرد و از رنجش ایجادشده به خدا پناه برد، اما عذرخواهی نکرد. تمام این اعتراضات و حاشیه‌ها موجب شد این مجموعه به مدت ۱۰ سال در محاق بماند. سرانجام از پنجم مهرماه، با اعمال برخی اصلاحات، پخش آنلاین رایگان این مجموعه نمایشی به نویسندگی علیرضا طالب‌زاده و تهیه‌کنندگی محمدمسعود به‌صورت دوقسمت در هفته (چهارشنبه‌ها) از سایت و اپلیکیشن تلوبیون آغاز شد. این اما پایان ماجرا نبود و این مجموعه بدون هیچ توضیح قبلی ناگهان از ۲۰ مهرماه به روی آنتن شبکه سوم رفت. مدیران صداوسیما احتمالا فکر می‌کردند پخش سریال دوباره واکنش داشته باشد و از این رو آن را بی‌سروصدا روی آنتن فرستادند. با این حال پخش «سرزمین مادری» نه تنها واکنش منفی نداشت بلکه توانست مخاطبان زیادی را جذب کند و در دوران خشکسالی تلویزیون به برگ برنده‌اش در این شب‌ها تبدیل شود و حتی واکنش‌های مثبتی را شکل بدهد. مدیران ذوق‌زده تلویزیون که مدت‌هاست دستشان در تولید سریال‌های پرمخاطب خالی است تصمیم گرفتند پخش این سریال را دوباره از اول آغاز کنند و این بار تبلیغات گسترده‌ای هم در این مورد به راه افتاد. قرار است قسمت‌های یک تا هشت این مجموعه از فردا جمعه هر شب بعد از خبر ساعت ۲۲ از شبکه سه سیما پخش شود. همچنین پخش قسمت‌های جدید این سریال نیز طبق روال گذشته روزهای پنج‌شنبه و جمعه هر هفته حوالی ساعت ۲۰:۳۰ به روی آنتن شبکه سه سیما خواهد رفت.

خاطرات بازیگر فرندز پرفروش شد

استقبال از کتاب متیو پری

دنیای اقتصاد: درگذشت متیو پری، بازیگر مجموعه پرآوازه «فرندز»، موجب شد کتاب خاطراتش با استقبال خارق‌العاده‌ای مواجه شود، تا آنجا که در ظرف چند روز، رتبه نخست پرفروش‌ترین کتاب آمازون را از آن خود کرد.

کتاب «دوستان، عاشقان و یک چیز بزرگ وحشتناک: یک خاطره» که پیش از این نامزد بهترین زندگی‌نامه سال ۲۰۲۲ به انتخاب وبسایت گودریدز شده بود، خاطرات متیو پری را در بر می‌گیرد؛ خاطراتی که در آن به جزئیات بلندپروازی، شهرت، اعتیاد و دوران کودکی‌اش پرداخته است.

پیش از اینکه او به بخش مراجعه‌های مکررش به بیمارستان و دوره‌های بازپروری بپردازد، داستان متیوی پنج‌ساله را می‌خوانیم که مدام از مونترال به لس‌آنجلس سفر می‌کند تا به والدین جداشده‌اش برسد. پس از آن داستان متیوی ۱۴ ساله که یک ستاره تنیس با رتبه ملی در کانادا بود، روایت می‌شود و بعد متیوی ۲۴ ساله که به‌تدریج وارد عرصه بازیگری می‌شود.

این کتاب خاطرات که توسط خود پری نوشته شده و اول نوامبر ۲۰۲۲ وارد قفسه‌های کتاب‌فروشی‌ها شد، جزئیات زیادی از مبارزه او با اعتیاد را شرح می‌دهد. او همچنین درباره حرفه بازیگری خود و سریال کمدی «فرندز» هم صحبت کرده است.

سال پیش در مصاحبه‌ای که مربوط به انتشار این کتاب خاطرات بود، متیو پری فاش کرد که حامی مالی‌اش به او پیشنهاد کرده تا احساسات ناراحت و آشفته‌اش را بنویسد. او جلوی لپ‌تاپش نشست و ۱۰ روز بعد نمایش‌نامه‌ای در این باره نوشت و بعد فیلم‌نامه‌ای نوشت که امیدوار بود آن را روی پرده بزرگ بیاورد و کارگردانی کند.

در مصاحبه دیگری در سال گذشته پری درباره اینکه دلش می‌خواهد چگونه از او یاد شود، گفت می‌خواهد از او به عنوان کسی یاد شود که خوب زندگی می‌کرد، خوب دوست می‌داشت و جوینده بود. وی افزود: و مهم‌ترین چیز اینکه همیشه می‌خواهد به مردم کمک کند. این همان چیزی است که من می‌خواهم.

طبق اخبار رسمی منتشرشده، پری در ۵۴ سالگی در جکوزی خانه‌اش درگذشت. پلیس روز بعد در ساعت ۴:۱۰ به خانه او فراخوانده شد. دفتر پزشکی قانونی روز یکشنبه اخبار جدیدی به صورت آنلاین منتشر و تاکید کرد اعلام علت مرگ این بازیگر به تعویق افتاده است. این خبر اغلب به این معنی است که کالبدشکافی کامل شده است، اما بازپرس برای تعیین آنچه اتفاق افتاده به زمان بیشتری نیاز دارد.

ترجمه کتاب خاطرات متیو پری امسال با برگردان امید حسینی توسط انتشارات جیحون، با ترجمه کیمیا فضایی از سوی انتشارات میلکان، و همچنین با ترجمه مرجان حمیدی توسط نشر مون روانه بازار کتاب ایران شد و با توجه به طرفداران «فرندز» با مخاطبان زیادی مواجه شد و به چاپ‌های متعدد رسید. به نظر می‌رسد درگذشت این بازیگر بار دیگر بر فروش این کتاب تاثیر بگذارد و احتمالا شاهد تجدید چاپ آن خواهیم بود. در بخشی از این کتاب آمده است: «اتفاقی رخ داد و بیماری‌ام برگشت. همان‌طور که گفتم، برگشتن بیماری تنها منوط به همین یک شرط بود: که اتفاقی... هر اتفاقی... رخ دهد، چه خوب، چه بد. بار دیگر داشتم گند می‌زدم به یکی دیگر از بازه‌های پاک بودنم. اصلا یادم نمی‌آید چرا. خیلی اوضاع خوب بود. دو سال پاک بودم. داشتم به انسان‌های دیگر کمک می‌کردم پاک شوند؛ ولی سر چیزی بسیار جزئی که اصلا یادم نمی‌آید چه بود، گند زدم به همه‌چیز. چیزی که یادم می‌آید یک عالم نوشیدن و یک عالم مواد و یک عالم تنهایی بود.»

رویداد

برگزاری نشست «بر سینمای ایران چه گذشت»

دنیای اقتصاد: دومین دوره سلسله نشست‌های تخصصی با عنوان «بر سینمای ایران چه گذشت» به میزبانی امیر قادری با هدف واکاوی شیوه شکل‌گیری و مدیریت سینمای ایران پس از انقلاب، ۱۳ تا ۱۵ آبان‌ماه ساعت ۱۷ تا ۲۰ در پردیس سینمایی آزادی برگزار می‌شود. در شب‌های اول و دوم این رویداد قسمت‌های جدید مستند «بر سینمای ایران چه گذشت» به کارگردانی شهرام میراب‌اقدم که به واکاوی تاریخ سینمای ایران در سال‌های ۷۲ تا ۸۴ می‌پردازد، اکران و پس از آن میزگردی با حضور سینماگران شاخص پیشکسوت و مدیران سینمای ایران در ادوار مختلف برگزار می‌شود. شب پایانی این برنامه نیز به جمع‌بندی آنچه در دو دوره رویداد درباره آن صحبت شد، اختصاص دارد.

حبیب والی‌نژاد، جواد شمقدری، علیرضا رئیسیان، مهدی فخیم‌زاده، فریدون جیرانی، رسول صدرعاملی، مهدی سجاده‌چی و... از جمله مهمانان این رویداد هستند. در اولین دوره سلسله نشست‌های تخصصی با عنوان «بر سینمای ایران چه گذشت» که ۳ تا ۶ مهرماه برگزار شد، سینمای ایران پیش از انقلاب تا سال ۷۲ مورد واکاوی و بحث قرار گرفت. حضور در این رویداد برای عموم آزاد است.

گالری

برگزاری نمایشگاهی برای ۹۲ سالگی ایراندخت محصص

دنیای اقتصاد: نگارخانه لاله در آستانه نود و دومین زادروز ایراندخت محصص، هنرمند پیشکسوت نقاش و پژوهشگر پیشگام در عرصه هنرهای تجسمی، میزبان آثار این هنرمند پیشکسوت خواهد بود. ایراندخت محصص مدرس دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران است که با ترجمه کتاب آثار کاریکاتوریست‌های بزرگ جهان و معرفی آنها به جامعه ایران، به‌ویژه علاقه‌مندان و دوستداران این هنر، سهمی ارزنده در شناساندن پیشینه و سیر تحول آثار کاریکاتوریست‌های بزرگ در کشور ما داشته است. نمایشگاه آثار ایراندخت محصص گلچینی از ۳۳ اثر منتخب از دهه ۳۰ تا ۵۰ زندگی هنری اوست که این آثار نقش بسزایی در معرفی هنر نوگرای ایران داشته است. آیین گشایش نمایشگاه روز جمعه ۱۲ آبان‌ماه از ساعت ۱۶ تا ۱۹ با حضور هنرمندان و دوستداران هنر در نگارخانه لاله واقع در خیابان فاطمی، ضلع شمالی بوستان لاله، روبه‌روی پارکینگ طبقاتی لاله برگزار می‌شود و نمایشگاه همه‌روزه از ۱۳ تا ۳۰ آبان‌ماه ۱۴۰۲ شنبه تا چهارشنبه ساعت ۹ تا ۱۷، پنج‌شنبه ۹ تا ۱۳ به غیر از ایام تعطیل دایر خواهد بود.

آگهی تغییرات کانون صرافان ایرانیان موسسه غیر تجاری به شماره ثبت ۲۸۵۹۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۷۱۹۷۰۰

تغییرات موسسه غیر تجاری کانون صرافان ایرانیان به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۷۱۹۷۰۰ و به شماره ثبت ۲۸۵۹۵ به استناد صورتجلسه شورای عالی مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۴ و مجوز شماره ۰۲/۱۳۹۱۸۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۱ بانک مرکزی تصمیمات ذیل اتخاذ شد: آقای امیر نجومی به شماره ملی ۱۳۸۰۲۸۹۷۷۷ و آقای سیدنوید رضوی خسروشاهی به شماره ملی ۰۰۶۰۰۱۱۲۲۱ (اعضای علی البدل شورای عالی) به جای آقایان شهاب ابراهیم قربانی به شماره ملی ۳۲۵۷۶۱۵۱۳۲ و کامران سلطانی زاده به شماره ملی ۰۰۷۱۴۱۴۶۶۵ به عنوان اعضای اصلی شورای عالی انتخاب گردیدند. اعضای شورای عالی و دبیرکل کانون صرافان ایرانیان برای باقیمانده دوره تصدی به شرح زیر تعیین گردیدند: آقای حمید رسولی زاده ئی به شماره ملی ۰۹۳۲۰۰۶۳۷۱ به عنوان رئیس شورای عالی کانون صرافان ایرانیان، آقای محمد ناصری به شماره ملی ۲۹۲۸۸۲۹۱۱۳ به عنوان نائب رئیس شورای عالی کانون صرافان ایرانیان، آقای امید شاهواری به شماره ملی ۰۰۷۰۷۱۴۵۵۱ به عنوان عضو اصلی شورای عالی و خزانه‌دار، آقای افشین بهرمند به شماره ملی ۰۰۷۲۶۸۶۹۰۱ به عنوان عضو اصلی شورای عالی و دبیر شورای عالی، آقای شاهین چراغی به شماره ملی ۳۲۵۷۵۹۴۵۳۴ به عنوان عضو اصلی شورای عالی، آقای امیر نجومی به شماره ملی ۱۳۸۰۲۸۹۷۷۷ به عنوان عضو اصلی شورای عالی، آقای سید نوید رضوی خسروشاهی به شماره ملی ۰۰۶۰۰۱۱۲۲۱ به عنوان عضو اصلی شورای عالی، آقای نصرت اله گلپریان به شماره ملی ۳۸۷۳۷۸۴۰۱۷ به عنوان دبیرکل کانون صرافان ایرانیان (خارج از اعضای اصلی شورای عالی) کلیه اسناد و اوراق تعهدآور قانونی، چک‌ها برات و سفته ها و سایر اوراق تجاری مالی با امضای دبیرکل با یکی از اعضای شورا یا رئیس شورای‌عالی با یکی از اعضای شورا به همراه مهر کانون و سایر اوراق عادی و اداری با امضای دبیرکل به همراه مهر کانون معتبر خواهد بود.

اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری تهران

محبوبترین وب سایت روزنامه ای فارسی زبان

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده نوبت دوم

شرکت سیمان مجد خواف (سهامی عام) شماره ثبت (۲۴۶) شناسه ملی: ۱۰۳۸۰۰۴۱۸۹۴

نظر به اینکه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت سیمان مجد خواف (سهامی عام) در نوبت اول به تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ به دلیل عدم حضور اکثریت سهامداران رسمیت نیافت بدینوسیله از سهامداران محترم دعوت می‌نماید در جلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده (نوبت دوم) سال مالی ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ شرکت سیمان مجد خواف (سهامی عام) که رأس ساعت ۱۳:۳۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ در محل خراسان رضوی، شهرستان خواف میدان شهید صبوری، جاده کارخانه سیمان، کارخانه سیمان مجد خواف تشکیل می گردد شرکت نمایند. بدینوسیله از سهامداران گرامی، وکلا یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می آید به منظور اخذ برگ ورودی به جلسه در روزهای سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ و چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷ از ساعت ۸ الی ۱۶ با در دست داشتن کارت ملی، وکالت‌نامه یا برگ نمایندگی معتبر به همراه اصل برگ سهام به یکی از نشانی‌های ذیل مراجعه فرمایند. بدیهی است طبق ماده ۹۹ قانون تجارت تنها دارندگان برگه ورود به جلسه حق حضور در مجمع را خواهند داشت:

- تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز شمالی، نبش خیابان معصومی، پلاک ۱۷۲، طبقه سوم .
- خراسان رضوی، شهرستان خواف، میدان شهید صبوری، جاده کارخانه سیمان، کارخانه سیمان مجد خواف.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیأت مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹.
۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت.
۳- بررسی و تصویب صورت وضعیت مالی وصورت‌های مالی مربوط به سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹.
۴- انتخاب حسابرس، بازرسان قانونی و تعیین حق‌الزحمه آنان
۵- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیأت مدیره.
۶- تعیین روزنامه‌های کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌ها.
۷- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده می‌باشد.

در اجرای ابلاغیه شماره ۱۲۲/۱۲۸۴۴۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ سازمان بورس و اوراق بهادار، از سهامداران محترمی که تمایل دارند به صورت مجازی در مجمع شرکت کنند دعوت به عمل می آید جهت مشاهده و طرح سؤالات به لینک https://dima.csdiran.ir مراجعه نمایند.

ضمناً رعایت پروتکل‌های بهداشتی و همراه داشتن ماسک و دستکش جهت حضور در محل شرکت و مجمع الزامی می باشد.

هیأت مدیره شرکت سیمان مجد خواف (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام شرکت گروه سرمایه گذاری آتیه دماوند (سهامی عام)

شماره ثبت ۱۸۵۶۵۸ شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۷۷۶۳۵

با عنایت به دریافت مجوز افزایش سرمایه به شماره ۱۰۳-۰۲۴/۱۰۶۸۳۷۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۴ سازمان بورس و اوراق بهادار، بدینوسیله از کلیه سهامداران **شرکت گروه سرمایه گذاری آتیه دماوند (سهامی عام)** و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می گردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام که راس ساعت ۹ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ واقع در تهران، خیابان شهید احمد قصیر(بخارست) کوچه ششم، پلاک ۱۶ شرکت گروه سرمایه گذاری آتیه دماوند تشکیل می گردد، حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- قرائت گزارش هیات مدیره و بازرس قانونی
۲- تصمیم گیری در خصوص افزایش سرمایه
۳- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده باشد.

سهامدارانی که مایل به حضور در جلسه می باشند می توانند در روز ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ از ساعت ۸ لغایت ۹ صبح با در دست داشتن کارت شناسایی معتبر به محل برگزاری مراجعه نمایند. همچنین سهامداران محترم می توانند مجمع مذکور را بصورت آنلاین از طریق تار نمای https://majma.stream1.ir/adic مشاهده و با طرح سئوالات خود از این طریق ما را در برگزاری شایسته مجمع یاری فرمایند.

همراه داشتن مدارک شناسایی معتبر، معرفینامه (اشخاص حقوقی) و وکالت نامه رسمی در مورد کسانی که به وکالت از جانب سهامداران حقیقی در مجمع حضور می یابند، ضروری است.

هیأت مدیره شرکت گروه سرمایه گذاری آتیه دماوند(سهامی عام)

نکته روز

تراژدی گوسفند!

دنیای اقتصاد: امکانات و زیرساخت‌های فوتبال ایران به هیچ‌وجه خوب نیست و هر چقدر بر این روضه گریسته‌ایم، دل هیچ مقام و مسوولی به درد نیامده است. دنیا رو به پیشرفت است و همین روزها به‌طور غیررسمی اعلام شده عربستان به عنوان میزبان جام‌جهانی ۲۰۳۴ بار دیگر بزرگ‌ترین تورنمنت فوتبالی جهان را به خاورمیانه خواهد آورد. در چنین شرایطی، کمبودهای فوتبال ایران بیش از پیش توی ذوق می‌زند. کمتر از دو ماه پیش بود که گرفتار غائله کریس رونالدو و چمن آزادی شدیم و بعد هم آن کامنت مشهور نیمار از راه رسید. هر کدام از اینها باید آدمیزاد را تکان بدهد و منجر به یک تحول عمیق در او بشود، اما اینجا خبری نیست که نیست. حتی همین مطلبی که ما نوشتیم هم نو نیست و خودمان از تکرار مکررات خسته شده‌ایم، اما افسوس که هر بار مصداق جدیدی از راه می‌رسد و زخم را تازه می‌کند. این‌بار نوبت پاکو خمز، سرمربی اسپانیایی تراکتور بود که در نشست خبری پیش از بازی تیمش با نساجی از یک عبارت عجیب و دور از انتظار در مورد شرایط زیرساختی فوتبال ایران سود ببرد. عین جملات خمز را بخوانید: «در بعضی زمین‌ها که گوسفند هم جرات نمی‌کند وارد شود فوتبال بازی کردیم.» جالب است که ۲۵ سال پیش بعد از پایان بازی پرسپولیس و پاس در لیگ آزادگان سال ۷۷ در ورزشگاه آزادی، ابراهیم قاسمپور سرمربی وقت پاس در توصیف شرایط چمن آزادی گفته بود: «مچ پای بز روی این چمن پیچ می‌خورد.» ربع قرن بعد، حالا به جایی رسیده‌ایم که شبیه این جمله تکرار می‌شود، آن هم از سوی یک مربی خارجی که طبعا اظهارنظرهایش بازتاب‌های بین‌المللی بیشتری پیدا می‌کند. تاسف، تاسف و فقط تاسف.

خبر

محکومیت ۵۰۰ هزار دلاری استقلال

دنیای اقتصاد: بنا بر ادعای روزنامه رکورد پرتغال، باشگاه استقلال به پرداخت ۵۰۰ هزار دلار به حساب باشگاه سانتاکلارا پرتغال محکوم شده است. سانتاکلارا با شکایت به دادگاه عالی ورزش چنین حکمی علیه آبی‌ها گرفته است. موضوع به دوره حضور قرضی محبی در استقلال و عدم پایبندی باشگاه به تعهدات مالی‌اش در قبال تیم پرتغالی مربوط می‌شود.

خودم را بهترین بازیکن جهان می‌دانم

ایسنا: محمد صلاح در میان ۳۰ بازیکن برتر جهان در رده یازدهم قرار گرفت. او سال گذشته فصل فوق‌العاده‌ای داشت و در ۵۱ بازی ۳۰ گل به ثمر رساند و ۱۶ پاس گل داد. با این همه تلاش مهاجم لیورپول برای قرار گرفتن در جمع پنج بازیکن برتر توپ طلا کافی نبود. اما این برای صلاح موضوع مهمی نیست، زیرا در حال حاضر خودش را بهترین بازیکن جهان می‌داند. صلاح درباره جایگاهش در توپ طلا گفت: «به هر حال این نظری است که اعلام شده است. اما در ذهنم، خودم را بهترین بازیکن جهان می‌دانم. این چیزی است که به خودم می‌گویم. نمی‌توانم بگویم که نمی‌خواهم توپ طلا را ببرم و بهترین بازیکن فیفا نشوم. البته که می‌خواهم این جوایز را ببرم ولی اهمیتی ندارد که نتوانستم به آن برسم.»

تبریک هالند به مسی

دنیای اقتصاد: ارلینگ هالند پس از کسب هشتمین توپ طلای لیونل مسی، به ستاره آرژانتینی تبریک گفت. هالند با وجود از دست دادن توپ طلا در رقابت با فوق ستاره اینتر میامی، پیام تبریکی را خطاب به مسی ارسال کرد. مهاجم نروژی پست اینستاگرام مسی را همراه با توپ طلا در استوری خود به اشتراک گذاشت و به زبان لاتین نوشت: «تبریک».

ویژه

باز هم کاهش رقم قرارداد استقلالی‌ها

تئاتر تکراری!

دنیای اقتصاد: اعمال قانون سقف بودجه در فوتبال ایران باعث شد هواداران با برخی از عجیب‌ترین اتفاقات این حوزه رودررو شوند که از آن جمله می‌توان به تغییر و کاهش مکرر رقم قرارداد بازیکنان استقلال برای ثبت قراردادهای جدید و نیز افزایش دستمزد سایرین اشاره کرد! بارها و بارها در این فصل خبر رسیده جواد نکونام قراردادش را کم کرده تا باشگاه زیر سقف بیاید. همین اواخر هم خبر رسید هفت بازیکن دیگر تیم دستمزدشان را کم کرده‌اند تا قرارداد بلانکو، مهاجم آرژانتینی آبی‌ها ثبت شود، اما گویا این پایان کار نیست. خبر جدید سایت ورزش سه را در همین مورد بخوانید: «باشگاه استقلال که با پر بودن سقف بودجه خود مواجه شده بود، نمی‌توانست قرارداد گوستاوو بلانکو را به ثبت برساند. آبی‌ها چاره‌ای نداشتند جز اینکه از مبلغ قرارداد دیگر بازیکنان تیم کسر کنند تا با خالی شدن سقف، بتوانند کارت بازی مهاجم آرژانتینی را نیز دریافت کنند. این کار توسط هفت نفر از بازیکنان استقلال صورت گرفت و روزبه چشمی، ارسلان مطهری، جعفر سلمانی، آرمین سهرابیان، پیمان بابایی، ایمان سلیمی و صالح حردانی قراردادهای‌شان را کسر کردند تا آبی‌ها کارت بازی گوستاوو بلانکو را دریافت کنند و او نیز برابر آلومینیوم به میدان رفت. حالا این تدبیر برای مهدی هاشمی‌نسب نیز اندیشیده شده است و مدیران استقلال پس از صحبت با آرش رضاوند، موافقت او را با کاهش مبلغ قراردادش به دست آوردند تا آبی‌ها بتوانند ضمن دریافت مجوزهای لازم، کارت هاشمی‌نسب را برای نشستن روی نیمکت تیم دریافت کنند. البته استقلال باید برای اصلاح قرارداد سعید مهری و امید حامدی‌فر نیز یک بار دیگر رضایت سایر بازیکنان را به دست بیاورد تا آنها با کسر مبلغ قراردادهای‌شان، از سقف بودجه تیم بکاهند و در نتیجه قرارداد دو هافبک تیم نیز با ارقام جدید به ثبت برسد.» الان ما چه باید بگوییم واقعا؟

این نقد نیست، خیرخواهی است

امیر درآفساید

دنیای اقتصاد: امیر قلعه‌نویی از زمان انتصاب به عنوان سرمربی تیم ملی، روی کاغذ نتایج خوبی کسب کرده و همین آمار باعث شده تا او دستاوردهایش روی نیمکت ایران را بزرگ جلوه دهد. کاری به این موضوع نداریم که غالب رقبای تیم ملی در این مدت تیم‌های سطح پایین و بعضا سه رقمی در رنکینگ فیفا بوده‌اند، اما امیدواریم که این تفکر آقای سرمربی، حداقل در مسیر پیش‌رو که جام ملت‌ها را خواهیم داشت بلای جان تیم نشود. در واقع مصاحبه‌های ژنرال را با نگاهی خیرخواهانه می‌خوانیم و امیدواریم که ایشان از تکرر صحبت‌های کهنه و اینکه دشمنان دستاوردهایش را بی‌مقدار جلوه می‌دهند، دست بردارد. کسی که به قول خودش مدام سعی می‌کند تا بهتر شود و این نکته خوبی است.

■ یک سال عقب رفت!

سرمربیان مختار هستند که درباره هرچیزی سخن بگویند، اما تکرار چندین و چندباره برخی نکات آن‌قدر بزرگ‌نمایی می‌شود که به عنوان بزرگ‌ترین سخنران تاریخ هم باعث اشمئزاز مخاطبانتان شوید. قلعه‌نویی که از زمان برکناری پس از جام ملت‌های ۲۰۰۷ گاه و بیگاه از دادگاهی شدن و اجحاف در حقش در پروسه اخراج سخن می‌گوید، از زمانی که یک بار دیگر شانس حضور روی نیمکت تیم ملی را به دست آورده بیشتر از قبل بر این گزاره پافشاری می‌کند. آن‌قدر که اگر یک درصد هم قرار بود حق را به او بدهیم بازگویی چند صدباره آن کاملا به نتیجه‌ای عکس رسیده است. امیرخان به تازگی حتی یک سال عقب‌تر هم رفته و در حاشیه مراسم بدرقه تیم ملی نوجوانان به رقابت‌های جام جهانی اندونزی گفته که «درحال بازگشت به سال ۲۰۰۶ هستیم که آن مقاله‌ها و دادگاه‌ها را شاهد بودیم.» سالی که قلعه‌نویی تازه پس از جام جهانی آلمان به عنوان سرمربی انتخاب شد و هنوز خبری از به قول خودش زدن وی نبود. با این روند احتمالا چندی دیگر امیرخان به سال ۲۰۰۵ کامبک و فراموش می‌کند که آن زمان سرمربی استقلال بوده است.

■ یک ون برای تیم دستیاران!

او یک بار دیگر به تعدد دستیارانش روی نیمکت نیز واکنش نشان داد و گفت که اگر پای اسمش وسط نبود، کسی به این موضوع انتقاد نمی‌کرد. خب بله؛ وقتی شما ۹ دستیار، تعداد نامشخصی آنالیزور و دو مدیر رسانه‌ای دارید، مگر کسی می‌تواند به زیاد بودن نفرات خرده بگیرد؟ تعداد کادرفنی همراه سرمربی آن‌قدر زیاد است که برای هر مسابقه، آنها به صورت جداگانه و با ون اختصاصی راهی ورزشگاه می‌شوند!

■ رفع تکلیف از تیم پیر

اما قسمت حمله به قلعه‌نویی در دوره اول حضور در تیم ملی که پای ثابت صحبت‌های اوست و باید به بخش‌های دیگر مصاحبه اخیر ایشان هم توجه کرد. جایی که ادعا می‌کند بازیکن‌سازی کار تیم ملی و وی نیست. توجه کنید این را کسی مطرح می‌کند که چند ماه قبل گفته بود مثل فرگوسن قصد تغییر نسل و معرفی ستاره جدید به تیم ملی را دارد. اگر این مساله را هم درست بدانیم که خروجی تیم‌های پایه به تیم ملی بزرگسالان می‌رسد، پس اینکه ژنرال سرمربی مورد نظر خودش را در تیم ملی امید منصوب کرد و آن نتایج افتضاح بار آمد را گردن چه کسی بیندازیم؟ تازه قلعه‌نویی اشاره کرده که درباره این موضوع حرف‌های زیادی دارد، اما بعدا به آنها اشاره می‌کند. بعدا یعنی چه زمانی؟ کسی نمی‌داند!

■ من و گواردیولا را کجا می‌برید؟

سرمربی فعلی تیم ملی همواره می‌کوشد تا در اصطلاحات و صحبت‌هایش، گریزی هم به فوتبال روز دنیا بزند تا پیگیری‌اش در این زمینه را نشان دهد. بسیار هم عالی؛ اما جایی که ایشان اشاره کرده که «به منچسترسیتی هم آن‌قدر حمله نشد که به ما شد» این سوال پیش می‌آید که اصلا چرا باید به من سیتی حمله شود؟ مگر تیمی که سه‌گانه فصل قبل را به دست آورده شایسته انتقاد است؟ اگر هم منظور او دو باخت چند هفته قبل شاگردان پپ گواردیولا بوده که آنها چند روز پیش با شایستگی تمام دربی منچستر را با سه گل پیروز شدند و اصلا خبری از انتقاد و حمله نیست. شاید این صحبت‌ها برای زمان خیلی دور تنظیم شده، اما امیرخان دیر مجال مصاحبه پیدا کردند! همین که سرمربی تیم ملی تصور می‌کند تنها کارتون فوتبالیست‌ها باعث شده تا فوتبال ژاپن تبدیل به یک قدرت در دنیا شود، به‌روز نشدن اطلاعاتش را می‌رساند. البته او اشاره کرد که ژاپنی‌ها برای ۱۰۰ سال آینده برنامه دارند و مردمشان هم ۱۰۰ سال عمر می‌کنند؛ پس احتمالا ما برای زندگی در این مملکت محکوم به جوانمرگ شدن هستیم!

یک نکته دیگر از صحبت‌های پر از سوژه قلعه‌نویی را خطاب به کسانی یادآوری می‌کنیم که هنوز فکر می‌کنند دانش نه در ثریا که نزد ایرانیان است و بس. ژنرال می‌گوید از ۱۵ سال پیش عقیده داشته ۹۰ درصد مربیان ایرانی باید در اروپا مربیگری کنند و گواه ادعایش هم حضور طارمی در پورتو، سردار در رم و جهانبخش در فاینورد است. کسی منکر استعداد هموطنان ما نیست و در همه رسته‌ها و دسته‌ها بارها ثابت کرده‌ایم که اگر امکانات و شرایط فراهم باشد، حرف‌های زیادی برای گفتن داریم اما آیا در اروپا برای ۹۰ درصد سرمربیان ایرانی جا هست؟ یعنی در فوتبالی که هانسی فلیک و آنتونیو کونته و یواخیم لوبیکار هستند، سرمربیان محترم ایرانی باید روی نیمکت‌های اروپایی جلوس کنند. چرا؟ چون دو لژیونر متوسط در دو تیم متوسط اروپایی داریم و یکی دیگر هم که به عنوان توریست پایتخت ایتالیا را فتح کرده است!

سهم حداقلی ایران میان بهترین‌های آسیا

زنگ خطر در دوحه

دنیای اقتصاد: پس از چهارسال وقفه، سرانجام مراسم انتخاب بهترین‌های سال فوتبال آسیا برگزار شد. جایزه‌ای که از زمان شروع پاندمی کرونا از معادلات فوتبالی قاره کهن خارج شد تا اینکه امسال مدیران کنفدراسیون رضایت دادند تا بالاخره آن را برپا کنند. سهم فوتبال ایران از این شوی برگزار شده در دوحه چه بود؟ ۵ نامزدی در دسته‌های مختلف و فقط یک عنوان برترین بازیکن سال فوتسال. در واقع ایران در رشته‌های بهترین لژیونر (مهدی طارمی)، بهترین فدراسیون فوتبال، جوان برتر سال (امین حزباوی)، بهترین فوتسالیست (مسلم اولادقباد) و بهترین فدراسیون در بخش فوتبال پایه کاندیدا شده بود، اما اولادقباد تنها کسی بود که انتهای مراسم در کنار بهترین‌های سال ۲۰۲۳ قاره آسیا ایستاد و عکس یادگاری گرفت.

توقع اینکه کیم‌مین‌جائه کره‌ای که در بین ۳۰ بازیکن برتر سال ۲۰۲۳ بوده و با ناپولی یک قهرمانی تاریخی را به دست آورد انتخاب نشود و طارمی بهترین لژیونر سال باشد، کمی عجیب بود. همان‌طور که فدراسیون فوتبال ایران نباید انتظار داشته باشد پس از حذف تیم ملی جوانان در راه انتخابی جام جهانی و نتایج تاسف برانگیز تیم ملی امید در دو رقابت انتخابی المپیک و بازی‌های آسیایی، به عنوان فدراسیون برتر قاره انتخاب شود. اینها که البته نتایج و اعداد و ارقام است و اگر بخواهیم درباره زیرساخت‌ها، فراهم کردن امکانات و نتایج تیم ملی بزرگسالان در جام جهانی ۲۰۲۲ صحبت کنیم که اصلا حضور فدراسیون به عنوان کاندیدا، خودش نشانه بی‌اعتباری جوایز بهترین‌های آسیاست! حرجی بر انتخاب‌های بعضا عجیب کنفدراسیون نیست که ما توانایی تغییر قاره را نداریم، ولی می‌توانیم آن‌قدر خوب باشیم که در مراسم بهترین‌ها تنها چشم‌انتظار فوتسال برای بالا بردن پرچم این کشور نباشیم. این موضوع که نمایندگان ایران با حداقل دستاورد ممکن دوحه را ترک می‌کنند، قطعا زنگ خطری است برای آینده این فوتبال و مسیری که می‌رود. البته اگر برای آقایان این موضوعات مهم باشد!

هفته جدید لیگ برتر در سایه حواشی

حرف بس است، عمل کنید!

دنیای اقتصاد: هفته نهم لیگ برتر فوتبال ایران امروز با برگزاری ۵ دیدار آغاز می‌شود و می‌توان گفت که مهم‌ترین بازی‌های هفته را هم در همین امروز شاهد خواهیم بود. هفته‌ای که طبق برنامه (البته تا لحظه نگارش!) قرار است با دیدار آلومینیوم اراک و ذوب آهن در ساعت ۱۵ امروز آغاز شود. البته قرار بود شروع کننده بازی‌ها، نبرد شمس‌آذر قزوین و استقلال باشد که مطابق انتظار زمان آن تغییر کرد و به ۱۵:۳۰ رسید. همزمان با این دیدار، تراکتور میزبان نساجی است و یک ساعت پس از آن هم در اصفهان جدال سپاهان و ملوان آغاز می‌شود. آخرین بازی امشب هم مربوط می‌شود به دیدار پرسپولیس و صنعت نفت در ساعت ۱۸ در ورزشگاه آزادی. آن هم بعد از هفته پر از جنجالی که در خارج از زمین پشت سر گذاشتیم.

استقلال قطعا کار راحتی در قزوین برابر شمس‌آذر ندارد. تیمی که با وجود کسر ۳ امتیاز به دلیل اتفاقات فصل گذشته، هم اکنون در رده دهم جدول قرار دارد و در نخستین فصل حضورش در بالاترین سطح فوتبال ایران، تیم قابل احترامی نشان داده است. آبی‌ها البته با جواد نکونام حتی در روز بدشان هم نتیجه می‌گیرند و صدرنشینی‌شان (البته پس از کسر ۴ امتیاز از سپاهان و یک بازی کمتر این تیم) نشان از عزم بالای نکو در موفقیت با تیم محبوبش دارد؛ حتی با وجود اینکه نسبت به سایر رقبا مهره‌های اسمی کمتری دارد. این رقابت شانه به شانه در لیگ برتر همان چیزی است که فوتبال‌دوستان انتظار دارند، اما صحبت‌های خارج از زمین کاملا رقابت درون چمن را تحت تاثیر قرار داده است. یک روز سرمربی سپاهان به پرسپولیسی‌ها تیکه می‌اندازد، فردایش عضو هیات مدیره استقلال به پرسپولیس حمله می‌کند، نکونام برخی را متهم به ریختن اشک تمساح می‌کند و یحیی گل‌محمدی در کنفرانس خبری قبل از بازی با نفت این کنایه را به خودش می‌گیرد و می‌گوید هر کس و ناکسی درباره او صحبت کرده است! اگر قرار است پرسپولیس با نفت بازی کند، آقای سرمربی باید درباره شرایط این بازی و رقیب رده چهاردهمی‌اش حرف بزند، نه اینکه به حواشی دامن بزند و در این فوتبال پر از سوژه یک جنجال دیگر ایجاد کند. بدون جانبداری از شخص و رنگ خاصی و به استناد صحبت‌های خود آقایان که پول‌های چند ده میلیاردی می‌گیرند، اما بازهم سطح سخیفی از رفتار را به نمایش می‌گذارند می‌گوییم؛ به قول خودتان حرف‌هایتان را در زمین بزنید.

حذف زودهنگام بانوان ایران از انتخابی المپیک

خسته نباشید، همین!

دنیای اقتصاد: بعد از یک شکست ۲ برصفر برابر استرالیا و یک تساوی بدون گل مقابل چین‌تایپه، تیم ملی زنان ایران در سومین بازی از مرحله اول انتخابی المپیک ۲۰۲۴ پاریس با یک گل مغلوب فیلیپین شد و به کار خود پایان داد. آنیس در دقیقه ۱۹ تک گل فیلیپین را روی یک ریباند وارد دروازه زهرا خواجوی کرد و تیمش را پیش انداخت. در نیمه نخست زهرا قنبری با یک سر توپ موقعیت خوبی برای خود ایجاد کرد، ولی ضربه او را دروازه‌بان فیلیپین مهار کرد. ملی‌پوشان ایران در نیمه دوم نیز یک بار تیر دروازه حریف را به لرزه درآوردند و بدشانس بودند که نتوانستند به نخستین گل‌شان در این تورنمنت برسند. در سمت مقابل نیز فیلیپین دو موقعیت خوب به دست آورد که اولی را مدافعان ایران از روی خط برگشت دادند و دومی را نیز زهرا خواجوی در مصاف تک به تک با بازیکن فیلیپین به زیبایی مهار کرد.

طبعا سخت‌ترین بازی تیم در این بازی‌ها برابر استرالیا بود که از قدرت‌های فوتبال زنان جهان به شمار می‌آید. تیم ملی در آن بازی فقط ۲۲ درصد از مالکیت توپ را در اختیار داشت و در مقابل ۲۷ شوت حریف، تنها دو شوت به سمت دروازه استرالیا زد که هیچ کدام هم داخل چارچوب نبود. در بازی دوم هم چین تایپه ۱۷ شوت به دروازه ایران داشت و ما فقط ۴ شوت به سمت دروازه آنها زدیم. مالکیت توپ هم ۶۶ به ۳۴ به سود حریف شرقی بود. نزدیک‌ترین نمایش ایران همین بازی آخر با فیلیپین بود که تیم ملی خیلی هم زود عقب افتاد و نهایت توان تهاجمی‌اش را به کار گرفت. در این بازی فیلیپین ۱۴ شوت داشت و ایران ۱۳ شوت، ۶۳ درصد از مالکیت توپ در اختیار فیلیپین بود و ۳۷ درصد در اختیار ایران، تیم حریف ۵۰۳ پاس داد و دختران ایران ۳۱۱ پاس به هم دادند. آمار نشان می‌دهد حذف تیم ملی ایران از این مسابقات ناعادلانه نبوده، اما همه می‌دانیم دختران کشورمان با چه شرایط سختی تمرین می‌کنند و به مسابقات می‌روند. با این لباس متفاوت و همه کمبودها، فقط باید به آنها خسته نباشید گفت و اصلا جایی برای نقد فنی باقی نمی‌ماند. قدردان این عزیزان هستیم.

SSIC
شرکت صنعت فولاد شادگان

«سال مهار تورم و رشد تولید»

نوبت اول

آگهی فراخوان مجدد ارزیابی کیفی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت صنعت فولاد شادگان در نظر دارد از طریق فراخوان عمومی ارزیابی کیفی نسبت به شناسایی شرکت‌های دارای رزومه کاری مناسب به منظور **«احداث تعمیرگاه ماشین آلات سنگین به روش PC»** طبق شرح کار تدوین شده از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید.

بنابراین از کلیه شرکت‌های واجد شرایط و دارای سوابق کاری مفید و مرتبط با موضوع مناقصه و دارای توانایی لازم جهت انجام موضوع مناقصه و ارائه ضمانت‌نامه بانکی معتبر که مایل به شرکت در این ارزیابی هستند، دعوت می‌گردد پس از تاریخ نشر آگهی دوم با مراجعه به سایت اینترنتی این شرکت به نشانی https://ssico.ir و دریافت اسناد مربوط به ارزیابی کیفی احداث تعمیرگاه ماشین آلات سنگین به روش PC، پس از مطالعه و تکمیل آن، حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ نسبت به ارسال اسناد مذکور (صرفاً دفترچه اسناد ارزیابی کیفی به‌همراه CD کلاسه بندی شده مستندات) به‌صورت حضوری و یا از طریق پست پیشتاز اقدام نمایند.

بدیهی است شرکت صنعت فولاد شادگان پس از بررسی اسناد و مدارک واصله و اطلاعات مندرج در فرم‌های ارزیابی در چارچوب ضوابط و مقررات نسبت به ارزیابی کیفی شرکت کنندگان اقدام و از شرکت‌های واجد شرایط جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق ارسال دعوت نامه، دعوت به‌عمل خواهد آورد.

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مبلغ ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه(ریال)	حداقل امتیاز کیفی جهت دعوت به مناقصه
۱	۲۱۴۷۸۳	احداث تعمیرگاه ماشین آلات سنگین به روش PC	۵۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ریال	۶۵ از ۱۰۰

- اعلام آمادگی و ارسال مدارک و پرسشنامه‌های تکمیل شده در ارزیابی کیفی، هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه‌های آتی این شرکت ایجاد ننموده و ارسال مدارک ارزیابی به منزله قبول آن‌ها در ارزیابی‌ها نمی‌باشد.
- حداقل تعداد مناقصه‌گران واجد صلاحیت پس از ارزیابی کیفی سه مناقصه‌گر می‌باشد.
- تلفن تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۱۷-۵۲۲۲۷۹۱۵-۰۶۱(داخلی ۱۲۲ واحد حقوقی و قراردادها) و (داخلی ۷۴۰ واحد برنامه‌ریزی و توسعه)
- هزینه درج و یک مرحله تجدید چاپ آگهی و چاپ نسخ قرارداد بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

روابط عمومی شرکت صنعت فولاد شادگان

SSIC
شرکت صنعت فولاد شادگان

«سال مهار تورم و رشد تولید»

نوبت اول

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت صنعت فولاد شادگان در نظر دارد از طریق فراخوان عمومی ارزیابی کیفی نسبت به شناسایی شرکت‌های دارای رزومه کاری مناسب به منظور **«پروژه احداث ساختمان کلینیک مجتمع فولاد شادگان به روش PC»** طبق شرح کار تدوین شده از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید.

بنابراین از کلیه شرکت‌های واجد شرایط و دارای سوابق کاری مفید و مرتبط با موضوع مناقصه و دارای توانایی لازم جهت انجام موضوع مناقصه و ارائه ضمانت‌نامه بانکی معتبر که مایل به شرکت در این ارزیابی هستند، دعوت می‌گردد پس از تاریخ نشر آگهی دوم با مراجعه به سایت اینترنتی این شرکت به نشانی https://ssico.ir و دریافت اسناد مربوط به ارزیابی کیفی پروژه احداث ساختمان کلینیک مجتمع فولاد شادگان به روش PC، پس از مطالعه و تکمیل آن، حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ نسبت به ارسال اسناد مذکور (صرفاً دفترچه اسناد ارزیابی کیفی به‌همراه CD کلاسه‌بندی شده مستندات) به‌صورت حضوری و یا از طریق پست پیشتاز اقدام نمایند.

بدیهی است شرکت صنعت فولاد شادگان پس از بررسی اسناد و مدارک واصله و اطلاعات مندرج در فرم‌های ارزیابی در چارچوب ضوابط و مقررات نسبت به ارزیابی کیفی شرکت کنندگان اقدام و از شرکت‌های واجد شرایط جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق ارسال دعوت نامه، دعوت به‌عمل خواهد آورد.

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مبلغ ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه(ریال)	حداقل امتیاز کیفی جهت دعوت به مناقصه
۱	۲۱۵۱۵۸	پروژه احداث ساختمان کلینیک مجتمع فولاد شادگان به روش PC	۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ریال	۶۵ از ۱۰۰

- اعلام آمادگی و ارسال مدارک و پرسشنامه‌های تکمیل شده در ارزیابی کیفی، هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه‌های آتی این شرکت ایجاد ننموده و ارسال مدارک ارزیابی به منزله قبول آن‌ها در ارزیابی‌ها نمی‌باشد.
- حداقل تعداد مناقصه‌گران واجد صلاحیت پس از ارزیابی کیفی سه مناقصه‌گر می‌باشد.
- تلفن تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۱۷-۵۲۲۲۷۹۱۵-۰۶۱(داخلی ۱۲۲ واحد حقوقی و قراردادها) و (داخلی ۷۴۰ واحد برنامه‌ریزی و توسعه)
- هزینه درج و یک مرحله تجدید چاپ آگهی و چاپ نسخ قرارداد بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

روابط عمومی شرکت صنعت فولاد شادگان

نظریه دارون عجم اوغلو درباره «شانس» در سرنوشت جوامع بشری

چرا نهادها به راحتی تغییر نمی‌کنند؟

امیررضا انگجی / پژوهشگر توسعه اقتصادی

داروِن عجم‌اوغلو در ایران با مهم‌ترین کتابش یعنی «چرا کشورها شکست می‌خورند» شناخته شده است. با این حال عجم اوغلو مقالات و کتاب‌های بسیاری را با اقتصاددانان مختلفی نوشته و نگاهی به این کتاب‌ها و مقالات از دو دهه گذشته تکامل و تحول اندیشه‌های او را نشان می‌دهد. دو کتاب مهم دیگر عجم اوغلو یعنی «دالان باریک آزادی» و «قدرت و پیشرفت» نیز ترجمه شده و حقایق جالبی را پیرامون تاریخ اقتصاد آشکار می‌کنند. ایده مرکزی دالان باریک یعنی چگونگی افتادن کشورها به درون دالان بر مبنای «شانس» استوار است. عجم اوغلو در کتاب «چرا کشورها شکست می‌خورند» و «دالان باریک» شرط توسعه اقتصادی را برقراری نهادهای خوب می‌داند با این حال او و همکارانش در مقالات خود برقراری نهادهای خوب را تصادفی و تابعی از شرایط متعدد می‌دانند. بسته به موارد مختلف از چگونگی استعمار تا وقوع انقلاب، این تصادف در ظهور نهادهای خوب از وضعیت بدون قید و شرط تا وضعیت به‌شدت مشروط متغیر است. در اینجا شانس و تصادف به معنای احتمال مشروط است و قطعیتی در پیدایش نهادهای خوب وجود ندارد. ما در ادامه به خلاصه یکی از مقالات آنها خواهیم پرداخت که به مباحث مطرح‌شده مرتبط است.

■ تغییر و تداوم نهادی

یکی از مسائل اصلی علوم اجتماعی روشی است که تاریخ بر نتایج کنونی تاثیر می‌گذارد. این امر درباره تحقیقات نهادی دوچندان صادق است؛ زیرا نهادها، به‌عنوان محدودیت‌های رفتار انسانی و چارچوبی برای هماهنگ کردن انتظارات، تنها در صورتی معنادار هستند که حداقل تا حدی دوام داشته باشند. منشور حقوق ۲۱ ژوئن ۱۷۸۸ و ۱۰ اصلاحیه اول آن که در ۱۵ دسامبر ۱۷۹۱ به تصویب رسید، از آن زمان تاکنون نهادها و جامعه ایالات متحده را شکل داده است (هولتون، ۲۰۰۸). اما چرا و چگونه آنها این تاثیر ماندگار را داشته‌اند؟ آنها می‌توانستند کاملا کنار گذاشته یا نادیده گرفته شوند.

در واقع، هر کشور تازه استقلال‌یافته آمریکای جنوبی نیز یک قانون اساسی را تصویب کرد، در بسیاری از موارد چند دهه بعد و اغلب از قانون آمریکایی الگوبرداری شده بود (بیلیاس، ۲۰۰۹). اما همه آنها با قوانین اساسی جدید جایگزین شده‌اند که در بیشتر موارد از نظر قصد یا شکل بسیار متفاوت از قانون اساسی اصلی است. در واقع، تغییر نهادی به همان اندازه تداوم نهادی، بخشی از تجربه ما است. اگرچه ایالات متحده نمونه‌ای از تداوم نهادی است، اما شباهت کمی بین نحوه عملکرد سیاست در ایالات متحده در پایان قرن هجدهم و نحوه سازمان‌دهی امروز آن وجود دارد و حتی قوانین بسیار متفاوت به نظر می‌رسند. بنابراین چگونه و چرا نهادهای ایالات متحده پابرجا بوده‌اند؟ مهم‌تر از آن، چه چیزی تعیین می‌کند که نهادها تداوم یابند یا تغییر کنند؟

این تا حدی یک سوال تجربی است. تداوم قانون اساسی ایالات متحده ویژگی‌های بسیاری دارد. در اصل، از جمله موارد دیگر، تصریح می‌کرد که برده‌داری قانونی است و برده‌ها هیچ حقی ندارند و قطعا هیچ حق رایی ندارند. خوشبختانه، از آن زمان این مقررات کنار گذاشته شده است؛ حتی اگر همه ما فکر کنیم که قانون اساسی تاثیر پایداری بر سیاست ما داشته است. قانون اساسی تا حدودی به‌دلیل پیروزی اتحادیه در جنگ داخلی در سال ۱۸۶۵ تداوم یافته است که اساسا برخی از مفاد آن را تغییر داد (اما در عین حال وحدت کشور را در برابر جنوب تجزیه‌طلب نیز تایید کرد). با وجود اجماع گسترده درباره تداوم قانون اساسی ایالات متحده، این مقررات از آن زمان کنار گذاشته شده است. بنابراین حتی در این مثال متعارف دوام نهادی، تداوم و تغییر در هم تنیده شده است.

درواقع، داستان تداوم نهادهای آمریکایی حتی پیچیده‌تر از آن است. جنگ داخلی عمدتا بر سر مساله برده‌داری انجام شد و حتی قبل از شکست ارتش‌های کنفدراسیون، در ۲۲ سپتامبر ۱۸۶۲، رئیس‌جمهور آبراهام لینکلن اعلامیه رهایی را صادر و اعلام کرد که برده‌داری پایان خواهد یافت. پس از پیروزی، اصلاحیه‌های سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم بردگان را آزاد کردند، به همه آزادگان شهروندی و حمایت یکسان اعطا کردند و انکار رای بر اساس «نژاد، رنگ، یا شرایط قبلی بندگی» را غیرقانونی کردند. تغییر در نهادها همان‌طور که می‌توان تصور کرد در حال اتفاق بود. اگرچه این اصلاحات و استقرار نیروهای شمالی در جنوب آغازگر دوره بازسازی بود که طی آن سیاه‌پوستان پیشرفت‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مهمی داشتند؛ اما این کوتاه‌مدت بود. رستگاری جایگزین بازسازی شد که در آن نیروهای ارتجاعی قصد داشتند جنوب را «رستگار» کنند. این به معنای تحمیل مجدد بسیاری از شیوه‌های اقتصادی دوران برده‌داری بود که سیاه‌پوستان را مجبور به روابط کاری با دستمزد کم، مهارت پایین و اجباری در مزارع بزرگ کرد (وینر، ۱۹۷۸). رستگاری به جیم کرو تبدیل شد که در آن شکل شدید تبعیض اجتماعی و اقتصادی با انقیاد اقتصادی سیستماتیک و سلب حق رای سیاسی کامل سیاهان همراه بود، با وجود اصلاحیه پانزدهم (وودوارد، ۱۹۵۵؛ رایت، ۲۰۱۳).

ویژگی‌های تداوم و تغییر آمریکا موضوع یک ادبیات تاریخی حجیم است، همان‌طور که بسیاری از سوالات دیگر درباره تداوم نهادی. باوجوداین، یک چارچوب مفهومی برای جهت‌گیری خود مفید است. اگرچه هیچ اپیزود تاریخی دیگری مانند تاریخ پر پیچ و خم برده‌داری در جنوب ایالات متحده، ویژگی‌های دقیقی ندارد؛ اما می‌توانیم دلایل اقتصادی و سیاسی را درک کنیم که چرا گروه‌های خاصی می‌خواستند روابط کار اجباری را بر سیاه‌پوستان جنوبی تحمیل کنند و چرا و چگونه موفق شدند و چرا و چگونه، در نهایت، پروژه آنها با تغییرات گسترده دوران حقوق مدنی شکست خورد؟

■ علل زیربنایی تغییرات نهادی

هدف این مقاله ارائه ابزارهای مفهومی برای روشن شدن برخی از عوامل زیربنای تداوم نهادی و تغییر نهادی است. هدف ما ارائه یک چارچوب ساده است که می‌تواند به روشن شدن کانال‌های تداوم و تغییر در نهادها در طیف وسیعی از اپیزودهای تاریخی کمک کند. چارچوب ما یک مدل ساده و پویا-تئوری بازی است، با جامعه متشکل از تعدادی گروه از افراد که ترجیحاتی نسبت به سیاست و ترتیبات نهادی دارند که تعیین می‌کند، برای مثال، چه نوع روابط اقتصادی ممکن است. افراد به‌طور بالقوه آینده‌نگر هستند و ممکن است نه تنها به نتایج فعلی بلکه به آینده نیز اهمیت دهند. نهادها-که بیشتر با نهادهای سیاسی مطابقت دارند، اگرچه ممکن است دارای عناصر اجتماعی نیز باشند- توزیع قدرت سیاسی در جامعه را تعیین می‌کنند. این ترجیح غیرمستقیم دیگری را نسبت به نهادها ایجاد می‌کند. این تمایل برای تاثیرگذاری بر نهادهای آینده البته به‌دلیل اینکه نخبگان جنوبی در اواسط قرن نوزدهم مایل بودند از بقیه ایالات متحده جدا شوند و زمانی که این امکان‌پذیر نبود، به جنگی بزرگ بپردازند تا بتوانند نظری درباره نهادهای آینده داشته باشند، مرتبط است (پاتر، ۱۹۷۶؛ وینگست، ۱۹۹۸).

با استفاده از این چارچوب، ابتدا ساده‌ترین نوع تداوم نهادی را برجسته می‌کنیم که آن را «سکون نهادی» می‌نامیم. این یک تعادل نهادی تغییر ناپذیر است: همان ترتیب نهادی که ما با آن شروع می‌کنیم، بارها و بارها تکرار می‌شود. دلایل متعددی برای رکود نهادی وجود دارد؛ اما مهم‌ترین آنها این است که قدرت، قدرت می‌آورد. یعنی گروه‌هایی که از نهادهای فعلی سود می‌برند از قدرت خود برای حفظ آنها استفاده می‌کنند و در این فرآیند قدرت خود را بر نهادهای آینده بازتولید می‌کنند. درباره جنوب ایالات متحده، این پویایی‌ها قطعا مهم بودند. صاحبان مزارع بزرگ گروهی بودند که بیشترین قدرت را در دوره قبل از جنگ داشتند و این گروه هم نسبتا منسجم بودند و هم متقاعد شده بودند که نهادهای سیاسی و اقتصادی تحت بردگی به نفع آنها هستند. تسلط آنها بر قدرت و انسجام به اندازه کافی قدرتمند بود که حتی پس از بازسازی، آنها توانستند بسیاری از قدرت سیاسی خود را حفظ کنند (وینر، ۱۹۷۸). باوجوداین، همان‌طور که بحث ما تاکنون نشان داده است، وقتی مردم به‌طور غیررسمی از تاثیر ماندگار قانون اساسی ایالات متحده صحبت می‌کنند، این نوع رکود لزوما آن چیزی نیست که آنها در ذهن دارند. تغییرات در آمریکای لاتین یا کارائیب حتی گسترده‌تر بوده است. با این حال، دیدگاه بسیاری از دانشمندان علوم اجتماعی درباره تداوم نهادی توسط این نوع سکون نهادی و پویایی قدرت-زاینده-قدرت شکل گرفته است. به‌عنوان مثال، تز معروف انگرمن و سوکولوف درباره مشکلات نهادی آمریکای لاتین بر این نکته تاکید می‌کند که چگونه حکومت استعماری نابرابری اقتصادی را ایجاد می‌کند و این نابرابری اقتصادی به بخش‌های ثروتمند جامعه قدرت می‌بخشد که منجر به تداوم نهادی می‌شود. مسلما نمونه‌هایی از این نوع سکون نهادی وجود دارد؛ از جمله برخی در آمریکای لاتین، در جنوب ایالات متحده قبل از جنگ داخلی و در کره‌شمالی امروز. با این حال، همان‌طور که در زیر بحث می‌کنیم، بیشتر تداوم نهادی در آمریکای لاتین به این شکل نبود و حتی زمانی که نابرابری پابرجا بود و ریشه‌های نهادی داشت، نه به این سبب بود که همان نخبگان قدرت را حفظ کردند و نه به این دلیل بود که سیستم اقتصادی دائما ثابت مانده بود. در عمل، تداوم اغلب شکل بسیار غنی‌تر و متنوع‌تری نسبت به سکون نهادی به خود می‌گیرد. برای درک این پویایی‌های نهادی غنی‌تر، ابتدا با ارزیابی نیروهایی که منجر به تغییر می‌شوند، شروع می‌کنیم. ما بر دو عامل مرتبط به هم و اینکه چگونه چارچوب ما عملکرد آنها را روشن می‌کند، تاکید می‌کنیم. اول، ممکن است بین ترتیبات سیاسی و اقتصادی ناسازگاری وجود داشته باشد. ایستایی صرفا از این واقعیت ناشی نمی‌شود که قدرت مولد قدرت است. همچنین مستلزم آن است که کسانی که این قدر قدرت را دارند، بخواهند ترتیبات نهادی فعلی را حفظ کنند. اما تصور کنید که گروه‌هایی که تحت نهادهای کنونی توانمند شده‌اند، مجموعه متفاوتی از ترتیبات نهادی را ترجیح می‌دهند. به‌عنوان مثال، این می‌تواند به دلایل اقتصادی باشد؛ نهادهای سرکوبگر ممکن است هزینه‌های اقتصادی عمده‌ای ایجاد کنند که حتی گروه کنترل کننده قدرت سیاسی ممکن است بخواهد از آن اجتناب کند. نمونه‌ای از این پدیده در تاریخ اخیر، جنبش اصلاحی نخبگان (سیاسی) در اتحاد جماهیر شوروی است. لزومی نداشت که اتحاد جماهیر شوروی در سه‌سال کوتاه بین سال‌های ۱۹۸۹ و ۱۹۹۱ دچار فروپاشی شود؛ اما حوزه‌های انتخابیه به اندازه کافی قدرتمند متقاعد شدند که هزینه‌های اقتصادی این استراتژی بسیار زیاد است و تصمیم گرفتند به جای آن یک فرآیند اصلاحی را مهندسی کنند. برنامه آنها انجام اصلاحات محدود، نوسازی اقتصاد، اما حفظ رژیم کمونیستی کمابیش دست نخورده بود (رولاند، ۱۹۹۱). اما واقعیت تغییر نهادی پیچیده‌تر بود.

یک نمونه تاریخی کلاسیک از این نوع اصلاحات نهادی، نظریه انقلاب شکوهمند نورث و وینگست به‌عنوان یک تعهد نهادی برای بازپرداخت بدهی‌های دولتی است که سپس روند تغییرات سیاسی عمیق‌تری را به راه انداخت (نورث و وینگست، ۱۹۸۹). بسیاری از نظریه‌های مارکسیستی درباره گذار از فئودالیسم به سرمایه‌داری نیز در این دسته‌بندی گسترده قرار می‌گیرند و بر تضادهای درونی سیستم فئودالی، به‌ویژه زمانی که شهرها و صنایع اولیه شکوفا شدند، تاکید می‌کنند.

ثانیا، حتی اگر قدرتمندان سیاسی هیچ منفعت اقتصادی مستقیمی از آغاز تغییرات نهادی نداشته باشند، تهدید واکنش‌های سیاسی یا تهدید انقلاب از سوی غیرنخبگان می‌تواند آنها را وادار به انجام این کار کند. شرایط اقتصادی و سیاسی تقریبا در هر جامعه‌ای در نوسان دائمی است. این امر به‌ویژه در نظام‌های سیاسی غیردموکراتیک صادق است؛ جایی که کنترل نخبگان بر نظام سیاسی به ناتوانی اکثریت در سازمان‌دهی و حل مشکل کنش جمعی خود بستگی دارد. با این حال، تغییرات در قدرت بالفعل غیرنخبگان گاهی اتفاق می‌افتد و خود چنین تغییراتی و پیش‌بینی آنها می‌توانند به محرک‌های قدرتمند تغییرات نهادی تبدیل شوند. برای مثال، پس از دوره‌های اپیزودیک ناآرامی یا شور انقلابی، ممکن است تغییرات نهادی بزرگی بر نخبگان تحمیل شود؛ همان‌طور که اشراف امپراتوری روسیه در بحبوحه جنگ روسیه و ژاپن در سال‌های ۱۹۰۴-۱۹۰۵ و حتی واضح‌تر، پس از انقلاب بلشویک تجربه کردند. از طرف دیگر، نخبگان ممکن است متوجه شوند که باید اصلاحات را خودشان آغاز کنند تا از نتایج بدتر جلوگیری کنند. عجم اوغلو و رابینسون (۲۰۰۶) استدلال می‌کنند که ظهور دموکراسی در بسیاری از کشورهای اروپا و برخی در آمریکای لاتین در طول قرن ۱۹ و اوایل قرن ۲۰ این منطق را نشان می‌دهد. در تئوری آنها، وقتی شهروندان مشکل کنش جمعی خود را در طول فرصت‌های موقتی حل می‌کنند، قدرتی بالفعل برای به چالش کشیدن سیستم حاکم به‌دست می‌آورند. ممکن است نخبگان بخواهند به یک سیستم سیاسی متعهد شوند که پاسخ‌گوی خواسته‌های آنها باشد تا راهی برای آرام کردن این اقدامات باشد. دموکراسی‌سازی یک ابزار تعهد موثر از این نوع است؛ زیرا قدرت سیاسی را به‌طور مساوی در جامعه توزیع می‌کند.

با این حال، این منابع ناسازگاری بین ملاحظات اقتصادی و سیاسی همیشه منجر به تغییر نهادی نمی‌شود. این به دلیل امکان چیزی است که ما آن را «ثبات استراتژیک» می‌نامیم یعنی گروه‌های قدرتمند سیاسی ممکن است از تغییرات نهادی خودداری کنند؛ زیرا نگران پویایی‌های نهادی بعدی هستند. این ایده به اشکال مختلف در ادبیات ظاهر شده است. فرناندز و رودریک (۱۹۹۱) خاطرنشان کردند که ناتوانی در اطمینان از توزیع مجدد رانت‌ها ممکن است عوامل ریسک‌گریز را وادار کند تا اصلاحاتی را که بازدهی نامشخصی دارند، مسدود کنند و در نتیجه ثبات نهادی را تضمین کنند. در مقاله سال ۲۰۰۶، عجم اوغلو و رابینسون استدلال کردند که آنچه آنها «اثر بازنده سیاسی» (ترس از دست دادن قدرت سیاسی) می‌نامند، اغلب می‌تواند یک نیروی فلج‌کننده در برابر اصلاحات نهادی باشد؛ حتی زمانی که چنین اصلاحاتی می‌تواند منافع اقتصادی و حتی پیشرفت‌های نظامی را به همراه داشته باشد. آنها (۲۰۱۲) یک نظریه کلی از «شیب‌های لغزنده» ارائه می‌کنند که این نوع ثبات استراتژیک را رسمیت می‌بخشد. چارچوب آنها راه ساده‌ای برای تفکر درباره ثبات استراتژیک و پیامدهای آن ارائه می‌دهد. چندین مثال تاریخی، همان‌طور که با جزئیات بیشتر بحث می‌کنیم، این نوع ملاحظات استراتژیک را در محاسبات سازمانی گروه‌های قدرتمند نشان می‌دهند. یک مورد آشکار، روند اصلاحات در اتحاد جماهیر شوروی است که در بالا به آن اشاره کردیم. برنامه اصلاح‌طلبان محدود کردن تغییرات سیاسی و در عین حال مدرن کردن اقتصاد و بهبود تخصیص منابع در سیستم کمونیستی بود. اما هنگامی که روند اصلاحات در جریان بود، بسیار فراتر و سریع‌تر از آنچه اصلاح‌طلبان کمونیست می‌خواستند یا می‌توانستند پیش بینی کنند، پیش رفت (فیشر، ۱۹۹۴؛ تریزمن، ۲۰۱۱). بنابراین اگر حفظ اتحاد جماهیر شوروی و نظام سیاسی آن یک اولویت مهم برای اصلاح‌طلبان بود، ممکن بود دلیلی برای جلوگیری از اصلاحات اولیه راهبردی داشته باشند؛ حتی اگر این اصلاحات مفید باشد، زیرا آنها اولین گام به سوی یک شیب لغزنده بودند. در واقع، بسیاری از رهبران خودکامه جمهوری‌های شوروی سابق، مانند آذربایجان، بلاروس، ترکمنستان یا ازبکستان، تمایلی به پذیرش اصلاحات عمیق اقتصادی نداشته‌اند و شاید از تجربه روسیه درس گرفته‌اند. عجم اوغلو و رابینسون (۲۰۰۶) همچنین تاکید کردند که عدم تمایل بسیاری از نخبگان در روسیه مطلقه و امپراتوری هاپسبورگ در اوایل قرن ۱۹ برای استقبال از صنعتی شدن و راه‌آهن به نگرانی آنها درباره از دست دادن قدرت سیاسی پس از شروع فرآیند صنعتی شدن مربوط می‌شود. به‌طور مشابه، همان‌طور که توسط عجم اوغلو و همکاران (۲۰۱۰) استدلال شده است، بسیاری از رهبران آفریقا ممکن است به‌رغم نیاز به قدرت نظامی در برابر قیام‌ها و دشمنان داخلی، از ایجاد ارتش‌های قوی خودداری کرده باشند؛ زیرا آنها این را اولین گام به سوی یک شیب لغزنده می‌دانستند که در آن ارتش قدرتمندتر یا حتی توانمندتر می‌شد و به مهندسی کودتا علیه آنها دست می‌زد. یک مجموعه جالب دیگر از شرایط که می‌تواند به تداوم نهادی منجر شود، هماهنگی نادرست است. اگرچه ممکن است تغییر نهادی برای بسیاری از شهروندان و گروه‌های سازمان‌یافته سودمند باشد، اما اغلب نیازمند اعتماد و هماهنگی بین گروه‌ها است، به‌ویژه اعتماد به اینکه هیچ کس سعی نخواهد کرد این فرآیند را تسخیر کند. این پویایی منجر به تعادل‌های چندگانه می‌شود، وقتی اعتماد از بین می‌رود، ممکن است فرآیند تغییر نهادی هرگز از زمین خارج نشود و شکلی از سکون نهادی را ایجاد کند. اگر گروه‌های مختلف به یکدیگر اعتماد می‌کردند، یک ترتیب بهتر نهادی، با تقسیم قدرت بین گروه‌ها نیز یک وضعیت تعادلی خواهد بود. بحث ما تاکنون بسیاری از ادبیات اقتصاد و علوم سیاسی را دنبال کرده است و بر سکون نهادی (تداوم نهادی شدید) به‌عنوان مدل مفهومی (معمولی) برای تفکر درباره دوام نهادها تمرکز کرده است. با این حال، واقعیت بسیار پیچیده‌تر است. نهادها در معرض تغییر مداوم هستند؛ زیرا جوامع بسیار کمی شرایط تغییرناپذیر را حتی برای دوره‌های زمانی کوتاه تجربه می‌کنند. بنابراین تصور تداوم نهادی به‌عنوان ایستایی در بهترین حالت رضایت‌بخش نیست و در بدترین حالت بالقوه گمراه‌کننده است.

در این صورت تداوم نهادی چه معنایی می‌تواند داشته باشد؟ مفهوم کلی‌تری از تداوم در کارهای مربوط به وابستگی مسیر پیشنهاد شده است. ما این مطالعات و به ویژه مطالعات عجم اوغلو و رابینسون (۲۰۱۲) را با استفاده از مفهوم «تغییر وابسته به مسیر» به‌عنوان مفهوم دیگر، اغلب مرتبط‌تر، از تداوم در نهادها دنبال می‌کنیم. منظور ما از وابستگی به مسیر این است که فرآیند تغییر نهادی توسط شرایط تاریخی و انتخاب‌های اولیه نهادی شکل می‌گیرد. دو جامعه‌ای که با نهادهای تا حدودی متفاوت شروع می‌شوند (به‌طور بالقوه مشابه، اما هنوز با تفاوت‌های کوچک) ممکن است به مسیرهای بسیار متفاوتی ختم شوند. این ممکن است مستلزم پویایی‌های سازمانی متمایز و احتمالا نتایج اقتصادی متفاوت باشد.

ما دو نوع تغییر وابسته به مسیر را مشخص می‌کنیم؛ درونی و بیرونی. تغییرات وابسته به مسیر ذاتی ناشی از پویایی درونی است. تفاوت‌های کوچک می‌تواند جامعه را در حوزه جذب تعادل‌های نهادی بسیار متفاوت قرار دهد. با این حال، حتی جالب‌تر ممکن است تغییر وابسته به مسیر بیرونی باشد که به موجب آن تفاوت‌های کوچک توسط شوک‌های برون‌زا تقویت می‌شوند. ما چندین نمونه از تغییرات وابسته به مسیر را مورد بحث قرار می‌دهیم و تاکید می‌کنیم که چگونه آنها مفهوم ظریف‌تر و مفیدتری از تداوم را نسبت به دیدگاه سکون نهادی غالب‌تر در ادبیات اقتصاد ارائه می‌دهند. به‌طور خاص، ما تغییر وابسته به مسیر بیرونی را با بحث‌های مختصری درباره تز برنر (۱۹۷۶) درباره اینکه چرا مرگ سیاه و فروپاشی جمعیت متعاقب آن تاثیرات بسیار متفاوتی بر نهادها در بخش‌های مختلف اروپا داشت، نشان می‌دهیم. عجم اوغلو و همکاران (۲۰۰۲) بحث مشابهی درباره فرصت‌های صنعتی‌سازی دارند که منجر به واگرایی عظیم در میان مستعمرات سابق اروپایی با ساختارهای نهادی متفاوت در قرن ۱۹ شد. بحث آنها درباره مسیرهای متفاوت گواتمالا و کاستاریکا به دنبال پیشرفت در فناوری حمل‌ونقل که باعث رونق قهوه در هر دو اقتصاد شد و استدلال پاتنام (۱۹۹۳) درباره واگرایی بین شمال و جنوب ایتالیا نیز در این زمینه قرار می‌گیرد.

ما مقاله را با بحث مختصری درباره سه موضوع اصلی مرتبط به پایان می‌رسانیم که در این مقاله نمی‌توانیم به آنها دقت کنیم؛ اما می‌توانیم به اختصار به آنها بپردازیم. اینها عبارتند از: ۱- طراحی تداوم در نهادها؛ ازآنجاکه نهادها می‌توانند هم پایدار باشند و هم در مسیر تغییر باشند، ائتلاف‌های قدرتمند ممکن است بخواهند تدابیر نهادی بیشتری را برای کند کردن یا جلوگیری از تغییر ایجاد کنند. ما هم ایده‌های نظری و هم برخی کاربردها را در این زمینه مورد بحث قرار دادیم. ۲- تحرک اجتماعی و پویایی نهادی؛ نیروی دیگری که می‌تواند نهادها را بی‌ثبات کند یا به ثبات آنها کمک کند، تاثیر متقابل بین تحرک اجتماعی و ترجیحات نهادی است. وقتی کسانی که در یک آرایش نهادی قدرت سیاسی ندارند، انتظار دارند که می‌توانند تحرک اجتماعی رو به بالا داشته باشند و از همان ساختار نهادی که اکنون آنها را پایین نگه داشته است سود ببرند، ممکن است کمتر تمایلی به اقدام علیه آن داشته باشند. این نمونه‌ای از تحرک اجتماعی پیش‌بینی شده است که نهادهای موجود را بیشتر تثبیت می‌کند. ۳- فرهنگ و نهادها؛ در دهه‌های اخیر تحقیقات درباره نقش عوامل فرهنگی در توسعه اقتصادی و نهادی تجدید حیات شده است. تاثیر متقابل بین فرهنگ و نهادها نیروی قدرتمند دیگری است که می‌تواند هم تغییر نهادی و هم تداوم ایجاد کند. از یکسو، زمانی که تغییرات فرهنگی به‌طور طبیعی تحت نظارت یک نهاد خاص رخ می‌دهد، ممکن است نیرویی برای تضعیف همان نهادها باشد. از سوی دیگر، فرهنگ ممکن است خود را با محیط نهادی منطبق کند و جایگاه خود را در جامعه تثبیت کند.

■ دلایل متعددی برای رکود نهادی وجود دارد؛ اما مهم‌ترین آنها این است که قدرت، قدرت می‌آورد. یعنی گروه‌هایی که از نهادهای فعلی سود می‌برند از قدرت خود برای حفظ آنها استفاده می‌کنند و در این فرآیند قدرت خود را بر نهادهای آینده بازتولید می‌کنند. درباره جنوب ایالات متحده، این پویایی‌ها قطعا مهم بودند

■ حتی اگر قدرتمندان سیاسی هیچ منفعت اقتصادی مستقیمی از آغاز تغییرات نهادی نداشته باشند، تهدید انقلاب از سوی غیرنخبگان می‌تواند آنها را وادار به انجام این کار کند. شرایط اقتصادی و سیاسی تقریبا در هر جامعه‌ای در نوسان دائمی است. این امر به‌ویژه در نظام‌های سیاسی غیردموکراتیک صادق است

یادداشت

داستانی از آلمان ۱۹۲۳

از تورم به ابرتورم

نویسنده: ولکر اولریش
ترجمه: منصور بیطرف

■ آیا تورم مطلوب است؟

در صبح روز ۱۲ اوت سال ۱۹۲۳ خانم استرانهایم با دو فرزندش در درسدن برای خرید رفت. این خانم در دفتر خاطرات روزانه‌اش نوشت: «طبق معمول همه لبنیات به غارت رفته بود، نه کره‌ای بود، نه تخم‌مرغی، سه پوند گوشت می‌شد ۳ میلیون مارک.» این را بگوییم که این آلمانی در دفتر خاطرات روزانه‌اش این را ننوشته بود که دولت کونو در همان روز سقوط کرده بود. همچنین ویکتور کلمپرر (زبان‌شناس و روزنامه‌نگار آلمانی) هم حتی یک خط در روزنامه‌اش درباره استعفای کونو ننوشته بود.

تیتر غالب روزنامه‌ها، بی‌ارزش شدن غم‌انگیز پول آلمان یا تبلیغات روزنامه‌ای که برخی از نمونه‌های واضح آن این بود: «دررنر یک فروشگاه ارزان ارائه می‌کند: چکمه مردانه ۱۶٫۵ میلیون، شلوار مردانه ۶٫۵ میلیون، کلاه ۳٫۶ میلیون، لباس زنانه ۵۵٫۴۱ میلیون، یک مورد ارزان فقط ۵٫۷۴ میلیون، ارزان‌ترین بند زنانه ۵۰۰ هزار مارک و غیره. غیره.»

حلقه‌های ملی‌گرایان متهم تورم خارج از کنترل را پرداخت‌های غرامت جنگ کرده بودند؛ اما دلایل واقعی عمیق‌تر بود و به جنگ جهانی اول برمی‌گشت. امپراتوری آلمان جنگ را نه با بالا بردن مالیات بلکه عمدتا با صدور اوراق داخلی تامین مالی می‌کرد آن هم با این فرض که با شکست خوردن دشمنان آلمان و بعد از پیروزی قطعی قیصر می‌توان آنها را وادار به پرداخت کرد.

علاوه بر این ازآنجاکه رایش بانک هیچ راه دیگری برای برخورد با قیمت‌های انفجاری مثل سال ۱۹۱۶ نداشت، شدیدا اعتبار خودش را از دست داده بود.

مقدار پول در گردش میان اول اوت ۱۹۱۴ و اول دسامبر ۱۹۱۸ از ۲٫۹ میلیارد مارک به ۱۸٫۶ میلیارد مارک رسید و تا پایان جنگ جمع بدهی‌های آلمان به ۱۵۶ میلیارد مارک افزایش یافت. بهره‌ای که فقط به تنهایی به این حجم بزرگ می‌رسید در سال پایانی جنگ بالغ بر ۹۰ درصد هزینه‌های عادی رایش می‌شد. اگر بخواهیم عملی حرف بزنیم، ارزش مارک تقریبا به نصف ارزشش در سال پیش از جنگ رسیده بود.

فلیکس پینر، گزارشگر اقتصادی نشریه برلینر تاگبالت در اواخر دسامبر سال ۱۹۱۸ نوشت: «رژیم قبلی جنگ را مثل یک قمارباز ناامیدی که همه چیزش را روی یک تک کارت حساب کرده است، ادامه داد. قیمت‌ها دیوانه‌وار بالا می‌روند تا تولید را تحریک کنند و قیمت‌های بالاتر دستمزدهای بالاتر را می‌آورد و بالعکس. تورم که تا یک اندازه‌ای گریزناپذیر بود، وارد ابعاد ممنوعه شدند.»

بعد از سال ۱۹۱۸ اصلاحات ارزی الزام‌آور بود؛ اما دولت‌های دموکراتیک پس از جنگ جرات برداشتن گام آن را نداشتند و اولویت را بر حفظ آرامش اجتماعی از طریق مهار کردن بودجه ملی و ثبات مارک گذاشته بودند. به همین خاطر آنها سیاست‌های تورمی گذشته را برای تامین مالی هزینه‌های جنگ شکست‌خورده ادامه دادند.

دولت مجبور بود میلیون‌ها سرباز را از حالت بسیج عمومی درآورد و آنها را در نیروی کار ادغام سازد و برای آنکه صنعت به تولید زمان صلح برگردد به آن سوبسید بدهد و به بنگاه‌هایی که در خاک آلمان اموالشان را از دست داده بودند و مجبور شده بودند که واگذار کنند خسارت بپردازد. تمام اینها بدهی دولت را به سطح بی‌سابقه‌ای رسانده بود.

علاوه بر این دستمزدها، حقوق‌ها و منافع اجتماعی پس از جنگ سرسام‌آور شده بود؛ زیرا حکومت، بازرگانان آلمانی و اتحادیه‌ها افزایش دستمزدها را ابزاری می‌دیدند که مانع شورش‌های انقلابی و رادیکالیزه شدن طبقه کارگر می‌شود. فی‌الواقع اجماعی که در میان قدرت در سال‌های ابتدایی پس از جنگ آلمان وجود داشت، این بود که تورم مطلوب است.

حتی اصلاحاتی که ماتیاس ارتزبرگر، وزیر دارایی در ماه ژوئیه ۱۹۱۹ پیش‌رو گذاشت اساسا چیزی را تغییر نداد. آن اصلاحات اقتدار دولت ملی را روی ایالت‌های منطقه‌ای تثبیت کرد و زمینه کاری برای یک نظام مدرن مالیاتی را ریخت. ارتزبرگر می‌خواست در ماه دسامبر سال ۱۹۱۹ با استفاده از بسته‌های قانونی که شامل اخذ مالیات بسیار سنگین و یک‌باره از دارایی‌های افراد ثروتمند و متمول می‌شد، به جمع‌آوری نقدینگی بپردازد. اما هیچ‌کدام از این تغییرات برای مهار تورم یا بدهی ملی موثر نبود.

بازرگانان که با مالیات‌های سنگین مواجه شده بودند به راحتی قیمت‌ها را بالا می‌بردند و از آنجا که هزینه‌های حکومت بالاتر از درآمدها بود این شکاف می‌توانست فقط با تعهدات جدیدتر پر شود. در سال ۱۹۲۰ بدهی ملی آلمان ۱۸٫۹ میلیارد مارک بود. تا سال ۱۹۲۱ این بدهی به ۲۴۸٫۸ میلیارد افزایش یافت.

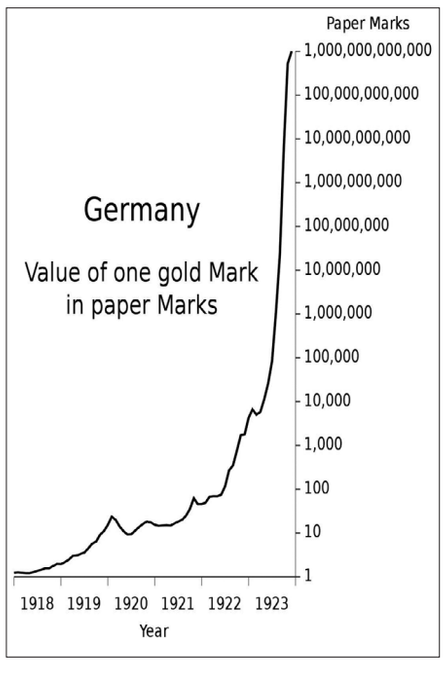

پرسش امروز

تجربه ۵ کشور در توسعه خودروهای برقی

محمدرضا دادگستر: شاید تا ۱۵ سال قبل کمتر کسی فکر می‌کرد که بحث خودروهای برقی و سیاست‌های معطوف به ترویج آن تا این اندازه گسترش پیدا کند. اما با تغییرات سریعی که در پنج‌سال اخیر رخ داده و تغیرات اقلیمی را به اولویت دستورکار سیاستگذاری جهانی تبدیل کرده، بازار خودروهای برقی رشدی برق‌آسا را تجربه کرده و اکنون بیش از هر زمان دیگری در تاروپود زندگی مردم، البته بیشتر در کشورهای توسعه‌یافته، جا گرفته است. در ایران نیز وزارت صمت، توسعه وسایل نقلیه برقی را جزو اولویت‌های خود اعلام کرده است. با این حال فرصت‌ها و چالش‌های موجود در این مسیر کم نیستند و این پدیده نوظهور ابعاد پیدا و پنهانی دارد که شناخت آنها برای سیاستگذار ضروری است. پرونده امروز «باشگاه اقتصاددانان» به این موارد پرداخته و بررسی کرده است که دولت‌ها چگونه می‌توانند زرادخانه سیاستی و حکمرانی خود را برای پاسخ به آنها آماده کنند.

آمریکا و چالش‌های زیرساختی خودروهای برقی

چارلز سترفیلد
موسسه ادیسون الکتریک

کلن شفتر
موسسه ادیسون الکتریک

از سال ۲۰۱۸ به این سو، بازار خودروهای برقی به‌سرعت توسعه پیدا کرده است. اولین نقطه‌عطف عمده فروش تجمعی یک میلیون خودروی برقی در سال ۲۰۱۸، بیش از هشت‌سال پس از معرفی اولین خودروهای برقی بازار انبوه در اواخر سال ۲۰۱۰ به دست آمد. کمتر از سه‌سال بعد، نقطه‌عطف فروش انباشته ۲ میلیون دستگاهی در سال ۲۰۲۱ حاصل شد. مشتریان همچنان به خرید خودروهای برقی با تعداد بی‌سابقه ادامه می‌دهند و شرکت‌های برق و دیگر ذی‌نفعان در تلاش هستند تا امکان استفاده از خودروهای برقی را برای همه رانندگان فراهم کنند. خودروسازان به پاسخگویی به تقاضای مشتریان با توسعه مدل‌های بیشتر ادامه می‌دهند؛ از جمله خودروهای برقی پلاگین هیبریدی (PHEV) و خودروهای الکتریکی باتری‌دار (BEV) که به طور فزاینده‌ای با موتورهای احتراق داخلی (ICE) رقابت می‌کنند. قانون سرمایه‌گذاری زیرساخت و مشاغل (IIJA) برای تداوم و سرعت‌بخشی به روند گذار به خودروهای برقی حیاتی است. IIJA بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها از زمان نیودیل است و شامل چند مفاد برای حمل‌ونقل برقی از جمله اختصاص ۷٫۵ میلیارد دلار بودجه برای زیرساخت‌های شارژ، ۵ میلیارد دلار برای اتوبوس‌های مدرسه برقی و ۵٫۶ میلیارد دلار برای اتوبوس‌های ترانزیتی برقی است. فقدان زیرساخت شارژ اغلب به‌عنوان مانع اصلی برای افزایش پذیرش خودروهای برقی ذکر می‌شود و بودجه IIJA نشان‌دهنده سرمایه‌گذاری بی‌سابقه در بخش شارژ خودروهای برقی در بسیاری از مناطق ایالات‌متحده است که برای رشد بازار ضروری است. برخلاف خودروهای معمولی که به‌طور معمول فقط در پمپ بنزین‌ها سوخت‌گیری می‌کنند، خودروهای برقی ممکن است در مکان‌های مختلف مانند زمانی که در خانه پارک شده‌اند، در محل کار یا در مکان‌های عمومی، با استفاده از انواع مختلف تجهیزات شارژ که اغلب به‌عنوان ایستگاه شارژ یا پورت شارژ شناخته می‌شوند، شارژ شوند. پیش‌بینی می‌شود که موجودی خودروهای برقی (یعنی تعداد خودروهای برقی در جاده‌های ایالات‌متحده) در سال ۲۰۳۰ به ۲۶٫۴ میلیون دستگاه برسد که بیش از ۱۰ درصد ۲۵۹ میلیون دستگاه وسیله نقلیه (خودروها و کامیون‌های سبک) است که انتظار می‌رود در سال ۲۰۳۰ در جاده‌های ایالات‌متحده تردد کنند. فروش سالانه خودروهای برقی در سال ۲۰۳۰ نزدیک به ۵٫۶ میلیون دستگاه خواهد بود که به ۳۲ درصد فروش سالانه خودروهای سبک در سال ۲۰۳۰ خواهد رسید. در مقایسه با پیش‌بینی ما در سال ۲۰۱۸، این افزایش بیش از ۱٫۸ میلیون دستگاه فروش سالانه در سال ۲۰۳۰ است. با این حال در دسترس بودن زیرساخت شارژ خودروهای برقی نیز برای رشد این وسایل نقلیه عاملی اساسی است. تخمین می‌زنیم که ۱۲٫۹ میلیون پورت شارژ برای پشتیبانی از ۲۶٫۴ میلیون دستگاه خودروی برقی پیش‌بینی‌شده که در سال ۲۰۳۰ در جاده‌های ایالات‌متحده تردد خواهند کرد موردنیاز است. همچنین تقریبا ۱۴۰ هزار پورت شارژ سریع (DCFC) برای پشتیبانی از شمار خودروهای برقی مورد انتظار ما در سال ۲۰۳۰ موردنیاز است. ایستگاه‌های DCFC برای ممکن‌ساختن سفرهای طولانی‌مدت با خودروهای برقی، کاهش پدیده اضطراب ناشی از کم‌بودن برد این خودروها و ارائه شارژ سریع و راحت برای افرادی که به پارکینگ اختصاصی دسترسی ندارند، کلیدی هستند. شرکت‌های برقی آمریکا سرمایه‌گذاری‌های قابل‌توجهی برای گسترش دسترسی به شارژ خودروهای برقی انجام می‌دهند؛ از جمله سرمایه‌گذاری بیش از ۳٫۴ میلیارد دلاری که برای زیرساخت‌های شارژ و سایر برنامه‌های ترویج وسایل نقلیه برقی اختصاص داده شده است. علاوه بر این، در اواخر سال ۲۰۲۱، موسسه ادیسون الکتریک راه‌اندازی ائتلاف ملی بزرگراه‌های برقی (NEHC) را اعلام کرد، همکاری بین شرکت‌های برقی که هدف مشترک آن استقرار زیرساخت‌های شارژ سریع EV در امتداد کریدورهای مسافرتی بزرگ ایالات متحده است. اعضای NEHC با هم کار می‌کنند تا زیرساخت‌های شارژ سریع را به‌صورت موثر و مناسب به کار گیرند که از تعداد فزاینده خودروهای برقی پشتیبانی می‌کند. اعضای NEHC متعهد به پشتیبانی از بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ پورت DCFC هستند. مشارکت شرکت‌های برقی در توسعه زیرساخت‌های شارژ از اهداف انرژی پاک و حمل‌ونقل دولت پشتیبانی می‌کند، دامنه انتخاب مشتریان را گسترش می‌دهد و به خلق اطمینان از اینکه صاحبان وسایل نقلیه برقی می‌توانند خودروهای خود را در خانه، خیابان و در محل کار، مکان‌های خرید یا در امتداد جاده‌های اصلی کشور شارژ کنند، کمک می‌کند. حمل‌ونقل برقی یک بازی برد-برد است که نه‌تنها نیازهای مشتری را برآورده می‌کند، بلکه مزایای اقتصادی و زیست‌محیطی را برای همه آمریکایی‌ها فراهم می‌کند.

کره‌جنوبی و تحقیق و توسعه موفق برای برقی‌ها

ایونالی
دانشگاه ملی سئول

دولت کره اقدامات سیاستی مختلفی را به‌منظور ارتقای صنعت خودروهای برقی انجام داده که نهادهای گوناگون آن را درگیر ساخته است. وزارت تجارت، صنعت و انرژی (MOTIE) مسوول ترویج تحقیق‌وتوسعه و تقویت زیرساخت‌هایی مانند ایستگاه‌های شارژ خودروهای برقی است. وزارت محیط‌زیست (MOE) مسوول تجاری‌سازی خودروهای برقی و زیرساخت‌ها از طریق ارائه یارانه است. وزارت سرزمین، زیرساخت و حمل‌ونقل (MOLIT) به تنظیم استانداردهای ایمنی برای خودروهای برقی می‌پردازد. دفتر هماهنگی سیاستگذاری دولت (OPGC) وزارتخانه‌های مختلف درگیر در این پروژه ملی را هماهنگ می‌کند. با این حال این کشور بسیار زودتر از دیگران سیاستگذاری گذار به خودروهای برقی را کلید زد. در اوایل دهه ۱۹۹۰، دولت کره برنامه ملی فوق‌پیشرفته‌ای (HAN) را آغاز کرد که یک برنامه در مقیاس بزرگ برای توسعه فناوری‌های پیشرفته بود. هدف آن تبدیل کره به یکی از هفت کشور پیشرو در علم و فناوری بود. یکی از ۱۸ پروژه تحقیق و توسعه در برنامه HAN، توسعه فناوری نسل بعدی خودرو بود. در مجموع ۱۹ ارگان دولتی و ۷۰۹ شرکت خصوصی در بخش خودروی این پروژه مشارکت داشتند و بیش از ۳۰۰ میلیارد وون کره از سوی دولت و بخش خصوصی تخصیص یافت. هدف نهایی توسعه فناوری‌های اصلی برای خودروهای مصرف‌کننده انرژی پاک بود که بتواند استانداردهای محیط‌زیست و مقررات ایمنی کشورهای پیشرفته را رعایت کند. این پروژه به ارتقای سطح فناوری صنعت خودروهای برقی کره‌جنوبی منجر شد، تا جایی که انواع قطعات پیچیده خودروهای برقی را می‌توانست تولید و صادر کند. از سال ۲۰۰۴، صنعت خودروهای برقی کره و سطح فناوری آن تحت سیاست ترویج تحقیق و توسعه دولت گسترش پیدا کرد. در سال ۲۰۰۴، قانون تحقیق و توسعه خودروهای دوستدار محیط‌زیست توسط دولت برای توسعه صنعت خودروهای سازگار با محیط‌زیست تصویب ش که می‌توان آن را اولین پروژه تحقیق و توسعه در صنعت خودروهای برقی در کره در نظر گرفت. دولت پروژه تحقیق و توسعه خود را برای خودروهای برقی در سال ۲۰۱۱ با هدف ارتقای فناوری وسایل نقلیه برقی ایجاد و با ۴۵ موسسه تحقیقاتی و شرکت خصوصی همکاری کرد. همگام با این تصمیم، در همان سال، دولت مرکز خودروهای دوستدار محیط‌زیست (CEFV) را برای حمایت از توسعه فناورانه خودروهای برقی افتتاح کرد. پروژه تحقیق و توسعه انجام‌شده توسط CEFV در سال ۲۰۱۱ آغاز شد. CEFV شرکت‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی را برای رسیدگی به وظایف خاص تحقیق و توسعه تامین مالی می‌کند. این مرکز فناوری‌های تولید خودرویی را توسعه داد که انتشار دی‌اکسیدکربن را کاهش می‌دهد. فروش در بازار داخلی و صادرات این فناوری‌ها نقش شایانی در کمک به اقتصاد کره‌جنوبی ایفا کرده است. کره‌جنوبی همچنین از تحقیق و توسعه خودروهای برقی به‌عنوان ابزاری برای برنامه‌ریزی منطقه‌ای بهره برده است. در سال ۲۰۱۹، دولت تصمیم گرفت هزینه‌های تحقیق و توسعه در خودروهای برقی را به مناطقی که دچار بحران صنعتی هستند، ارائه دهد. وزارت تجارت، صنعت و انرژی، استان جئولانام‌دو را به عنوان ذی‌نفع این پروژه انتخاب کرد و به شرکت‌های کوچک و متوسط منتخب قطعات خودرو در منطقه ۱۷ میلیارد وون کره، معادل حدود ۱۵ میلیون دلار، یارانه پرداخت کرد تا برای تحقیق و توسعه قطعات و سیستم‌های برقی به مدت ۳۳ ماه استفاده شود. علاوه بر این، در همان سال، دولت یک پروژه تحقیق و توسعه را برای توسعه فناوری Micro EV آغاز کرد که شرکت‌های کوچک و متوسط را هدف قرار می‌داد. دولت ۸ میلیارد وون کره، معادل ۷ میلیون دلار آمریکا را برای حدود سه‌سال به این پروژه اختصاص داد. با وجود موفقیت‌هایی که سیاست ملی تحقیق و توسعه خودروهای برقی در کره‌جنوبی داشته، این سیاست با شماری از ناکامی‌ها نیز مواجه شده است. در مقایسه با سایر کشورهای پیشرو در صنعت خودروهای برقی، کره دارای سطح نسبتا پایینی از رقابت‌پذیری فناوری برقی است؛ به‌ویژه در بخش مواد و قطعات خودروهای برقی، کره با امتیاز ۷۱ از ۱۰۰ رقابت‌پذیری ضعیف‌تری را نشان می‌دهد. چنین امتیاز پایینی در بخش قطعات خودروهای برقی نشان می‌دهد که کره به‌شدت به واردات مواد اصلی مورد استفاده در باتری‌ها و پیشرانه‌های خودروهای برقی وابسته است. عملکرد نامطلوب خودروهای الکتریکی کره از این ادعا حمایت می‌کند که هزینه بالای تحقیق و توسعه کره لزوما به دستیابی به فناوری‌های پیشرفته منجر نمی‌شود. همچنین کره از نظر تعداد پتنت‌های ثبت‌شده مربوط به خودروهای برقی کشور پیشرو نیست و پس از چین، ایالات‌متحده و ژاپن در رتبه چهارم جهان قرار دارد.

چین و ابتکارهای دولت در بازار برقی‌ها

شانجون لی
بانک جهانی

گذار از خودروهای معمولی به برقی به دلایل گوناگون اقتصادی و فناورانه چالش‌برانگیز است؛ از جمله هزینه بالای خرید اولیه (عمدتا به دلیل هزینه بالای باتری)، محدوده رانندگی محدود، نیاز به زیرساخت شارژ و عدم‌اطمینان در مورد کیفیت این فناوری جدید. با این حال، این گذار فرصت بازار فوق‌العاده‌ای را برای شرکت‌ها و دولت‌ها فراهم می‌کند. دولت‌های مرکزی و محلی در کشورهای بزرگ اهداف بلندپروازانه‌ای را در زمینه گذار به خودروهای برقی تعیین و سیاست‌های مختلفی را برای ارتقای این فناوری اجرا کرده‌اند. این سیاست‌ها شامل یارانه برای خریداران خودروهای برقی در جهت کاهش هزینه خرید اولیه در قالب اعتبارات مالیاتی یا تخفیف، یارانه برای ایستگاه‌های شارژ به‌منظور کاهش هزینه نصب و طیف وسیعی از سیاست‌های غیرمالی مانند یارانه برق برای شارژ، امتیاز پارکینگ و امتیازات استفاده از مسیرهای ویژه است. علاوه بر این سیاست‌های هدف طرف تقاضا، سیاست‌های طرف عرضه وجود دارد که خودروسازان را ملزم می‌کند به هدف افزایش سهم خودروهای برقی در سبد محصولات جدید خود و استانداردهای مصرف سوخت که میانگین مصرف سوخت خودروهای جدید را هدف قرار می‌دهد، برسند.

مداخله دولت در صنعت و بازار خودروهای برقی را می‌توان از منظر شکست‌های متعدد بازار که ممکن است در بازار خودروهای برقی وجود داشته باشد توجیه کرد. این شکست‌های بازار شامل درک نادرست مصرف‌کننده یا اطلاعات ناقص در مورد ویژگی‌های محصول (به عنوان مثال، صرفه‌جویی در کیفیت یا هزینه سوخت)، قیمت‌گذاری ناکافی عوامل خارجی (آلودگی هوای محلی و گازهای گلخانه‌ای ناشی از مصرف بنزین خودرو) و سرریزهایی مانند سرریزهای فناوری در میان خودروسازان است. در حالی که سیاست بهینه برای رسیدگی به هر شکست بازار ممکن است متفاوت باشد، یارانه‌های مصرف‌کننده به دلیل راحتی اجرا و جذابیت سیاسی، رایج‌ترین راهبرد مورد استفاده بوده است. درک پیامدها و مقرون‌به‌صرفه بودن یارانه‌های مصرف‌کننده و سایر سیاست‌ها در طراحی سیاست‌هایی برای ارتقای فناوری خودروهای برقی حیاتی است. تجربه چین به‌عنوان بزرگ‌ترین بازار خودروی جهان در این زمینه قابل‌توجه است که اگرچه نخستین کشوری نبود که بازار خودروهای برقی در آن شکل گرفت، به‌سرعت توانست سهم این خودروها را از کل میزان فروش خودرو در بازار خود افزایش دهد. درک نقش محرک‌های سیاستی ترویج خودروهای برقی در چین به دو دلیل مهم است: اول، با توجه به رشد بی‌سابقه مالکیت خودرو و افزایش تقاضا، چین حدود ۵۰ درصد از افزایش مصرف نفت جهان را در دو دهه گذشته به خود اختصاص داده است. بنابراین انتقال از خودروهای احتراق درون‌سوز به خودروهای برقی در چین می‌تواند پیامدهای مهمی برای بازارهای نفت و انرژی جهان و انتشار جهانی گازهای گلخانه‌ای داشته باشد. دوم، تمام خودروسازان بزرگ بین‌المللی دارای امکانات تولید در چین به شکل سرمایه‌گذاری مشترک (جوینت‌ونچر) با خودروسازان داخلی هستند. جوینت‌ونچرها حدود دو سوم بازار را به خود اختصاص داده و بر بخش پرمیوم تسلط دارند، در حالی که واردات خودرو تنها حدود ۵ درصد از بازار است. چین یک زمین آزمایشی حاصلخیز برای فناوری‌های جدید و کاهش هزینه باتری‌ها-مولفه هزینه‌ای که برای گذار خودروهای برقی حیاتی است- فراهم می‌کند که برای صنعت حمل‌ونقل جهانی سودمند است. تجربه چین نشان می‌دهد که ارائه یارانه‌های سخاوتمندانه برای مصرف‌کنندگان از طرف دولت مرکزی و استان‌ها نقش مهمی ایفا کرده و نیمی از فروش خودروهای برقی از سال ۲۰۱۵ به دلیل این مشوق‌ها بوده است. دوم اثربخشی سیاست پلاک سبز است که طی آن به خودروهای برقی پلاکی با رنگ متمایز از خودروهای معمولی داده می‌شود. این سیاست هزینه پایینی داشته اما از نظر اجتماعی و روانی نتایج خوبی به همراه دارد و اهمیت حفاظت از محیط‌زیست و نقش مصرف‌کنندگان در این مسیر را بازنمایی می‌کند. سوم، در دسترس‌بودن زیرساخت شارژ تاثیر زیادی بر توسعه بازار خودروهای برقی دارد. تجربه موفق چین نشان می‌دهد که یارانه استقرار ایستگاه شارژ بسیار مقرون‌به‌صرفه‌تر از یارانه مستقیم خرید خودروهای برقی است. در حالی که متداول‌ترین راهبرد مورد استفاده دولت‌ها ارائه یارانه‌های سخاوتمندانه برای مصرف‌کنندگان در راستای حمایت از بازار خودروهای برقی است، به نظر می‌رسد این راهبرد مقرون‌به‌صرفه‌ترین راهبرد نباشد. سیاست‌های غیرمالی مانند ارائه اطلاعات در مورد مزایای بالقوه زیست‌محیطی خودروهای برقی و اجازه دادن به مصرف‌کنندگان برای علامت‌گذاری خرید خود از طریق پلاک‌های متمایز نیز می‌تواند در فرآیند پذیرش خودروهای برقی نقش ایفا کند.

نروژ چگونه پایتخت خودروهای برقی جهان شد؟

ماریه آرستورپ آسنس
دانشگاه علم و فناوری نروژ

جیمز اودک
دانشگاه علم و فناوری نروژ

نروژ به عنوان «پایتخت» وسایل نقلیه برقی (EVs) نام‌گذاری شده؛ زیرا خرید و استفاده از خودروهای برقی در نروژ در چند سال گذشته به‌شدت افزایش یافته است. در حال حاضر، ناوگان خودروهای برقی در نروژ بالاترین سرانه این خودروها در جهان است. از دیدگاه تحقیقات حمل‌ونقل، سوالاتی که بلافاصله پرسیده می‌شود شامل این موارد است: ۱. کدام انگیزه‌های اقتصادی خرید و استفاده از خودروهای برقی در نروژ را برای شهروندان جذاب می‌کند؟ ۲. آیا این مشوق‌ها اثرات نامطلوبی دارند و اگر چنین است، این اثرات تا چه اندازه جدی هستند؟ ۳. هزینه خارجی نهایی خودروهای برقی در مقایسه با وسایل نقلیه معمولی چقدر است.

طرح تشویقی خرید خودروهای برقی در نروژ به‌تدریج در طول سال‌های گذشته توسعه یافته است و پیشینه آن به سال ۱۹۹۰ بازمی‌گردد؛ زمانی که دولت خودروهای برقی را از واردات و مالیات ارزش‌افزوده به صورت آزمایشی معاف کرد. این معافیت در سال ۱۹۹۶ دائمی شد. در سال بعد، ۱۹۹۷، خودروهای برقی از پرداخت عوارض جاده در نروژ معاف شدند. از این مرحله به بعد، انبوهی از مشوق‌ها از جمله معافیت از استفاده از خطوط ویژه، کاهش مالیات خودروهای شرکتی و معافیت از کرایه حمل خودروی صفر اجرا شده است. هدف کلی این مشوق‌ها این بوده است که آمار خرید و استفاده از خودروهای برقی را به سطح خودروهای معمولی مشابه در بازار خودروی نروژ یا حتی فراتر از آن برساند. هدف دولت دستیابی به نسبت ۱۰ درصد ناوگان خودروهای برقی از شبکه جاده‌ای نروژ تا سال ۲۰۲۰ بوده است. در جدول ذیل می‌توان سیاست‌های تشویقی خودروهای برقی اجراشده در نروژ را مشاهده کرد.

مشوق‌های فوق مشوق‌های قدرتمندی هستند؛ به‌ویژه برای ساکنان شهرهای بزرگ همچون اسلو، پایتخت نروژ، که از صرفه‌جویی قابل‌توجه هزینه‌های مربوط به حمل‌ونقل خود استقبال می‌کنند. از این رو کاملا واضح است که تنها انگیزه پشت افزایش قابل‌توجه خرید و استفاده از خودروهای برقی در نروژ، انگیزه‌های اقتصادی است که به موجب آن مالکان خودروهای برقی به منافع مالی بیشتری نسبت به مالکان خودروهای معمولی دست پیدا می‌کنند. این واقعیت با مقایسه بین نگرش شهروندان نسبت به خرید یک خودروی برقی در نروژ با سوئد و دانمارک تایید می‌شود؛ جایی که چنین مزایایی در این اندازه در دسترس نیست.

روند تعریف مشوق خرید خودروهای برقی در نروژ توسط دولت این کشور برای ترویج استفاده از سوخت‌های جایگزین و فناوری سازگارتر با محیط‌زیست آغاز شد. به این منظور، مشوق‌ها باید بسیار جذاب در نظر گرفته شوند، به این معنا که به افزایش خرید و استفاده از خودروهای برقی در نروژ منجر شده و در نتیجه سبب کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای شوند. با این حال تجربه سیاستگذاری همچون مورد نروژ، ممکن است اثرات نامطلوب شدیدی به شرح زیر داشته باشد:

• معافیت از پرداخت عوارض: هدف از وضع عوارض، تامین مالی زیرساخت‌های جاده‌ای است که برای انواع وسایل نقلیه از جمله خودروهای برقی موردنیاز است. معافیت خودروهای برقی از پرداخت عوارض اثر نامطلوبی دارد؛ زیرا درآمد حاصل از آن را کاهش می‌دهد و سبب تامین ناکافی و نابهنگام زیرساخت‌های جاده‌ای می‌شود.

• معافیت از هزینه پارکینگ: هزینه‌های پارکینگ منعکس‌کننده هزینه جایگزین فضاهای پارکینگ است. خودروهای برقی مانند هر وسیله نقلیه دیگری فضاهای پارک را اشغال می‌کنند و از این رو باید هزینه استفاده از فضای پارکینگ را بپردازند. پارکینگ رایگان برای خودروهای برقی از نظر اقتصادی به ضرر عامه است. بنابراین نتیجه این عامل انگیزه‌بخش اثر نامطلوب است.

• استفاده از خطوط ویژه: خطوط ویژه برای حمل‌ونقل عمومی در مناطق شهری به‌عنوان وسیله‌ای برای تشویق به استفاده از این نوع حمل‌ونقل در نظر گرفته شده است. سایر استفاده‌کنندگان از مسیرها، به‌ویژه در ساعات شلوغی، مجبورند اثرات نامطلوبی را از نظر شلوغی خطوط ویژه تحمل کنند و مطلوبیت استفاده‌کنندگان از وسایل حمل‌ونقل عمومی هم کاهش پیدا خواهد کرد.

نتیجه‌گیری ما این است که مشوق‌ها به افزایش تعداد خودروهای برقی و در نتیجه کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای کمک کرده است. با این حال، هشدار می‌دهیم که مشوق‌های تجربه نروژ موجب اثرات نامطلوب شده است و نباید توسط سایر کشورها کپی شود. همچنین مهم است که الکتریسیته که سوخت خودروهای برقی است، چگونه تولید می‌شود؛ مانند نروژ، تنها برق تولیدشده به‌روش برق‌آبی، تاثیر مثبتی بر انتشار گازهای گلخانه‌ای دارد.

مشوق	دوره اجرای آزمایشی	اجرای دائمی
معافیت از مالیات ثبت‌نام خودرو	۱۹۹۰-۱۹۹۵	۱۹۹۶
معافیت از مالیات سالانه خودرو	-	۱۹۹۶
معافیت از عوارض جاده‌ای	-	۱۹۹۷
معافیت از هزینه پارکینگ در پارکینگ‌های تحت مالکیت شهرداری	-	۱۹۹۹
کاهش مالیات خودروهای شرکتی	-	۲۰۰۰
معافیت از مالیات ارزش‌افزوده	-	۲۰۰۱
استفاده از خطوط ویژه	۲۰۰۳-۲۰۰۵	۲۰۰۵
کاهش بیشتر مالیات خودروهای شرکتی	-	۲۰۰۹
معافیت از پرداخت هزینه حمل خودرو	-	۲۰۰۹

ما در استرالیا داریم عقب می‌افتیم!

راب اسکات
اِی‌بی‌سی استرالیا

طبق گفته همه، از دولت‌های فدرال، ایالتی و محلی گرفته تا دانشگاهیان و همچنین خودروسازها و شرکت‌های تامین‌کننده سوخت، آینده حمل‌ونقل در سراسر جهان بدون شک برقی است. با این حال، شورای وسایل نقلیه برقی که یک گروه لابی‌گر صنعتی است می‌گوید کمتر از ۵ درصد وسایل نقلیه در جاده‌های استرالیا برقی هستند، در حالی که میانگین جهانی در کشورهای مشابه حدود ۱۵ درصد است. از جمله موانع افزایش تعداد خودروهای برقی در جاده‌های استرالیا، کمبود عرضه، مقررات و مهم‌تر از همه، فقدان درک درست از میزان افزایش زیرساخت خودروهای برقی استرالیا در سال‌های اخیر است. یکی از موانع بزرگ برای استفاده از وسایل نقلیه برقی در استرالیا به‌اصطلاح «اضطراب برد» است؛ ترس از اینکه ممکن است رانندگان، به دلیل کمبود امکانات شارژ عمومی، خودرا در کنار جاده با باتری خالی بیابند. اما کارشناسان می‌گویند که درباره این ترس بیش از حد اغراق شده است و در حالی که برای پرکردن شکاف خودروهای برقی بین استرالیا و سایر نقاط جهان کار زیادی برای انجام دادن وجود دارد، اکثر استرالیایی‌ها می‌توانند امروزه به‌راحتی به یک وسیله نقلیه برقی روی آورند. حدود ۵ هزار ایستگاه شارژ عمومی در سراسر استرالیا وجود دارد که برای پاسخگویی به تقاضای فعلی کافی است، اما تا زمانی که استفاده از خودروهای برقی در سال‌های آینده افزایش یابد؛ این وضعیت برای مدت طولانی صادق نخواهد بود. جیک وایتهد، مدیر بخش سیاستگذاری در شورای وسایل نقلیه الکتریکی، معتقد است که دولت‌ها باید نقش فعالی در تشویق نصب و نگهداری ایستگاه‌های شارژ در مناطق کمتر برخوردار استرالیا ایفا کنند. همچنین آیین‌نامه‌های ساخت‌وساز استرالیا باید به‌روز شود تا در مسیر نصب نقاط شارژ مشترک در آپارتمان‌ها تسهیل‌گری لازم انجام شود. این امر با ترکیبی از سرمایه‌گذاری دولتی و بخش خصوصی ممکن است که خرید خودروهای برقی توسط مردم را تشویق می‌کند. گیل برودبنت، محقق فوق دکتری در سیاستگذاری جهانی خودروهای برقی، تخمین می‌زند که به ازای هر ۱۰ وسیله نقلیه برقی در جاده‌ها، به یک شارژر مقصد و برای هر ۱۰۰ خودروی برقی، به یک شارژر بسیار سریع نیاز داریم. چند سالی است که در استرالیا ایستگاه‌های شارژ عمومی به صورت رایگان خدمات خود را ارائه می‌دهند، اما با بلوغ بازار، کاربران باید برای شارژ خودروهای خود هزینه پرداخت کنند. آندریا پلگرینی از موسسه مطالعات حمل‌ونقل و لجستیک دانشگاه سیدنی بر این باور است که تصمیم برای پرداخت هزینه شارژ توسط کاربران در واقع نشانه بلوغ بازار خودروهای برقی است. او گفت: «با رشد بازار و مشاهده خودروهای برقی بیشتر در جاده‌ها، این امری اجتناب‌ناپذیر است؛ زیرا اپراتورها باید به جنبه مالی مسائل نگاه کنند.» دکتر برودبنت همچنین خواستار اتخاذ رویکردی «منسجم‌تر» از سوی دولت با ارائه یارانه‌های هدفمند برای افراد کم‌درآمد و مشاغل کوچک شده تا امکان دسترسی برابرتر به بازار خودروهای برقی را فراهم کند. او گفت: «اگر می‌خواهیم کربن‌زدایی کنیم، اگر می‌خواهیم هوای شهرهایمان را پاک‌تر کنیم، اگر می‌خواهیم شهرهایمان را آرام‌تر کنیم، روی آوردن به وسایل نقلیه برقی یک تغییر اجتماعی است که به هر دلیلی مطلوب است. نمی‌توانید این کار را فقط به نهادهای بخش خصوصی بسپارید تا کار درست را انجام دهند. دولت‌ها باید درگیر شوند و آنها نمی‌توانند به طور ناگهانی بودجه را قطع کنند؛ زیرا متوجه خواهید شد که استفاده از وسایل نقلیه برقی سقوط می‌کند.» اشاره او به تصمیم دولت نیوساوت ولز در اوایل سال جاری است که اعلام کرد یارانه خرید خودروهای برقی را کاهش می‌دهد و در عین حال بودجه زیرساخت‌های خودروهای برقی را از طریق ایجاد یک صندوق ۲۶۰ میلیون دلاری برای سرمایه‌گذاری در شارژ عمومی و ارتقای زیرساخت افزایش می‌دهد. این اقدام با نقد بسیاری از کارشناسان و متخصصان سیاستگذاری خودروهای برقی مواجه شد. آنها معتقدند که کاهش حمایت دولت از خرید خودروهای برقی، زودهنگام اتخاذ شده و به روند شکل‌گیری بازار خودروهای برقی در این کشور آسیب خواهد زد. این اقدام نشان داد که دولت استرالیا در مشورت با صنعت پیش از اتخاذ تصمیمات بودجه‌ای مربوط به خودروهای برقی شکست خورده است.